

INFORMATIVNO-POLITIČKI TJEDNIK
IZLAZIO OD 1943. DO 1956.
OŽNOVLJEN 2003.

HRVATSKA RIJEČ

ISSN 1451-4257

BROJ
481

Subotica, 15. lipnja 2012. Cijena 50 dinara

150. GODINA CRKVE
U NOVOM SLANKAMENU

FESTIVAL
»DJECA SU UKRAS SVIJETA«

FORMIRANJE
VLASTI U SUBOTICI

ŠKOLA U
BAČKOM MONOŠTORU

INTERVJU
KRISTIJAN VOJNIĆ

VOJVOĐANSKI
HRVATI KOD
JOSIPOVIĆA

SUBOTICA**GAS**

Јавно комунално предузеће “Суботицагас” - Суботица

Szabadkai Gázművek Kommunális Közvéllalat - Szabadka

Javno komunalno poduzeće “Suboticaplin” - Subotica

24000 Subotica, Jovana Mikića 58

tel: 024/641-200, fax: 024/641-220

Dežurna služba: 024/641-211

Energetska platna kartica

ŠTEDI NOVAC I ENERGIJU

infoTelefon
021 488 4452
www.rbv.rs

Prodaja kompleta tjednika »Hrvatska riječ«

NIU »Hrvatska riječ« prodaje neukorištene komplete tjednika od 1. do 300. broja, po cijeni od 3000 dinara. Komplet se može preuzeti osobno u prostorijama NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II u Subotici ili preuzeti putem pošte. U tom slučaju, poštanske troškove snosi kupac.

TIPPNET
INTERNET

SUBOTICA
KARADJORDJEV PUT 2
024.555.765

WWW.TIPPNET.RS

Wifi

5G

Hardver

Web

ADSL

JÖVÖ
VODA POWER
ENERGIA
WATER
BUDUĆNOST
VÍZ FUTURE
ENERGIA

JKP Vodovod i Kanalizacija
Subotica

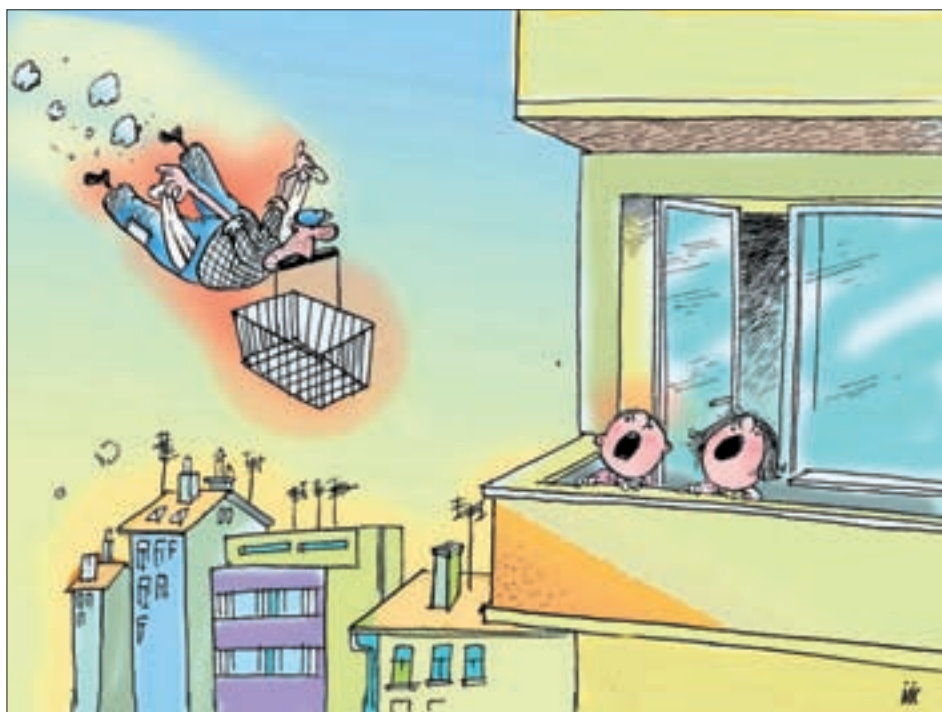
Predsjednik i regija

Kako će dolazak Tomislava Nikolića na mjesto predsjednika Srbije utjecati na odnose u regiji jedno je od pitanja o kojemu se raspravljalo u medijima prije i nakon Nikolićeve inauguracije. Prije inauguracije glavno je pitanje bilo tko će, a tko neće doći iz regije, a nakon inauguracije što znači nedolazak predsjednika Hrvatske, Slovenije, BiH i Makedonije. Zbrajajući analize po medijima, ocjena političkih analitičara je da su »susjedi« zauzeli oprezan stav, da će jedno vrijeme čekati i vidjeti kako će se dalje odvijati stvari, no da ne žele poticati ili produbljivati sukobe nego žele nastaviti razvijati dobre odnose i suradnju u regiji.

Tim više jer, ocjenjuju analitičari, suradnja koja je uspostavljena na različitim poljima odvija se u regiji neovisno o potezima vladajućih elita. Kada je riječ o odnosima između Hrvatske i Srbije, kulturna suradnja i razmjena sve je jača, uspostavljaju se prometne veze koje su bile prekinute, patrijarh Srpske pravoslavne crkve Irinej posjetio je prošlog tjedna Hrvatsku i susreo se sa zagrebačkim nadbiskupom kardinalom Josipom Bozanićem, predsjednikom Hrvatske biskupske konferencije nadbiskupom Marinom Srakićem, hrvatskim predsjednikom Ivom Josipovićem i premijerom Zoranom Milanovićem. Nastavlja se i bilateralna vojna suradnja – vojni izaslanik Republike Hrvatske, brigadir Marin Gregorović, i zastupnik načelnika Uprave za međunarodnu vojnu suradnju srbijanskog Ministarstva obrane Republike Srbije, pukovnik Predrag Kraljević, potpisali su u utorak Plan bilateralne vojne suradnje za 2012. godinu, priopćilo je Ministarstvo obrane Republike Srbije. U Zagrebu su se pak istoga dana susreli predsjednici gospodarskih komora zemalja bivše Jugoslavije i razgovarali o unapređenju regionalne suradnje u kontekstu ulaska Hrvatske u EU.

Sve u svemu život ide dalje, Europska je Unija prihvatila Nikolića kao novoizabranog predsjednika čija je radikalna prošlost utjecala na to da se pažljivo prati svaka njegova izjava, a pratit će se i svaki njegov budući korak kako bi se vidjelo hoće li se deklarativni proeuropski i pomirljiv stav primijeniti i u konkretnim potezima.

J. D.

SADRŽAJ

AKTUALNO

Konferencija i istraživanje Centra za razvoj civilnog društva i Fondacije za civilno društvo

TEMERIN – SADAŠNJOST ILI BUDUĆNOST VOJVODINE?.....6

TEMA

Posjet predsjedniku Josipoviću i Hrvatskoj matici iseljenika

VOJVOĐANSKI HRVATI U SLUŽBENOM POSJETU ZAGREBU.....10-11

Proslava 150. obljetnice crkve i župe Novi Slankamen

CRKVA SAGRAĐENA OD »ŽIVOG KAMENJA«.....14-15

INTERVJU

Kristijan Vojnić, arhitekt

ŽIVOT U SKLADU S PRIRODOM.....12-13

SUBOTICA

Sjednica gradske skupštine prekinuta do daljnjeg

PREGOVORI SU U TIJEKU...18-19

DOPISNICI

Priredjen jubilarni koncert HUK-a »Lajčo Budanović« iz Male Bosne

BOGATSTVO FOLKLORNOG STVARALAŠTVA.....25

KULTURA

Prvi nosač zvuka »Kraljica Bodroga« »Alaj piva Šokica«

LJEPOTA NARODNOGA PJEVANJA.....32-33

SPORT

Mario Horvacki, nogometaš NK »Zrinjski 1932«

POVIJESNA SEZONA.....49

KONFERENCIJA I ISTRAŽIVANJE CENTRA ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA I FONDACIJE ZA CIVILNO DRUŠTVO

Temerin – sadašnjost ili budućnost Vojvodine?

Ostaju pitanja hoće li se ovaj i slični problemi naći pred novom Vladom, hoće li se iznaći adekvatni mehanizmi rješavanja ovakvih problema, i hoćemo li se opet susresti s dilemom »Temerin-sadašnjost ili budućnost Vojvodine«, ili odgovorom da je to prošlost Vojvodine?

U Skupštini AP Vojvodine u utorak 12. lipnja održana je konferencija naziva »Temerin – sadašnjost ili budućnost Vojvodine«. Istoimeni naziv nosi i istraživanje koje je organizator konferencije – Centar za razvoj civilnog društva i Fondacija za otvoreno društvo, u suradnji s pokrajinskim parlamentom, proveo tijekom travnja 2012. godine. Predmet istraživanja i same konferencije bilo je stanje međunarodnih odnosa u općini Temerin koju dulje vrijeme karakteriziraju delikatni odnosi između apsolutne srpske etničke većine i brojne mađarske manjine, a koji su tijekom posljednjeg desetljeća često kulminirali u kontinuiranim međuetničkim incidentima. Tjelesni i verbalni napadi, prijetnje, grafiti, nacionalistički plakati, uništavanje vlasništva, sve se to bilježi u razdoblju od 2003. do 2012. godine što nameće pitanje je li Temerin zaista naša sutrašnjica ili možda stvarna slika društva kojemu je multietnička

i multikonfesionalna Vojvodina tek maska.

Istraživanje koje je proveo Centar i koje je bilo tema konferencije pokazalo je da etnička distanca postoji i da ima mnogo slojeva što stvara zamku da nasilje i svirepost postanu poželjan obrazac ponašanja. Zbog toga je od velikog značaja jačanje demokratskih institucija, kako ne bi došlo do situacije da većina ne štiti nego ignorira manjinske zajednice, njihova prava i interese. Je li ovaj slučaj indikator odnosa u Vojvodini i predstavlja li možebitne buduće situacije u odnosima između pripadnika različitih manjinskih zajednica višenacionalne Vojvodine? Značaj ljudskih prava u procesu demokratizacije je iznimno važan kao i individualna ljudska sigurnost unutar društva u komu živimo. Ostaju pitanja hoće li se ovaj i slični problemi naći pred novom Vladom, hoće li se iznaći adekvatni mehanizmi rješavanja ovakvih problema, i hoćemo li se opet susresti s dilemom

»Temerin-sadašnjost ili budućnost Vojvodine«, ili odgovorom da je to prošlost Vojvodine?

Predsjednik Skupštine AP Vojvodine *Sándor Egeresi* je podsjetio, otvarajući skup, na aktivnosti Skupštine i njezinih odbora, te Pokrajinskoga vijeća za sigurnost, u izgradnji i promidžbi Vojvodine kao sigurne zajednice, zalažući se za siguran život svakog Vojvođanina, te promidžbi koncepta ljudske

sigurnosti. Istaknuo je kako smatra da je pitanje nasilja i pitanje sigurnosti mladeži najveća opasnost koja prijeti našoj zajednici u budućnosti. Slijedeći tu misao, naglasio je da rad svih institucija mora biti usmjeren ka promjeni vrijednosnog sustava i razbijanju predrasuda, istaknuvši da se pojave koje karakteriziraju nasilje, nacionalizam i zagovaranje etničke netrpeljivosti, pokušavaju prikazati kao incidentne i još se uvijek u velikoj mjeri inkriminiraju kao prekršaj ili narušavanje javnoga reda, a ne kvalificiraju se kao zločin mržnje, a još rjeđe kao kazneno djelo.

Na konferenciji su govorili i dr. *Vladimir Ilić*, predsjednik UO Centra za razvoj civilnog društva, *Oszkár Nikowitz*, veleposlanik Republike Mađarske u Srbiji, dr. *Jadranka Jelinčić*, izvršna ravnateljica Fondacije za otvoreno društvo, *Nenad Đurđević*, ravnatelj Uprave za ljudska i manjinska prava, mr. *Andor Deli*, pokrajinski tajnik za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice, *András Gusztony*, predsjednik općine Temerin, dr. *Jovo Bakić* s Filozofskog fakulteta u Beogradu i dr. *Duško Radosavljević*, predsjednik Vojvođanske politikološke asocijacije.

Ankica Jukić-Mandić

Konkretni koraci

Govoreći o međuetničkim odnosima i ulozi institucije pokrajinskog pučkog pravobranitelja, pučka pravobraniteljica *Aniko Muškinja Heinrich* naglasila je kako je ova institucija poduzela konkretne korake. U suradnji sa srednjom školom i Uredom za mladež u Temerinu organizirane su aktivnosti s ciljem da se mladeži u Temerinu, njihovim nastavnicima i roditeljima predoče mogući alternativni načini kreativnog i konstruktivnog angažiranja u životu lokalne zajednice. Također, pokrajinski pučki pravobranitelj, kao institucija, stajališta je da bi uvođenje bilingvalne nastave na srpskom i jezicima nacionalnih manjina u Vojvodini pridonijelo smanjenju komunikacijskih barijera, te da bi se samim tim povećao i stupanj uzajamnog razumijevanja, poznavanja i tolerancije na mnogo višoj razini.

Pajtić primio Knuta Vollebeka

Predsjednik Vlade Vojvodine dr. *Bojan Pajtić* primio je u ponedjeljak izaslanstvo OEBS-a predvođeno *Knutom Vollebaekom*, visokim povjerenikom za nacionalne manjine Organizacije za europsku sigurnost i suradnju, s kojim je razgovarao o položaju i pravima etničkih zajednica u Pokrajini. Predsjednik Pajtić je rekao, navodi se u priopćenju Vlade AP Vojvodine, da su Pokrajina i njezine institucije posvećene očuvanju i unapređivanju multietničkih, multikulturalnih i multikonfesionalnih odnosa. Pored šest jezika u službenoj uporabi i obrazovanja na materinskom jeziku u svim uzrastima, od vrtića do fakulteta, jedna od osnovnih institucija zaštite i razvoja etničkih zajednica u Vojvodini su nacionalna vijeća, koja se bave svim najvažnijim pitanjima vezanim za položaj pripadnika svake od nacionalnih zajednica na teritoriju Vojvodine. U razgovoru je bilo riječi i o pitanjima vezanim za informiranje i položaj medija na jezicima nacionalnih zajednica, a visoki povjerenik OEBS-a Knut Vollebek je izrazio zadovoljstvo uspješnom primjenom najviših europskih standarda u procesu zaštite i unapređivanja položaja nacionalnih zajednica u APV.

Uz predsjednika Pajtića u razgovoru su sudjelovali i pokrajinski tajnik za kulturu i javno informiranje *Milorad Đurić* i pokrajinski tajnik za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice mr. *Andor Deli*.

EUROPEADA 2012.

Najbolji nogometaši hrvatske zajednice iz Srbije obavljaju završne pripreme pred odlazak na veliko prvenstvo Europe u Njemačkoj od 16. do 24. lipnja 2012. godine u organizaciji Federalne unije nacionalnih manjina (FUEN) u kojoj aktivno djeluju 94 europske manjinske zajednice iz 32 države Europe. Dvadeset najboljih nogometnih momčadi, predstavnika manjina iz 15 država, odmjerit će snage te kroz sedmodnevno natjecanje u Bautzenu – kod domaćina Lužičkih Srba, dobiti novoga prvaka Europe nacionalnih manjina.

Hrvati iz Srbije su nakon žrijebanja u Dresdenu u prosincu 2011. godine svrstani u skupinu s ekipom Turaka iz Njemačke i Grčke, s Landinima iz Italije, te s predstavnicima Sjevernofrizijaca iz Njemačke. Nakon vrlo dobre igre i osvajanja prvog mjesta na upravo završenom prvenstvu Europe hrvatske dijaspore, od nogometaša hrvatske zajednice iz Srbije ponovno se očekuju dobri rezultati, no uz sav optimizam potrebno je unijeti i određenu dozu realnosti, jer je ovo natjecanje ujedno po kvaliteti i najjače, a na kome su dosad sudjelovali nogometaši Hrvata iz Srbije. Na put u Njemačku kreće 19 nogometaša iz 15 klubova, predvođeni izbornikom i trenerom *Marinkom Poljakovićem*, liječnikom ekipe dr. *Zdravko Dikom*, tehnikom ekipe *Ivanom Budinčevićem* i koordinatorom reprezentacije *Petrom Kuntićem*.

Odbor za sport HNV-a

U Odžacima održana osnivačka skupština MO DSHV-a

U Odžacima je 10. lipnja održana osnivačka skupština MO DSHV-a. Time je Podružnica DSHV-a Južno Podunavlje, koju su dosada činili MO Vajska (općina Bač) i Sonta (općina Apatin), dobila i svoju treću pripadajuću MO u Odžacima. Ovom važnom događaju na političkoj sceni Hrvata ovoga područja pretходила je sjednica Odbora podružnice DSHV-a Južno Podunavlje

Sonta, održana u Vajskoj 3. svibnja na kojoj je prihvaćen prijedlog za prijam 28 kandidata iz općine Odžaci, koji je podnio *Ivan Majić*, a čijim je prijemom u članstvo DSHV-a omogućen osnutak nove MO DSHV-a.

Osnivačkoj skupštini, uz domaćina, nazočili su predsjednik DSHV-a i zastupnik u republičkoj skupštini *Petar Kuntić*, predsjednik Podružnice Južno Podunavlje *Andrija Adin* sa suradnicima, predsjednik Mladeži DSHV-a *Siniša Skenderović*, predsjednik MO DSHV-a Vajska *Željko Pakledinac* sa suradnicima, te članica IO HNV-a zadužena za obrazovanje *Andela Horvat* i vijećnik HNV-a *Stanko Krstin*.

U uvodnom obraćanju nazočnima *Andrija Adin*, koji je svesrdno radio u pripremanju ove Skupštine, zaželio je mnogo uspjeha u radu novom MO DSHV-a, naglasivši da je ovo zasigurno povijesni dan za sve Hrvate u ovome gradu i njegovoj okolici.

Petar Kuntić je govorio o mnogim aspektima koji se tiču hrvatske zajednice u cjelini, te o radu DSHV-a u protekle 22 godine postojanja ove stranke. Naglasio je i potrebu da se DSHV proširi do Beograda i da se svugdje gdje je to moguće osnuju MO ove stranke. Pri tome je naveo da to nije utopija i da od njih samih ovisi koliko će u tome uspjeti. *Kuntić* je naglasio i snažnu poziciju Mladeži, kojoj treba pružati svu moguću potporu, jer od nje ovisi budućnost i snaga hrvatske zajednice na ovom prostoru. Pri tome je naglasio da svu mladež treba zadržavati u ovome kraju, kako se ne bi nacionalna opstojnost svela samo na pjevanje i sviranje, a zane-marila druga područja kulture, umjetnosti, znanosti i cjelokupnog identiteta Hrvata.

U nastavku službenoga dijela Osnivačke skupštine, na kojoj su sudionici upoznati i s planom i programom rada, pod točkom 5. jednoglasno je izabran Mjesni odbor DSHV-a Odžaci kojega će činiti 7 članova: *Ivan Majić*, predsjednik, *Ivan Knezić*, dopredsjednik, *Marija Kovač*, tajnica, *Dragana Moguš*, rizničarka, te članovi *Miroslav Bobinac*, *Mihajlo Perak* i *Josip Hodak*.

Zvonimir Pelajić

Testiranje nastavnog kadra na materinskom jeziku

Pokrajinski ombudsman pozdravio je zaključivanje sporazuma o suradnji između Nacionalnog vijeća mađarske nacionalne manjine, Nacionalne službe za zapošljavanje i Pokrajinskog tajništva za rad, zapošljavanje i ravnopravnost spolova. »Ovim sporazumom priveden je kraju dugotrajni postupak rješavanja pitanja mogućnosti polaganja psihofizičkih testova nastavnog osoblja, pripadnika mađarske nacionalne manjine, na materinskom jeziku, što instituciju Pokrajinskog ombudsmana koja je od početka bila uključena u rješavanje ovog problema posebno raduje. Ohrabruje činjenica da uloženi naponi nisu bili uzaludni i da se uloga Pokrajinskog ombudsmana u rješavanju problema i u ovom slučaju pokazala ključnom«, navodi se u priopćenju. Pokrajinski ombudsman, međutim, ističe kako se od prvog momenta zalaže za jednak tretman svih nacionalnih manjina, odnosno primjenu istih standarda na sve nacionalne manjine. To znači da je neophodno osigurati prevođenje i restandardizaciju testova na sve manjinske jezike koji su u službenoj uporabi na teritoriju AP Vojvodine. Pokrajinski ombudsman izražava nadu da je ovo samo prvi korak, te da će se dogovorom između Nacionalne službe za zapošljavanje i nacionalnih vijeća drugih nacionalnih manjina osigurati primjena istih kriterija prilikom provjere psihofizičkih sposobnosti odgojitelja, nastavnika i drugog nastavnog osoblja pripadnika ostalih manjinskih zajednica koje žive u Vojvodini.

POSJET PREDSEDNIKU JOSIPOVIĆU I HRVATSKOJ MATICI ISELJENIKA

Vojvođanski Hrvati u službenom posjetu Zagrebu

Povod posjeta dodjela Povelje Republike Hrvatske za očuvanje hrvatske tradicije i kulture te njegovanje prijateljstva između dviju zemalja U prostorijama Hrvatske matice iseljenika u Zagrebu svečano je otvorena izložba slika »Poetika krhke ljepote slame«* Tradicijska kultura predstavlja most između Hrvata u Vojvodini i Hrvata u matičnoj državi*

Predsjednik Republike Hrvatske prof. dr. sc. Ivo Josipović primio je prošlog ponedjeljka u Predsjedničkim dvorima u Zagrebu izaslanstvo Hrvata iz Vojvodine koje su činili predstavnici hrvatskih kulturno-prosvjetnih društava »Matija Gubec« iz Tavankuta i »Vladimir Nazor« iz Sombora, te ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata Tomislav Žigmanov i generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici Ljerka Alajbeg. Povod susreta bila je dodjela Povelje Republike Hrvatske za očuvanje hrvatske tradicije i kulture te njegovanje prijateljstva između dviju zemalja, a razgovaralo se i o konkretnim problemima s kojim se suočava hrvatska nacionalna manjina u Republici Srbiji.

URUČENJE POVELJA

Nakon prijama i uručivanja priznanja, predsjednik Josipović održao je konferenciju za tisak na kojoj je izjavio: »Danas su kod mene bili prijatelji iz Vojvodine, vojvođanski Hrvati, okupljeni u hrvatskim kulturno-prosvjetnim društvima 'Vladimir Nazor' iz Sombora i 'Matija Gubec' iz Tavankuta, a povod je bila dodjela Povelje Republike Hrvatske za očuvanje hrvatske tradicije i kulture te njegovanja prijateljstva između dviju zemalja. Informirali su me o svojim bogatim aktivnostima, o velikom broju članova, a osobito me veseli činjenica da imaju i puno mladih članova, što je dobar zalag za budućnost

tih kulturnih društava i očuvanje hrvatskoga identiteta i tradicije u susjednoj i prijateljskoj Srbiji«. Predsjednik Josipović je još jednom zahvalio Hrvatima iz Vojvodine na snažnom i neumornom čuvanju svojega identiteta, usprkos nesklonim povijesnim okolnostima, te gradnji mostova prijateljstva između dvije susjedne države.

U ime Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog društva »Matija Gubec« iz Tavankuta Povelju Republike Hrvatske za očuvanje hrvatske tradicije i kulture u povodu 65. godišnjice osnutka i 50 godina organiziranoga likovnog slamarstva primio je pred-

ji Hrvatske matice iseljenika, Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata i Galerije Prve kolonije naive u tehnici slame Tavankut. Pozdravnu riječ je održala Katarina Fuček, ravnateljica HMI-a, koja je naglasila kako je izložba slika samo jedan segment tradicijske kulture vojvođanskih Hrvata, a tradicijska kultura predstavlja most između Hrvata u Vojvodini i Hrvata u matičnoj državi, te ustvrdila da Hrvatska matica iseljenika već preko 60 godina učvršćuje te mostove na različite načine.

»Tradicijska kultura se može promatrati iz više aspekata, puno dublje od nekih koji ju

izložba koju večeras otvaramo potvrda je vaše tradicijske kulture, jer žito u Vojvodini nije samo hrana, ono je simbol opstanka, metafora onoga što je Vojvodina u svojoj suštini. Slamu i slike od nje, kao metaforu i poetiku duše, treba čuvati, treba pokazivati i, naravno, njima se ponositi«, rekla je ravnateljica Fuček, dok je Ljerka Alajbeg, generalna konzulica Generalnog konzulata RH u Subotici, ustvrdila da je ponosna što je Republika Hrvatska prepoznala vrijedan rad i upornost u očuvanju hrvatske kulturne baštine vojvođanskih Hrvata, pogotovo zbog činjenice što na tim, rubnim prostorima to nije uvijek lako. »Hrvatima u Vojvodini nije lako sačuvati svoj identitet jer su trajno izloženi asimilaciji, a nedavni rat rezultirao je masovnim egzodusom Hrvata iz svoje postojbine. Brojni su problemi s kojima se ta zajednica susreće, ali to je polje koje svi moramo orati, probleme rješavati, a i mi smo tamo iz toga razloga, za dobrobit vojvođanskih Hrvata«, rekla je konzulica Alajbeg.

Tomislav Žigmanov, ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, izrazio je zadovoljstvo činjenicom da je dio kulturnog stvaralaštva vojvođanskih Hrvata ponovno vidljiv u kulturnom prostoru Hrvatske, te naglasio kako je slamarska umjetnost specifična u svijetu, te da je na svojevrsan način postala zaštitni znak te sredine. Žigmanov je iskoristio prigodu i javno se zahvalio predsjedniku Josipoviću na dodijeljenim poveljama vojvođanskim Hrvatima te ustvrdio kako ta povelje zapravo imaju dimen-

Izložba je postavljena u Hrvatskoj matici iseljenika u Zagrebu

sjednik Ladislav Suknović, a u ime HKPD-a »Vladimir Nazor« iz Sombora Povelju je u povodu 75. obljetnice postojanja primio predsjednik Mata Matarić.

IZLOŽBA SLIKA »POETIKA KRHKE LJEPOTE SLAME«

U poslijepodnevnom satima, istog dana u prostorijama Hrvatske matice iseljenika u Zagrebu svečano je otvorena izložba slika »Poetika krhke ljepote slame«, u organizaci-

omalovažavaju kao dio folklora, nečeg manje vrijednog. Tradicijska kultura je zapravo temelj našeg identiteta, to je naša bit, to smo zapravo mi. To je ono gdje smo se rodili, rasli, izgovorili prve riječi, gdje smo spoznali svoju naciju i njezine vrijednote te govorili našim, hrvatskim jezikom i ostali Hrvati. Znam da su se preko vaših leđa prelamale različite povijesne okolnosti, no isto tako znam da ste ostali snažni u očuvanju vlastitog identiteta. Ova

Izaslanstvo vojvodanskih Hrvata s predsjednikom Ivom Josipovićem

ziju zaštite, povećanja sigurnosti, osjećanja veće slobode i spremnosti većeg broja ljudi da čuvaju svoj nacionalni identitet. Posljednji je govornik bio Ladislav Suknović, predsjednik HKPD-a »Matija Gubec«. »Sve žene, djevojke, mladići i mušev, sve 'majke' i 'dide', svi naši članovi i članice, njihove priče i životi, utkani su u ove prediv-

ne slike uspomena i vječnosti«, istaknuo je Suknović, govoreći o »osobnosti umjetničkog stvaranja koje je prepoznatljivo u svoj veličini samozataje i sjaju zlatnog pletiva«. Jer Tavankut, dodao je, »nije mjesto sa zemljopisne mape, to je dom koji svakog posjetitelja ugosti srdačnošću domaćinskog dočeka i toplinom majčinske nježno-

sti. I mi smo večeras ovdje, jer znamo da smo među svojim i da nam je tu dom. Na koncu, dok iznova budete promatrali ove slike, siguran sam da ćete u njima čuti ove prijateljske riječi i osjetiti našu želju darivanja najvrjednijeg blaga stoljećima čuvanog na 'pisku' tavankutskog prostranstva. Tamo je naš dom, tamo su vaši prijatelji,

poručio je Suknović otvarivši izložbu koja ostaje otvorenom do 25. lipnja ove godine.

Program otvaranja izložbe slika »Poetika krhke ljepote slame« vodila je *Marija Hećimović*, a u glazbenom dijelu programa nastupila je *Dragana Ištvančić*, mezzosopran.

Zlatko Žužić

Ladislav Suknović, predsjednik HKPD-a »Matija Gubec« iz Tavankuta

»Presretan sam što je naše Društvo dobilo Povelju Republike Hrvatske za očuvanje hrvatske tradicije i kulture u povodu 65. godišnjice osnutka i 50 godina od organiziranoga likovnog slamarstva. Ponovit ću ono što smo rekli i predsjedniku Josipoviću prigodom njezine dodjele da Povelja ima puno veći značaj od simboličkog, jer je riječ o velikom priznanju svim našim članicama i članovima, osobito mlađim članovima HKPD-a 'Matija Gubec'. S obzirom da smo mi amatersko društvo, ovo je još veći motiv i poticaj za kvalitetniji, stručniji nastup na kulturnom tržištu Republike Srbije. Kada kažem 'kulturno tržište' to možda zvuči grubo, ali moramo priznati da se kulturne domene cijene i po kvaliteti kulturnog sadržaja koje nudimo. Također moram naglasiti i činjenicu da je upravo iz našeg Društva izišla poznata i priznata galerija slika od slame, koja se na stručan način bavi i skrbi o slikama od slame, a one su poprimile sasvim drugu dimenziju nakon uvrštanja Tavankuta na turističku mapu Vojvodine. Sama činjenica da smo uvršteni na tu mapu kao kulturni 'brand', znači da je Vojvodina spoznala kvalitetu i važnost slika od slame u očuvanju naše baštine u vlastitom kulturnom segmentu. Osim toga, uručivanjem ove Povelje imamo se pravo nadati da će i institucije

Republike Srbije na drukčiji način vrednovati naš rad i pružiti nam potporu, uključujući i materijalnu, jer bez nje 'Gubec' neće moći kvalitetom pratiti visoko postavljene zadatke, a Tavankut, zahvaljujući mlađoj i kvalitetnoj kulturnoj eliti, može iznjedrati mnoge programe i projekte.«

Mata Matarić, predsjednik HKPD »Vladimir Nazor« iz Sombora

»Uručivanje Povelje Republike Hrvatske za očuvanje hrvatske tradicije i kulture u povodu 75. obljetnice našeg postojanja za mene i Društvo koje predstavljam uistinu jest povijesni događaj. Riječ je o najvećem priznanju koje predsjednik jednog kulturno-umjetničkog društva može primiti i ponijeti svojim članovima. Presretan sam i zbog srdačnog dočeka ovdje, što je također stimulacija za daljnji rad. Sve ovo značajno je prvenstveno jer smo do jučer bili provincija koja nije bila važna nikomu, ni Zagrebu kao hrvatskoj metropoli, a ni Beogradu kao srpskoj metropoli. Dakle, bili smo usputna postaja, mnogima nepoznata. Ohrabruje činjenica da se to mijenja, da manja mjesta imaju taj pozitivni naboj i mogu napraviti nešto kvalitetno i značajno te steći ovu vrstu priznanja. U ime Društva i u svoje ime još jednom zahvaljujem predsjedniku Republike Hrvatske na dodjeli ovog iznimnog priznanja.«

Temeljem članka 64. stavak 3., a u svezi s odredbom članka 64a stavak 1. i 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (»Službeni glasnik RS«, br. 2/06, 65/08 i 41/09), Povjerenstvo za izradu godišnjeg programa zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta, temeljem Zaključka donesenog na XXXVI. sjednici održanoj dana 8. 6. 2012. godine **raspisuje**

JAVNI POZIV

**za dostavu podataka u cilju ostvarivanja prava prvenstva najma
na poljoprivrednom zemljištu u državnom vlasništvu za 2013. godinu**

Ovaj javni poziv upućuje se:

I. Svim pravnim i fizičkim osobama koje su vlasnici funkcionalnog sustava za navodnjavanje i odvodnjavanje, ribnjaka, višegodišnjih zasada starijih od tri, a mlađih od 15 godina u rodu, vinograda starijih od tri godine, a mlađih od 30 godina u rodu, kao i funkcionalnih poljoprivrednih objekata (u daljnjem tekstu: infrastruktura), a koji objekti se nalaze na zemljištu u državnom vlasništvu i

II. Svim pravnim i fizičkim osobama koje su vlasnici objekata za uzgoj i držanje životinja i koje se bave uzgojem i držanjem životinja, a u cilju proizvodnje hrane za životinje.

Osobe koje po ovom javnom pozivu u roku dostave svoje zahtjeve i sve tražene podatke, na temelju vlasništva na infrastrukturi stječu pravo prvenstva najma na poljoprivrednom zemljištu u državnom vlasništvu na kojemu se ta infrastruktura nalazi, a osobe koje se bave uzgojem i držanjem životinja u cilju proizvodnje hrane za životinje, stječu pravo prvenstva najma na poljoprivrednom zemljištu u državnom vlasništvu i to jedan hektar po uvjetnom grlu.

1. OBVEZNA DOKUMENTACIJA ZA DOKAZIVANJE PRAVA PRVENSTVA NAJMA

I. Na temelju vlasništva na infrastrukturi

Potrebna dokumentacija i podaci koje podnositelji zahtjeva trebaju dostaviti radi ostvarivanja prava prvenstva najma na temelju vlasništva na infrastrukturi je:

1. Zahtjev za priznavanje prava prvenstva najma na temelju vlasništva na infrastrukturi;
2. Izvadak iz javne knjige o evidenciji nekretnina i
3. Zapisnik Republičke poljoprivredne inspekcije o stanju i funkcionalnosti zasada odnosno objekata.
4. Za navodnjavanje i ribnjake – Zapisnik nadležnog inspektora Generalnog inspektorata Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Beograd, Nemanjina 22-26, i posjedovanje važeće vodoprivredne dozvole.

U slučaju da infrastruktura nije uknjižena u javne knjige o evidenciji nekretnina, potrebno je dostaviti:

1. Zahtjev za priznavanje prava prvenstva najma na temelju vlasništva na infrastrukturi;
2. Zapisnik Republičke poljoprivredne inspekcije o **postojanju** funkcionalne infrastrukture, odnosno Zapisnik Vodnog inspektora Pokrajinskog tajništva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo – Sektor za poljoprivredno zemljište i vodoprivredu, Vodna inspekcija, Novi Sad, Bulevar Mihajla Pupina 16, o **postojanju** funkcionalnog objekta za navodnjavanje ili ribnjake.

3. Dokaz o vlasništvu na infrastrukturi: građevinska, odnosno uporabna dozvola, odnosno izvadak iz prospekta privatizacije (kojim se dokazuje da je ta infrastruktura ušla u procjenu vrijednosti društvenog kapitala), odnosno izvadak iz popisa osnovnih sredstava.

II. Na temelju vlasništva na objektima i uzgoju životinja

Potrebna dokumentacija koju podnositelji zahtjeva prava prvenstva najma na temelju vlasništva na objektima za uzgoj i držanje životinja i koja se bave uzgojem i držanjem životinja u cilju proizvodnje hrane za životinje je:

Zahtjev za priznavanje prava prvenstva najma na temelju uzgoja životinja;

Dokaz o odobrenoj registriranoj farmi – Rješenje o utvrđivanju veterinarsko sanitarnih uvjeta;

Dokaz o aktivnom statusu registriranog poljoprivrednog gospodarstva s 15 umatičenih mliječnih krava – Izvadak iz registra Uprave za riznicu – Poslovnica Subotica (za one koji nemaju odobrenu farmu);

Potvrda nadležne Veterinarske stanice o posjedovanju i broju registriranih životinja po kategorijama na odobrenoj farmi na dan podnošenja zahtjeva.

Potvrda o umatičenim životinjama izdana od Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu – Departman za stočarstvo.

2. PODNOŠENJE PRIJAVA I DOKUMENATA

Prijave na ovaj javni poziv i dostavu podataka radi ostvarivanja prava prvenstva najma, tj. popunjeni obrazac zahtjeva s pratećom dokumentacijom kojom se dokazuje ispunjavanje svih uvjeta dostaviti u:

GRADSKI USLUŽNI CENTAR u Subotici, Trg slobode 1 (Gradska kuća, prizemlje), svakim radnim danom **od 7 do 14 sati** ili na adresu: Grad Subotica, Gradska uprava, Povjerenstvo za izradu godišnjeg programa zaštite uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta, Trg slobode 1, s naznakom »ZA JAVNI POZIV PO ZAHTJEVU PRAVA PRVENSTVA NAJMA«.

3. OBRAZAC ZAHTJEVA

se može dobiti u Gradskoj upravi Subotica, šalteri 1 i 2, i na internetskoj stranici: www.subotica.rs

4. ROK ZA PODNOŠENJE ZAHTJEVA S DOKUMENTACIJOM

Ovaj javni poziv ostaje otvoren do 30. 10. 2012. godine od dana objavljivanja u tjednim listovima »Subotičke novine«, »Hrvatska riječ« i »Magyar Szó« – nedjeljni dvobroj, na siteu Gradske uprave Subotica: www.subotica.rs i u »Službenom listu Grada Subotice«.

Republika Srbija
Autonomna Pokrajina Vojvodina
Grad Subotica
Povjerenstvo za izradu godišnjeg programa
zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta
Broj : I-320-39/2012
Dana: 12. 6. 2012.
Subotica
Trg slobode 1

Predsjednik Povjerenstva, Pero Horvacki, v.r.

Temeljem članka 20. i 29. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (»Službeni glasnik RS« br. 135/04, 36/09) i članka 44 Odluke o gradskoj upravi Grada Subotica (»Sl. list grada Subotica« br. 6/2010), Tajništvo za lokalni ekonomski razvoj, gospodarstvo, poljoprivredu, komunalne poslove i zaštitu životnog okoliša, Služba za zaštitu životnog okoliša i održivi razvoj,

OBAVJEŠTAVA

da je podnesen Zahtjev za davanje suglasnosti na Studiju o procjeni utjecaja na životni okoliš projekta: »SAKUPLJANJE, TRANSPORT I TRETMAN AMBALAŽNOG OTPADA U RECIKLAŽNOM DVORIŠTU« na lokaciji Albe Šimića na katastarskoj parceli 11072 ko Donji grad.

Javni uvid po podnesenom zahtjevu osiguran je od 15. 6. 2012. do 6. 7. 2012. godine u prostorijama Gradske uprave – Gradska kuća, II. kat soba 226, svakog radnog dana u trajanju javnog uvida od 10-12 sati, shodno odredbama članka 20. stavak 1. i 2. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš.

Javna prezentacija i rasprava po podnesenom zahtjevu investitora JKP »Čistoća i zelenilo« Subotica, održat će se **10. srpnja 2012. godine** u prostorijama Stare gradske kuće, **soba 226 II. kat s početkom u 10 sati.**

Temeljem članka 20.i 29. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (»Službeni glasnik RS« br. 135/04, 36/09) i članka 44. Odluke o gradskoj upravi Grada Subotica, (»Sl. list grada Subotica« br.6/2010), Tajništvo za lokalni ekonomski razvoj, gospodarstvo, komunalne poslove i zaštitu životnog okoliša, Služba za zaštitu životnog okoliša i održivi razvoj,

OBAVJEŠTAVA

Da je podnesen Zahtjev za davanje suglasnosti na Studiju o procjeni utjecaja na životni okoliš projekta: »**Izgradnja bušenog bunara, poveznog cjevovoda, napojnog i signalnog kabla na izvorištu vodovoda naseljenog mjesta Stari Žednik na k.p. 2653/1 KO Žednik**

Javni uvid po podnesenom zahtjevu osiguran je od 15. 6. 2012. do 6. 7. 2012. godine u prostorijama Gradske uprave – Gradska kuća, II. kat soba 226, svakog radnog dana u trajanju javnog uvida od 10 do 12 sati.

Javna prezentacija i rasprava po podnesenom zahtjevu nositelja projekta JKP »Vodovod i kanalizacija«, Subotica, Trg Lazara Nešića 9/a, održat će se **9. srpnja 2012. godine** u prostorijama Stare gradske kuće, **soba 226 II. kat s početkom u 12 sati.**

KRISTIJAN VOJNIĆ, ARHITEKT

Život u skladu s prirodom

Razgovarala: Marina Balažev

Na ovogodišnjem Festivalu ekološkog filma »Drvo«, koji je održan u Subotici, jedan od predavača bio je i *Kristijan Vojnić*. Ovaj arhitekt porijeklom iz Subotice s trenutnim mjestom prebivališta u Zagrebu, govori za naš tjednik o pojedinim područjima ekologije i zasad još uvijek nesvakidašnjem načinu življenja u skladu s prirodom kojega promovira.

HR: Kada je počeo Vaš, da tako kažemo, život u skladu s prirodom? Koliko je usamljen taj put i kakva je podrška okoline?

Moj život je počeo na salašu, gdje ni dan danas nema komunalnog odvoza otpada, i kad sam našao plastični kotačić od svog malog vlaka na njivi s kukuruzima (jer je tamo dospio sa stajskim gnojem koje je iznešeno na njivu) – imao sam direktni mali uvid o međupovezanosti svih stvari.

Nastojimo živjeti u skladu s okolišem i podržavati njegov bio-kapacitet, no još uvijek smo daleko od sklada. Sklad je skup u društvu koje masovnošću postiže cjenovnu pristupačnost. Sam put od Zagreba do Subotice je ostavio CO₂ trag za sobom.

Na usamljenost sam navikao, tako da me zapravo čudi sve veća podrška okoline (uključujući i masovne medije, novine, radio, televizija) – jer ja bih radio to što radim, uvjeren da je to ispravno, bez obzira postoji li ta podrška ili ne. No, s druge strane, podrška supruge mi je puno bitnija!

Nastojimo živjeti u skladu s okolišem i podržavati

njegov bio-kapacitet, no još uvijek smo daleko

*od sklada * Ono što mene oduševljava jest način*

na koji su građeni stari panonski salaši: zemlja,

*drvo i trska * Vojvodina je nevjerojatno*

dobra platforma za permakulturni habitat:

plodno tlo, a voda gdje god zabiješ cijev

Interes javnosti osjetno raste, jer sve više ljudi jednostavno uviđa (što na svojoj koži, što na primjerima oko nas) besmislenost ovakvog civilizacijskog modusa vivendi.

HR: Koliko dugo si odsutan iz Subotice? Čini li ti se da u zadnjih nekoliko godina ima vidljivih pomaka prema održivom načinu života?

Pola – pola: 18,5 pol godina Subotice, 18,5 Zagreba. Pomaka definitivno ima, više deklarativnog, na razini državnih programskih stavova, a manje realnog – no, koliki je teško je reći, jer okružen ljudima koji slično razmišljaju – čini mi se da je tranzicija gotova stvar! A onda se, s druge strane, totalno iznenadim nekom reklamom koja nudi »dobru zabavu u novom multipleks kinu!«!

E sad, održivost, zelena gradnja, ušteda energije, i sl., sve su to nove riječi s kojima nas

bombardiraju, a zapravo – iako sve to jest tek jedan građevni blok, cigla naše sreće, to je ipak samo jedan blok, jedna cigla, a kao što jedna lasta ne čini proljeće, tako ni jedna cigla ne čini dom za sreću.

HR: Smatraš li da je to što si rođen i odrastao u više-manje ruralnom okruženju, dakle okružen prirodom, imalo utjecaja na način života kakav vodiš danas?

Svakako je odgovor potvrđan. Najnovija istraživanja jednog beogradskog neurologa o ranom razvoju djetinjeg mozga ukazuju na strahovitu važnost i utjecaj motoričkog na kognitivni razvoj. Penjanje po drveću, krovovima, badnjevima, kama-rama slame – definitivno je imalo utjecaja na percepciju svijeta i razvoj sustava vrijednosti. No, ja još uvijek vodim prilično »standardni« način života – živim u unajmljenom

stanu, radim u uredu u središtu grada, kupujem hranu u dućanu, itd. Naš permakulturni vrt je još uvijek u povojima, a i kuću tek dovršavamo. Još uvijek smo više u teoriji, a praksu tek prakticiramo. Pomaci koji smo napravili, i koje svatko može odmah u ovom trenutku napraviti, jesu ti da smo prestali (osim u izvanrednim prilikama) jesti meso, prestali kupovati i koristiti šećer (onaj zloglasni bijeli, a ni smeđi ne koristimo), također koristimo sve integralno ili hladno cijedeno nauštrb rafiniranog.

HR: Vjerujem da je kuća od slame ono o čemu te najčešće pitaju. Kako ste se odlučili za slamu kao materijal gradnje? U priči o tri prašćića upravo je najmlađi prašćić prvi ostao bez svoje slamnate kućice, ima li razloga za strah i koje su prednosti slame kao materijala za gradnju kuće?

Da, iako ih ne jedem, često me pitaju za praščiće i njihove kuće. Pa, moj odgovor je sljedeći: nijedan materijal, ma kako trajan i postojan bio, neće nas spasiti od vlastite biološke smrti. Naime, postoji ta vječna težnja ljudskog roda za vječnošću, pa se ona projicira i na trajnost artefakata koje gradimo. Postoje kuće od slame starije od 120 godina u Americi, Kanadi, gdje se po prvi put takav sustav gradnje počeo rabiti. Kao i svaki materijal, i slamu treba propisno ugraditi, pa razloga za strah nema.

HR: Možete li nam kratko predstaviti glavne značajke kvaliteta života u kući od slame u odnosu na onu građenu od cigle ili blokova?

Baš nedavno je bila moja statičarka pregledati kuću, pa je komentirala: fino miriše. Naime, u kući od drveta i slame, nema onog teškog mirisa cementa i betona, ni hladnoće zidova od cigle, na koju smo se toliko privikli da ih ni ne primjećujemo. Primjeti se tek odsustvo kad zakoračite u ovakav dom! Prednost je svakako jeftinoća materijala, jednostavnost gradnje (uz prikladno projektirane detalje!), smanjena koncentracija radona (radioaktivni plin koji otpuštaju beton i cigla, i u puno manjoj mjeri zemlja), te putpuna biorazgradivost materijala.

Ono što me oduševljava jest način na koji su građeni stari panonski salaši: zemlja, drvo i trska. Kad bi stanari otišli, a s njima i godišnje ličenje zidova od »nabijanice«, kiša bi polako ispirala zemlju, zidovi bi se urušili, drvena građa i trska istrunuli, i od svega bi ostalo tek brdašće obraslo raslinjem, kao spomen da je tu nekada bio salaš. Krug zatvoren. Tu vidim sličnosti.

HR: Kako tvoja struka gleda na, za nas, nove materijale u gradnji? Jesu li alternativni načini gradnje nešto o čemu su Vas poučavali za vrijeme studija?

Upravo smo u procesu pripreme jednog edukacijskog

seminara za upravo tu famoznu »struku«, gdje bi se kolege poučilo o mogućnostima permakulturnog pristupa gradnji s lokalnim materijalima niske razine »utjelovljene energije« (energija koju je potrebno utrošiti da bi se proizveo određeni materijal za gradnju). A oni koji gledaju, gledaju sa zanimanjem i radoznalošću.

HR: Znaš li koji su najčešći problemi s kojima se susreće pri pokušaju legalizacije takvih objekata?

Problem je financijske prirode. Metoda postoji, ali stoji gotovo koliko i kuća. Čekamo da se stvari promjene u korist certifikacije slame kao građevinskog materijala. U EU zemljama je to praksa koja je zaživjela, kod nas, nažalost, još vladaju »dinosauri«.

HR: Čime objašnjavaš takav stav države?

Ne pitajte me za državu! Državne strukture odavno smatram interesnim skupinama, političkom oligarhijom koja gleda prvenstveno vlastite interese. Ta egocentričnost i sebičnost upravo i jest rezultirala stanjem svijeta u kojem smo danas. No, ne kažem da je prosječni plebs bolji. Upravo zato nam treba svima uporan i strpljiv rad na sebi samima.

HR: U svjetlu krize u kojoj se našao svijet, koliko je važno očuvati prirodu i izići iz začaranog kruga u kojemu smo vječni dužnici bankama?

Bili mi u svjetlu ili u mraku, od esencijalne važnosti je izići iz začaranih krugova svih vrsta. Čak i da je ovaj svijet idealan raj na zemlji, to ne rješava našu bazičnu dilemu života i smrti, nastajanja i nestajanja. Uvjeti moraju biti povoljni – za naše vlastito zrijenje – a povoljni uvjeti nisu ni ekstremno loši uvjeti, ni iznimno dobri uvjeti – zato je možda ovaj svijet baš takav kakav treba biti da bi nas potaknuo na osobni rast i razvoj – i, naravno, nastojanje da ga učinimo boljim za one koji imaju nepovoljnije uvjete za život od nas samih. Svi koji se vrte iz zemalja tzv.

Trećeg svijeta, govore kako je kod nas, bez obzira na sve, med i mlijeko u usporedbi s njima. A veliki dio tog blagostanja ovog zapadnog svijeta počiva upravo na eksploataciji zemalja Trećeg svijeta. Taj opasni karmički dug ćemo sigurno jednom morati vraćati.

Što se banaka tiče, sve je jasnije da su upravo one »tamna materija« koja guta sav naš civilizacijski pomak u odnosu na prošla vremena, guta našu monetarnu energiju, krv ekonomskog sustava – novac. Po cijeloj Europi ljudi povlače depozite iz banaka, u Grčkoj to poprima goleme razmjere, sve to govori da se ljudi osvješćuju i da vrijeme ovakvih lihvarskih banaka i monetarnog sustava prolazi.

HR: Čini se da Vojvodina, u odnosu na neke puno napučenije krajeve, ima potencijala za zaokret prema održivom razvoju. Što bi poručio ljudima koji žive ovdje?

Vojvodina je nevjerojatno dobra platforma za permakulturni habitat! Plodno tlo, a voda gdje god zabiješ cijev! Stabilna kontinentalna ploča, bez plavnih rijeka, bez opasnih vjetrova (sve se to naravno može i promijeniti, ovisno o veličini i vrsti klimatskih promjena koje nas čekaju). Mislim da bi ljudi trebali nastojati imati svoj vrt, ma kako on mali bio, živjeti opuštenije ili se bar više opušitati i shvatiti da im za sreću ne treba ništa iz dućana! Bavljenje vlastitim bio-vrtom ima i terapijske i zdravstvene i financijske prednosti.

Također bi se trebali udruživati u zadruge, stambene i proizvodne, i kao takvi djelovati u društvu, te poticati druge na osnivanje takvih zadruga. To je model koji sve više uzima maha u svijetu, gdje ljudi ostvaruju važne preduvjete za zdrav i siguran život, bez stresa od financijskih fluktuacija kućnog proračuna, straha od otkaza na poslu i slično.

Takve stambene zajednice su otpornije (psihološki, a i proizvodno) i na moguća nesigurna

vremena i okolnosti koje bi se mogle razviti daljnjom radikalizacijom društva prouzročenom teškom ekonomskom situacijom. Takve scenarije razmatra i savjet za EU sigurnost još od početkom stoljeća, a prema rezultatima zadnjih izbora u Srbiji vidimo da se situacija doista i razvija prema tim scenarijima. Nadam se da će se dovoljan broj ljudi probuditi i potražiti znanja i iskustva koja postoje, kao i prokušana rješenja, te da će se stvoriti kritična masa koja će pridonijeti istinskoj tranziciji u sretnije društvo, kroz sretnije pojedince.

HR: Po struci arhitekt, no samopropitivanje, duboki uvidi u sebe i pomalo drukčiji pogled na svijet koji su se dali iščitati iz tvog predavanja, ne pokazuju baš tipičnog predstavnika te struke, kako bi, stoga, odgovorio na pitanje – tko je Kristijan Vojnić?

Pravi i jedini točan odgovor zasad je: ne znam. Ja ne znam zaista, dubinski, tko sam ja. Radim na tome da saznam, skidam sloj po sloj tuđih »programiranja« po kojima djelujem u životu, a da toga nisam ni svjestan. Iznenadim se svako malo kada otkrijem da su neka moja djelovanja/stavovi/razmišljanja prouzročena nekim »potprogramima« koji su utisnuti tijekom odrastanja, a da nisam ni svjestan toga. To postaje integralni dio »nas« – »mene«, to sam, naime, ja. Put samospoznaje i jest »Put kojim rjeđe putujemo«, kao što bi to rekao *M. Scott Peck*. No, vjerujem da je to jedini put vrijedan putovanja, put koji vodi onkraj ovog besmislenog kruženja od boli ka ugodi, jer smo svaki put na početku, nezadovoljni i razočarani. Također vjerujem da nas svaki korak kojim se udaljavamo od imperativa naših želja, strahova i očekivanja, približuje mirnom suočavanju i prihvaćanju stvarnosti kakva jest, uz ustrajno i neustrašivo nastojanje za općim boljitkom i pomaganjem svim živim bićima oko nas, istovremeno čini smirenijima i sretnijima.

PROSLAVA 150. OBLJETNICE CRKVE I ŽUPE NOVI SLANKAMEN

Crkva sagrađena od »živog kamenja«

*Župa se brojem obitelji i vjernika smanjila i prepolovila, jer su mnogi morali napustiti svoje domove *
Prisjetiti se prošlosti, ali i osjetiti povezanost jednih s drugima, osobito s predstavnicima koji vode brigu
o hrvatskom narodu na ovim prostorima* Posebna zahvala svećenicima koji su ostali s vjernicima u najtežim trenucima*

Župa i župna crkva Svetog Mihovila, arkandela u Novom Slankamenu proslavila je 9. lipnja 150. obljetnicu postojanja. U proslavi su sudjelovali, uz vjernike župe slavljenice, i gosti iz drugih župa Srijemske biskupije, kao i iz susjednih biskupija i Republike Hrvatske. Tom prigodom djeca i mladi iz župe priredili su svečanu akademiju. Prikazali su prizore iz povijesti župe i župne crkve naglasivši posebno pastoralni dušobrižnički rad svih župnika, kapelana i časnih sestara redovnica koji su djelovali u župi.

POVEZANOST U SLAVJU

Svečano misno slavlje je predvodio srijemski biskup mons. Đuro Gašparović, a suslavili

su, uz župnika domaćina preč. Berislava Petrovića, mons. Eduard Španović, župnik i dekan u Srijemskoj Mitrovici i generalni vikar Srijemske biskupije

preč. Berislav Petrović

i preč. Jozo Duspara, zemunski dekan i župnik, te svećenici i redovnici koji djeluju u Srijemskoj biskupiji, svećenici

grkokatoličkog obreda kao i gosti iz drugih biskupija i iz župa Đakovačko-osječke nadbiskupije, posebno hodočasnici iz Štitara.

Na početku slavlja nazočne je pozdravio domaćin preč. Petrović, župnik župe slavljenice koji je rekao: »Dajte sinovi Božji, dajte Gospodu slavu i čast, to je naše geslo koje je napisano na crkvi, a koje su zapisali naši pradjedovi. Ponavljamo danas ove iste riječi, zahvalni Bogu za ovih 150 godina za milost, snagu, postojanost u vjeri i sve druge darove koje nam je Gospodin kroz ovaj dugi niz godina udijelio, a ima ih mnogo po kojima osjećamo da Bog voli Novi Slankamen. On i danas bdi nad Slankamenom kako bismo bili i u ovom slavlju

taknuti milošću neba koja je potpomognuta zaštitom i zagovorom svetog Mihovila, arkandela, našega nebeskog zaštitnika«.

U nastavku župnik je pozdravio biskupa Gašparovića, generalnog vikara i bivšeg župnika u Novom Slankamenu Španovića, sve svećenike Srijemske i drugih biskupija, predstavnike pravoslavne i reformatorske Crkve, časne sestre među kojima je posebno istaknuo sestre Klanjateljice Krvi Kristove iz Zagreba, koje su dugi niz godina skrbile zajedno sa župnicima za duhovni život novoslankamenačkih župljana.

Zatim je pozdravio delegaciju Hrvatskog nacionalnog vijeća, predsjednika Demokratskog saveza Hrvata Vojvodine, ravnatelja Zavoda za kulturu voj-

vođanskih Hrvata, predstavnike Hrvatskih kulturno-prosvjetnih društava u Srijemu i šire, predstavnike Tajništva za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice Autonomne Pokrajine Vojvodine, zastupnike općine Indija i predstavnike Mjesne zajednice Novi Slankamen. Posebni pozdrav župnik je uputio predsjedniku Zajednice protjeranih Hrvata Srijema, Bačke i Banata i svim gostima koji su došli iz Republike Hrvatske, kao i protjeranim iseljenim Slankamencima i onima iz drugih srijemskih župa, tako i vjeronom puku iz župa Đakovačko-osječke nadbiskupije. Na koncu je pozdravio predstavnike medija, a posebno slušatelje Radio Marije Srbije, koji izravno prenose ovo nezaboravno povijesno slavlje.

RADOSTI I NADE, ŽALOSTI I TJESKOB E ŽUPE

U homiliji se biskup Gašparović osvrnuo na povijesne događaje župe i istaknuo: »Znamo dobro, ako pogledamo u povijest, da je ova župa i ova crkva, kao i sve župe i crkve tadašnje Đakovačke i Srijemske biskupije, doživljavala kroz povijest mnoge radosti i nade, žalosti i tjeskobe. Čuli smo od djece i mladih za vrijeme akademije kakva je bila povijest ove župe i župne crkve u Novom Slankamenu. Župa je bila velika po broju vjernika, pretežito hrvatske nacionalnosti. Znamo da su obitelji bile brojne, kao i u svim našim župama i župnim zajednicama u Srijemu, ali nam je i poznato da se u zadnjih

dvadesetak teških godina ova župa brojem obitelji i vjernika znatno smanjila, prepolovila, jer su mnogi morali napustiti svoje domove. Bili su prisiljeni i morali su otići sa svojih ognjišta, jer su bili natjerani zamijeniti svoje kuće i imanje. Bili su protjerani. Zato su ovdje s nama sada oni koji su, zajedno s onima koji su ovdje ostali, teško i sa strahom

mons. Đuro Gašparović

proživljavali događaje u župama u Srijemu, te im zato zahvaljujemo na poseban način što su došli u svoju matičnu župu Slankamen da se skupa s nama prisjete svih onih nemilih događaja. Pozivam ih da se prisjete prošlosti koja je iza nas, a isto tako da sada osjetimo povezanost jednih s drugima, povezanost preko 'Zajednice protjeranih Hrvata Srijema, Bačke i Banata' koji su sada s nama. Drago nam je osjetiti povezanost preko predstavnika koji ovdje vode brigu o Hrvatima i hrvatskom narodu, osobito u Srijemu i Autonomnoj Pokrajini Vojvodini, ili, kako se to kaže, u ovoj našoj regiji. Dozvolite da zahvalim i svima koji su ostali u ovoj župi i u svim našim srijemskim župama

usprkos poteškoćama, onima koji su ovdašnje vjernike hrabрили i jačali, koji su dijelili s njima radosne, ali i teške i žalosne trenutke života u župnim zajednicama. Zahvaljujem svećenicima i časnim sestrama, jer je njihova nazočnost u Srijemu bila milost i blagoslov po posvećenju, po sakramentima, po svetoj misi i po kršćanskoj pouci i utješnoj riječi što je davalo snagu onima koji su ovdje ostali. Hvala im na toj žrtvi i daru. Posebna zahvala ide župnicima i časnim sestrama koji su vodili ovu župu, a koji su ovdje bili nabrojani u programu akademije. Neka Gospodin nagradi svaki njihov plodonosni rad u ovoj župi Novi Slankamen, kao i u drugim našim župama Srijemske biskupije.

OPOMENA I POZIV

Biskup Gašparović je posebno istaknuo: »Ova crkva, čiju 150. obljetnicu slavimo, jest prostor, kuća, materijalni hram, sagrađen ljudskom rukom. Ona je mjesto susreta. Ona je okupljanje Crkve, sagrađene od 'živog kamenja', nove i savršene, podignute ne ljudskom rukom, nego slavom živoga Boga, a utemeljene na osobi Isusa Krista. To je duhovna građevina, to je hram Kristova tijela, to je Crkva kojoj je Krist zaglavni kamen, a mi vjernici živo kamenje po krštenju nazidani na Krista, ugrađeni u tu duhovnu zgradu. I u toj Crkvi, tijelu Kristovu, čiji smo mi članovi, častimo Boga svojim sjedinjenjem s njime u Duhu i Istini: posvećenjem po sakramentima, učenjem i usavršavanjem po

Kristovoj riječi, a sve po sudjelovanju kod svete Mise, svojim kršćanskim životom u obitelji, u ovoj vjerničkoj zajednici, u školi, na radnom mjestu i na svakom mjestu.

Na koncu razmišljanja biskup je poručio: »Ispunimo ovu crkvu i crkve u našoj Srijemskoj biskupiji svojom prisutnošću. Zar da bude poluprazna kada ovdje slavimo svetu misu? Mora nam biti privlačna znajući da je Krist po njoj i u njoj među nama. Uzdiže se ona kao opomena i poziv svakom vjerniku, pa i prolazniku, od najmanjeg do najvećeg, od najmlađeg do najstarijeg. Znajmo da ne možemo očitovati zajedništvo ni s Kristom, ni međusobno, ako se ne sastajemo, ako se ne nađemo zajedno na ovom svetom mjestu, ako nas nema u ovoj našoj crkvi. A dobro znamo da je Krist uvijek nazočan gdje su dvojica ili trojica sabrana u njegovo ime. Ne samo dvije-tri osobe, što je simbolika, nego čitava vjernička zajednica, što više vjernika».

Tijekom mise liturgijsko pjevanje je popratio mješoviti župni zbor.

Na koncu slavlja župnik Petrović je zahvalio svim suradnicima koji su pomogli oko pripreme ovoga slavlja, kao i svim nazočnima.

Slavlje s oko 300 gostiju je nastavljeno uz tamburaše Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva »Tomislav« iz Golubinaca u prostorijama Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva »Stjepan Radić« u Novom Slankamenu.

Tomislav Mađarević

Prvo stoljeće Hrvatsko-ugarskog kraljevstva

Piše: dr. Zsombor Szabó

Stvaranje personalne unije između hrvatskoga i ugarskog kraljevstva je izazvalo razne komentare (osobito u XIX. stoljeću), čvrsto usidrene u ideologiju sveslavenstva i jugoslavenstva, kojima se tvrdilo da je Hrvatska tada izgubila samostalnost – Ugari su podredili Hrvate, i slični komentari.

Međutim, tadašnje srednjovjekovno poimanje »države«, tj. kraljevstva se razlikuje od današnjega, pa time i pojam neovisnosti.

INTEGRATIVNI ELEMENTI

Danas se svi ozbiljniji istraživači povijesti slažu, kako je to sažeto napisano u jednom udžbeniku: »Važno je znati da je Koloman poštovao prostornu i upravnu zasebnost kraljevstva Hrvatske i Dalmacije i da se u vladanju oslonio na naslijeđe *Trpimirovića*. Kolomanovim dolaskom na hrvatsko prijestolje ništa se posebno u Hrvatskoj nije promijenilo osim vladara i dinastije. Hrvatsko-ugarska država u Kolomanovo doba postaje važan politički čimbenik u Podunavlju i na Balkanu. U državi je uspostavljen mir i organizirana uspješna obrana od neprijatelja. Sve je to omogućilo jačanje gospodarstva, napose trgovine. Iako je u hrvatsko-ugarskoj državi živjelo više naroda, ipak su u njoj postojali jaki elementi koji su djelovali snažno integrativno. To se, prije svega, odnosi na kraljevu osobu, katoličku vjeru, latinski jezik i zajedničku obranu.«¹ U ime kralja, u Hrvatskoj je vladao ban, a kasnije, u XIV. stoljeću herceg, odnosno netko iz kraljeve obitelji – brat ili sin prijestolonasljednik. Na koncu, možemo konstatirati sljedeće: Srijem je teritorijalno u cijelom srednjem vijeku ostao dio

¹ Mirošević, F., Šanek, F., Mijatović, A. (1999) »Povjest za drugi razred gimnazije«, Zagreb: Školska knjiga, str. 150.

Zlatni korpus, sredina 11. stoljeća

Ugarske, ali time i dio hrvatsko-ugarskog kraljevstva, pa bi citat iz turističke karte Fruške gore o Petrovaradinu (citirali smo ga u prvom nastavku): »tragovi naselja na ovom privlačnom mjestu datiraju od oko 2000. godine p. n. e. Registrirani su i materijalni tragovi Kelta, Rimljana, velike seobe naroda...«, umjesto tri točke u originalnom tekstu, trebalo nadopuniti: »u devetom stoljeću dolaze Ugari i za vrijeme vladavine hrvatsko-ugarskog kralja *Bele IV.* podiže se cistercijski samostan, koji je kasnije i utvrđen«, a tek zatim: »Turci je zauzimaju 1526. godine.« Nadajmo se da će se jednoga dana dogoditi da se napiše potpuna istina.

EKSPANZIONISTIČKA POLITIKA HRVATSKO-UGARSKOG KRALJEVSTVA

Koloman je započeo četristogodišnji rat za osvajanje Dalmacije, bolje rečeno dalmatinskih gradova, prvenstveno s Venecijom, ali i s Bizantom čije su formalno »naslijeđe« bili gradovi na hrvatskoj obali Jadranskoga mora. Nakon kratke opsade je zauzeo Zadar, 1105. godine, te

su ga i ostali gradovi Šibenik, Split i Trogir priznali za vladara. Sljedeće, 1106. godine i otoci Rab, Cres, Osor i Krk postaju dio Hrvatsko-ugarskog kraljevstva, kojima je Koloman 1107. godine potvrdio raniju samoupravu i povlastice, tj. njihova municipalna prava (trgovačke povlastice, porezne olakšice). Ove privilegije su dobili i hrvatski gradovi u priobalju Šibenik, Nin, Skradin, Hvar i Korčula. Još za života dao je svog legitimnog nasljednika *Stjepana II.* (*II. István*) okruniti za kralja Hrvatske i Dalmacije. Nakon ove krunidbe, njegov brat *Almo* (*Álmos*), koji je krat-

ko vrijeme bio slavonski ban, dodatno je pojačao napore kako bi stekao prijestolje. Nakon pete pobune, kada je pripremao i šestu, Koloman ga je dao oslijepiti (oko 1115.), a zatim i njegova sina Belu. Stjepan II. je za ugarskog kralja okrunjen u Ostrogonu 1116. godine, ali nedugo potom od Mlečana je izgubio Dalmaciju. Dužda je tada pomagao bizantski car *Aleksije Komnenos*, muž kćeri *Ladislava I.* (*I. László*), a oslijepljeni Almo i njegov sin su se sklonili u bizantski dvor. Stjepan II. nije naslijedio mudrost svoga oca Kolomana i kada je bizantski car odbio protjerati Alma i druge ugarske nezadovoljnike, 1127. godine je napao Bizant. Prodro je sve do Plovdiva, razorivši Beograd, te je od kamena dao saizdati Zemun. Bizantski car je 1127. godine krenuo u protuudar, porazio je vojsku Stjepana II. i zauzeo Srijem i Zemun. Sljedeće godine ponovo je hrvatsko-ugarski kralj krenuo u pohod. Osvojio je Srijem i Zemun, a njegovi saveznici Raščani (Srbi) su podigli ustanak protiv Bizanta. Bizantski car je ugušio pobunu, ali je bio prisiljen sklopiti mir. Mirovnim se ugovorom odredila bizantsko hrvatsko-ugarska granica u Srijemu, na rijeci Savi i Dunavu.

Patena koja prikazuje Božju ruku koja dijeli milost, 12. stoljeće

Misto i izgled salašarskog domazluka

Poljodilski domazluk na salašu su čeljacki salaš i oko njega staje, pomoćne zgrade, avlija i ledina, a guvno je obično s onu stranu ograde. Domazluk je u ravni, udešen na svojoj zemlji ili na tuđoj ako se domazluk radi pod arendom. U šoru salaša je ograđen, a u ravni je i usamljen, pa je onda najčešće brez ograde. Izmiškulirano (dobro izučeno) je tako misto za salaš da je, ako mož bit, malo dalje od drumu ili atarskog puta, ali i da ima dobar vidik na put kojim se ide u salaš. Udešavo se, priuredivo, naspram tog koliko ga društvo poticalo i pomagalo u jačanju gospodarske moći i koliko će čeljadi u njemu živiti. Zato se po čeljackom salašu i nuz pomoć povisti mož tačno odredit, a ne samo ošacovat, vrime kad je napravljen i po čemu je noviji salaš drugačiji od stari salaša.

Turci su posli Senčanske bitke (1697.) i Karlovačkog mira (1699.) prisiljeni da zauvik napuste ovaj kraj. Odaleg nisu očli *na vrat na nos* (zbrzano) već su još jedno vrime pokadgod ode upadali i zulumčarili. Nove životne prilike su poljodilce potakli na napuštanje zemunice i na nabijanje salaša koje su udešavali da iz nji što bolje gazduju, jel su njim njive i josag nadovat, prid očima. Di će bit salaš za čeljad i zašto baš tamo bilo je dobro izmiškulirano. Kad je pravljjen čeljacki salaš, s njim su pravili i staje i udesili misto di će njim bit guvno za piću (kabastu ranu) i nastor (stelju) za josag. Svako je salaš po volji mogo praviti, ali uvijek samo na svojoj zemlji. Zato su salaši po mistu u ravni bili pomalo drugačiji, ali su uvijek pravljjeni na takom mistu da se voda od padavina ispod nji odliva.

IZGLED

Svedno jel je salaš ograđen ili nije, svi su oni zakriljeni zelenim raslinjom, rad lada (hladovine) i

sputavanja zaukani vitrova, osim s one strane kudan se ide u salaš. U salašu i oko njega najviše je posađeno dračova, a oko ograde i na podesnim mistima u avliji sadilo se više koštičavo, a manje jabučasto voće. Kada je ravan ozelenjena, spolja se izdaljeg teško mož zavirit u salaš jel su se pogledu ispričile niske krune voćaka i koje su nadvisile visoko ustirane krune brižno potkresivani dračova i drugi drva sa velikom krunom: brist, dud, or, digdi kanadla (kanadska topola) i dr. Pomalo je i zato salaš zagonetan

njim je i komocija mista kojeg su imali na svojoj zemlji, pa su domazluk uredili po volji. Naspram takog svaćanja pravili su čeljacki salaš, a staje toliko velike za koliko josaga mogu nastatit rane.

Bilo šta čovik napravi, a da mu to služi duže vrime, unaprid je skonto kako će naum izgledat. Kad mu je to bilo po volji, paštio se da što više zgrada napravi na malo višljem mistu, a u gredavoj zemlji mu je najvažnije bilo da se oko zgrada voda od padavina odliva dalje od fundamenta. Na

priliku: volarica je uvijek na malo višljem mistu od korlata ili od naslama. Bunar je na drugoj strani i što dalje od korlata, ali što bliže košari i volarici, jel će se u stajama trošit najviše vode itd.

Uređen salašarski domazluk okružila je litina u ravni, al je i ravan bila okićena ozelenjenim salašima, sjednali su se. To je salašar od rođenja počo upijati, pa je u tom tajna njegove ljubavi prema salašu. Zato je rado hrlio na salaš ako ga je makar i nakratko napuštao.

Salašarski domazluk

foto: Zvonimir Sudarević

SA ROGLJA

Čuvar mira med komšijama

Godine 1880. počeli su grafičko mirenje zemlje i praviti zemljišnicu. Mrginj su obilježili zubačom, šljivama i sl. Na kraju 20. g. XX. vika obavili su tzv. numeričko mirenje po kojem se i danas u katastru vode mrginji izmed njiva, gruntova, putova i sl. Odredili su da je mrginj širok jedne brazde od 10" (coli), a od 1936. označava se *panjom* po sridini mrginja. Razmirice med komšijama tušta je spričio panj, komad dračove okrugljače ukopan u mrginj. Iskopali bi jamu od dva ašova (50 cm) na dno metnili 1/3 ciglje, u nju usikli križić i tačkom u njemu obilježili sridinu mire. Panj su zavalili da nad zemljom viri dvadesetak centi. Panjobva je bilo toliko nagusto da se u mrginju sa svakog panja vidio panj livo i desno.

Kad je rad bilo čeg tribalo maknit mrginj, indžilir njim je primirio zemlju. To su gledala obadva komšije i di je indžilir upačio prstom, tamo su ukopali panj.

KONSTITUIRAJUĆA SJEDNICA GRADSKJE SKUPŠTINE PREKINUTA DO DALJNJEG

Pregovori su u tijeku

Krajnji zakonski rok do kojeg Skupština treba biti konstituirana je 7. srpnja, a najdalje bi do 7. kolovoza trebala biti izabrana

izvršna vlast, odnosno gradonačelnik, njegovi pomoćnici, zamjenici i članovi Gradskog vijeća

Kako je bilo i očekivano, konstituirajuća sjednica gradske Skupštine prekinuta je odmah nakon što su verificirani mandati vijećnika, budući da skupštinskog dana, 7. lipnja, nije postignut dogovor o skupštinskoj većini, te nije bilo ni prijedloga tko bi mogao biti novi predsjednik Skupštine.

Inače, pred početak sjednice u predvorju Gradske vijećnice vladala je vrlo prijateljska i opuštena atmosfera. »Stari« vijećnici koji nastavljaju mandate i u narednom sazivu međusobno su se pozdravljali i rukovali, vidno raspoloženi što se susreću s kolegama poslije dulje stanke, a oni koji će prvi

Gradskoj kući i čini se da je zbog toga bio vrlo zadovoljan. Prije otvaranja sjednice novim vijećnicima je održao kratak tečaj o uporabi elektroničkih aparata za glasovanje. Parać će, inače, u sljedeće četiri godine biti zastupnik u pokrajinskoj Skupštini.

Kako god da su bili raspoloženi i ljubazni, i novi i stari vijećnici prema novinarima su bili jednako suzdržani, te su na novinarska pitanja tko, s kim i oko čega pregovara, odgovarali osmijehom, nijekajući glavom ili samo kratko – »pregovori su u tijeku«.

Konstituirajućoj sjednici predsjedavao je najstariji vijećnik *Nikola Milićević* iz Srpske

i Statutu Grada Subotice, a u interesu svih građana Subotice. Sjednici nisu prisustvovali *Oliver Dulić* (DS), *György Bucko* (SVM) i *Dejan Antić* (SDPS), te će oni ovu svečanu izjavu izgovoriti na sljedećoj sjednici. Krajnji zakonski rok

Srpske demokratske stranke. Po četiri vijećnika imaju liste Liberalno-demokratske partije, od kojih je jedan predstavnik Srpskog pokreta obnove, Lige socijaldemokrata Vojvodine i koalicije oko Socijalističke partije Srbije – SPS-PUPS-JS.

Novi u skupštinskim klupama: Liga socijaldemokrata Vojvodine

Evidentiranje vijećnika pred početak sjednice

put sjesti u skupštinske klupe bili su nešto elegantiji i suzdržaniji. Osobito je ljubazan bio bivši predsjednik Skupštine *Slavko Parać*, kojemu je ovo bio posljednji radni dan u

napredne stranke, a verificirani su mandati 67 vijećnika, od kojih je 64, izgovarajući svečanu izjavu, prisegnulo da će dužnosti vijećnika izvršavati sukladno Ustavu, Zakonu

do kojeg Skupština treba biti konstituirana je 7. srpnja, a najdalje do 7. kolovoza trebala bi biti izabrana izvršna vlast, odnosno gradonačelnik, njegovi pomoćnici, zamjenici i članovi Gradskog vijeća.

U novom sazivu lokalne skupštine bit će čak 19 stranaka čiji su predstavnici ušli koalicijama ili samostalno: 20 vijećnika s liste »Izbor za bolji život – Boris Tadić«, koju čine Demokratska stranka, Demokratski savez Hrvata u Vojvodini i Socijaldemokratska partija Srbije, 16 vijećnika Saveza vojvođanskih Mađara, 8 vijećnika koalicije »Pokrenimo Suboticu – Tomislav Nikolić«, koju čine Srpska napredna stranka i Nova Srbija, zatim šest vijećnika »Lista za Srbiju« Demokratske stranke Srbije, Srpske radikalne stranke i

Savez bačkih Bunjevaca ima dva vijećnika, a Pokret mađarske nade, Bunjevačka stranka i Demokratska stranka vojvođanskih Mađara po jednog.

Kada je riječ o tomu tko će od njih biti dio buduće vladajuće većine, već mjesec dana se tipuje i kalkuliра: manje stranke zagovaraju vrlo široku koaliciju u kojoj bi participirali gotovo svi, a čini se da takvu opciju zagovara i lokalni DS. Međutim, iz redova SVM-a stižu poruke da u novu vlast u gradu, osim te stranke i DS-a, može još ući i SPS, što je dio dogovora postignutog s predsjednikom stranke *Borisom Tadićem*, kako je to nedavno izjavio u intervjuu predsjednik SVM-a *István Pásztor*. On je u spomenutom intervjuu »Politici« rekao da u razgovorima o vlasti u Subotici

sudjeluju *Jenő Maglai* i *Bálint Pásztor* u ime SVM-a, a u ime DS-a *Nenad Ivanišević*, *Saša Vučinić* i *Modest Dulić*. Na podsjećanje novinarke kako je donedavno sam govorio da

vlast. »Sasvim je izvjesno da će skupštinsku većinu u budućem sazivu činiti koalicija 'Izbor za bolji život - Boris Tadić' i stranke koje su sačinjavale tu koaliciju, SVM i SPS. Sve

jače političke opcije u Subotici. Prema tom ugovoru DSHV će dati dogradonačelnika i zadržati resore s kojima je i dosad raspolagao – poljoprivredu, turizam i energetiku«, rekao je Kuntić.

U LDP-u kažu da je s DS-om postignut načelan dogovor da ova stranka s koalicijskim partnerom SPO sudjeluje u vlasti, a osim mjesta dogradonačelnika oni su zainteresirani za resor sporta i mladih. Socijalisti

navodno traže zdravstvo i gospodarstvo, a ukoliko i Liga bude dio vlasti očekuju mjesto pomoćnika gradonačelnika i kulturu. Neslužbeno se međutim može čuti da apetiti stranaka nisu baš skromni, te da se uveliko dogovara podjela javnih i komunalnih poduzeća, no, kako nam je rečeno, o tome nije uputno govoriti jer građani još nisu zaboravili predizborna obećanja o departizaciji.

S. Mamužić

Liberalno demokratska partija

upravo s Dulićem i Vučinićem ne želi razgovarati, Pásztor je odgovorio kako se to nije odnosilo na ovakvu vrstu razgovora, nego na ono što slijedi nakon njih, a to je pozicija u novoj vlasti. »SVM je usvojio stratešku odluku prema kojoj će u novoj vlasti biti ljudi koji dosad nisu bili dio izvršne gradske vlasti, i očekujemo da i DS prihvati takvo ponašanje«, rekao je Pásztor.

Predsjednik DSHV-a *Petar Kuntić* kaže kako ipak postoji mogućnost da u gradsku vlast uđu još LSV i LDP, te da će to ovisiti o tomu koje stranke će činiti republičku izvršnu

ostale stranke koje bi još bile dio vlasti trenutačno su predmet dogovora i za koji dan će se znati situacija. Mislim tu na Ligu, koja je veoma blizu ulaska u izvršnu vlast i LDP. Puno toga ovisi o razvoju situacije oko formiranja izvršne vlasti u Beogradu, i na osnovi toga će biti i ovdje ustrojena vlast«, kaže Kuntić. Na pitanje hoće li DSHV i u sljedećem mandatu imati mjesto dogradonačelnika, budući da to mjesto traži i LDP, Kuntić kaže kako to nije sporno pitanje. »Imamo potpisan predizborni koalicijski ugovor, koji je bio jasno definiran i prihvaćen od strane DS-a, naj-

RESTRIKTIVNO U DSHV-U

Na sjednici Predsjedništva DSHV-a, održanoj 8. lipnja, razmatrana je, među ostalim, materijalno- finansijska situacija, odnosno novčana proračunska sredstva koja će biti na raspolaganju stranci, budući da od srpnja počinje primjena novog Zakona o financiranju političkih stranaka. Prema tom zakonu DSHV će iz proračuna dobivati upola manje novca u odnosu na dosadašnji iznos.

»Na tu situaciju DSHV je upozorio još prije godinu dana kada je zakon donesen. Dosadašnja praksa je bila da se 30 posto sredstava predviđenih proračunom Republike Srbije dijelilo ravnopravno na sve stranke koje su u parlamentu, neovisno o tomu jesu li imale jednog ili 80 zastupnika. Ostalih 70 posto se dijelilo po broju zastupnika. Na temelju takvog načina raspodjele DSHV je bio u, da kažemo, dobroj poziciji. Sada je zakonodavac, kako je to rečeno, ispravio te anomalije da male stranke s jednim zastupnikom participiraju jednako kao i velike političke opcije, te će financiranje provoditi prema broju zastupnika i na temelju koalicijskog ugovora koji se sklopi u okviru jedne koalicije. Dakle, mi smo u predizborni koalicijski ugovor ugradili da naša kotizacija iz koalicije 'Izbor za bolji život' bude na razini samostalnog izlaska i osvajanja mandata u republičkom parlamentu, a to je sada otprilike dvostuko manje novca, i iznositi će oko 500 tisuća dinara mjesečno. Naše fiksne obveze prema zaposlenicima, uredima, porezima, ugovorima o djelu i ostalo, tek su nešto malo manje od toga tako da ćemo morati ući u restriktivni način vođenja stranke, što je Predsjedništvo ocijenilo kao jedino moguće rješenje, ali o tomu još nije donijeta i krajnja odluka«, kaže Petar Kuntić, predsjednik DSHV-a.

Na sjednici Predsjedništva stranke, kojoj su prisustvovali predsjednici podružnica Subotice, Sombora, Sente i Srijemske Mitrovice, bilo je riječi i o pregovorima oko formiranja izvršnih vlasti u ovim mjestima, a generalna ocjena izjavitelja jest da su pregovori uvjetovani konačnim rješenjem i formiranjem Vlade Republike Srbije. Predsjedništvo je podržalo inicijativu da se formiraju mjesni odbori DSHV-a u Odžacima i subotičkom naselju Proživka.

Pomlađena ekipa DSHV

15. lipnja 2012.

Liječnički pregledi za vrtiće

Liječnički pregledi za djecu koja će biti upisana u vrtiće mogu se obaviti svakog petka do 31. kolovoza u Dječjem dispanzeru. Iz uprave Doma zdravlja apeliraju na roditelje da se blagovremeno prijave kako bi se izbjegle gužve. Liječnički pregledi se ne naplaćuju za djecu rođenu 2006. i 2007. godine i za treće dijete u obitelji, a za ostale je cijena pregleda 650 dinara.

Izmjene radnog vremena ambulanti

Od sljedećeg tjedna, 18. lipnja, pedijatri u zdravstvenim ambulantama Bajmok i Tavankut radić će s izmijenjenim radnim vremenom i to na sljedeći način: u Bajmoku pedijatar neće raditi četvrtkom, dok će ostalim radnim danima raditi kao i dosad, a u Tavankutu pedijatar će raditi četvrtkom prije podne, umjesto petkom kako je bilo dosada.

Seoske igre bez granica

Mjesna zajednica Bikovo će i ove godine organizirati »Seoske igre bez granica«, koje će biti održane 15. srpnja, a prema najavi organizatora programom je planirano natjecanje u seoskim igrama bez granica, bazar rukotvorina, izložba starih motornih vozila, nastupi kulturno-umjentičkih društava, tamburaških orkestara i plesnih grupa, te večernji koncert. Sudionici manifestacije su ekipe i pojedinci s teritorija Sjeverno-bačkog okruga, a kako stoji u pozivu Organizacijskog odbora »u igrama sudjeluju i stari i mladi, bez obzira na spol, vjeroispovijest, kulturu, nacionalnu zajednicu, identitet, seksualnu orijentaciju ili bilo koju drugu karakteristiku«.

Zainteresirani za sudjelovanje u manifestaciji mogu se javiti u MZ Bikovo, na adresi Bikovački put 197 Bikovo ili na telefon 024 797 049, a krajnji rok za prijavu je 20. lipnja. Sudjelovanje na manifestaciji naplaćuje se 2.500 dinara, a račun na koji treba uplatiti kotizaciju je 840-403647-38. U organizaciji »Seoskih igara bez granica« osim MZ Bikovo, sudjeluju neformalne grupe »Subotičani« i NVO »Školsko Zvono« iz Subotice.

Temeljem članka 10. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (»Službeni glasnik RS« broj 135/04 i 36/09) Gradska uprava, Tajništvo za lokalni ekonomski razvoj, gospodarstvo, poljoprivredu, komunalne poslove i zaštitu životnog okoliša, Služba za zaštitu životnog okoliša i održivi razvoj, Subotica - Trg slobode br. 1.

OBAVJEŠTAVA

Da je podnesen zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene utjecaja na životni okoliš od strane nositelja projekta »PET EKO RECYCLING« d.o.o, Mekenzijeva br. 79, Beograd, za Projekt: Magacinski prostor za skladištenje i tretman neopasnog otpada, na kat. parceli br. 159 KO Bikovo, na teritoriju Grada Subotice.

Uvid u podatke, obavještenja i dokumentaciju iz zahtjeva nositelja projekta, može se izvršiti u prostorijama Službe za zaštitu životnog okoliša i održivi razvoj, II. kat Stare gradske kuće, soba 226, u periodu od 15. 6. 2012 do 25. 6. 2012. godine, u vremenu od 10 do 12h. Molimo vas da u roku od 10 dana od dana oglašavanja, dostavite mišljenja o zahtjevu za odlučivanje o potrebi izrade studije o procjeni utjecaja predmetnog objekta na životni okoliš ovom nadležnom tijelu.

PETAR SKENDEROVIĆ, KOLEKCIONAR

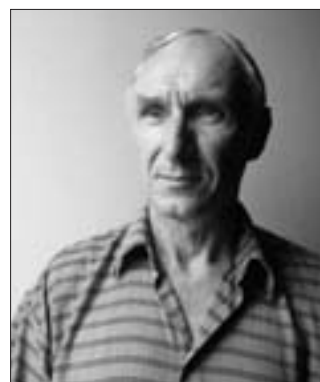
Svjedočanstva op

Prvo sam počeo sakupljati razglednice Subotice

i okolice i preko njih zainteresirao se za povijest grada,

kao i za povijest i književnost ovdašnjih Hrvata

i tako su se moji kolekcionarski interesi širili

Kolekcionari sakupljaju zbirke srodnih predmeta i svi nastoje da njihove zbirke budu što cjelovitije i jedinstvenije. Karakteristika zbirke koje sakuplja Petar Skenderović ogleda se u tome što veliki dio čine knjige, molitvenici, časopisi, novine i stare fotografije koje svjedoče o kulturnoj baštini bunjevačkih Hrvata.

»Još kao dijete počeo sam sakupljati sličice nogometaša i klikere, kao i mnoga druga djeca, no to nije zahtijevalo mnogo novca. Tek kasnije, nakon zaposlenja 1981. godine, počeo sam se ozbiljnije baviti kolekcionarstvom, jer su za sakupljanje zbirke potrebna novčana sredstva. Prvo sam počeo sakupljati razglednice Subotice i okolice i preko njih zainteresirao se za povijest grada, kao i za povijest i književnost ovdašnjih Hrvata i tako su se moji kolekcionarski interesi širili. Počeo sam sakupljati i stare knjige, a poslije i suvremena književna djela bunjevačkih Hrvata. Sakupljam i stare fotografije. Imao sam sreću što je moj djed Marko imao stare molitvenike, a skupljao je i knjige, koje sam naslijedio«, kaže Petar Skenderović, kolekcionar, suradnik Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca, po struci elektrotehničar, zaposlen na željeznici.

FOTOGRAFIJE – IZVOR PODATAKA O TRADICIJI

»Stare fotografije za svoju zbirku nabavljam od starijih ljudi, na razmjenama kolekcionara ili na buvljaku, gdje često odlazim, jer se tamo prodaje mnogo starih predmeta. Skupljam npr. fotografije na kojima se vidi naša bunjevačka nošnja. Interesantne su i tzv. vjenčane fotografije u dubokim ramovima. Običaj je bio da se nakon što se mladi vjenčaju uz fotografiju u dubok ram uklopi i vijenac mlade. U zbirci imam i takve fotografije. Imam i fotografije Scheuflera, koji je imao fotografski atelje u Subotici davne 1862. godine, kao i fotografije Agostona Teke iz tog doba«, kaže Petar Skenderović i navodi da su fotografije iz njegove zbirke izlagane na više izložbi.

»Primjerice, koncem prošle godine održana je izložba 'Tradicijsko ruho Hrvata u Vojvodini' u Zagrebu. Tom pri-

Postojnosti kulture bunjevačkih Hrvata

likom, među ostalim, izložene su i fotografije iz moje zbirke na kojima se vide starinske narodne nošnje koje pripadaju tradiciji bunjevačkih Hrvata. Drago mi je i što su fotografije iz moje zbirke uvrštene u fotomonografiju 'Slikovali smo se', čiji je autor publicist i kulturni djelatnik *Naco Zelić*. U toj knjizi su predstavljene fotografije koje prikazuju nošnju bačkih Bunjevaca.«

ovdašnjih Hrvata je *Ante Sekulić*. Te 1986. godine, kupio sam knjigu Sekulića 'Narodni život i običaji bačkih Bunjevaca'. U to vrijeme nisam znao tko je Sekulić, jer nas to nisu učili u školi. Ta knjiga me je ponukala da se bolje upoznam s književnošću ovdašnjih Hrvata i tako sam počeo sakupljati njihova književna djela, dakle knjige koja su naša književna baština.

Petar Skenderović i kao primjer navodi da posjeduje komplet časopisa »Bunjevačko kolo«, koji je izlazio od 1933. do 1936. godine, te da zbirka sadrži i posljednji broj »Subotičkog glasnika«, koji je izlazio od 1873. do 1876. godine.

»Vidite, nedavno je svečano ovorena knjižnica Ivana Kujundžića i to je još jedan od pokazatelja brige i važnosti očuvanja naše kulturne baštine. Kulturna memorija naroda čuva njegov identitet. Čuvanje i sakupljanje naših knjiga je zato

veoma važno. Također, važno je i da hrvatske udruge kulture čuvaju svoju dokumentaciju, a za očuvanje naše kulturne memorije veoma je važan i rad institucija kao što je Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata i Novinisko-izdavačka ustanova 'Hrvatska riječ'. Što se tiče mojih zbirki, sakupljam i dalje ih obogaćujem, a moju stariju kćer *Jelenu* interesira književnost i povijest, pa se nadam da će ona jednoga dana nastaviti sakupljati i čuvati ove zbirke«.

Zvonko Sarić

Petar Skenderović sakuplja i značke vezane za Suboticu, a za svoju zbirku znački kaže da je interesantna, jer je oblik dokumenta o kulturi, gospodarstvu i sportu ovoga grada.

KULTURNA MEMORIJA ČUVA IDENTITET

»Glavni 'krivac' za moju zain-
teresanost glede književnosti

a sakupljam i djela suvremenih bačkih hrvatskih pisaca. U zbirci imam preko tisuću djela naših pisaca, vodim svoju evidenciju, jer je nemoguće sve zapamtiti. Također, sakupljam i časopise i novine, a vrijedan dio moje zbirke su i molitvenici, kao što su molitvenici svećenika *Blaška Rajića* i *Lajče Budanovića*. U zbirci se nalaze i godišnji kalendari 'Subotička Danica'«. kaže

ČIŠĆENJE OKOLICE JEZERCA UZ RJEČICU TIK UZ MALU BOSNU

Povratak vode pogledima

Organizator projekta Gábor Mészáros

Bilo je zadovoljstvo iz užurbanosti gradskog života i buke »čuti« tišinu uz ovu nedovoljno znanu vodenu površinu, usred oranica u blizini nekadašnje željezničke postaje na Hrvatskom Majuru. Poveće salašarsko naselje na ovom području vremenom je opustjelo, a pruge Subotica – Crvenka, koja je njime prolazila, više nema. Trasom davno ukinute pruge stiže se do rječice Čik i jezerca, bare, ekološki vrijednog prirodnog staništa bilja i životinja, gotovo neuočljivog do akcije čišćenja organizirane 7. lipnja. Kada je uređen pristup prirodnom staništu, a potom posjećena i trska na dijelu obale i u vodi, ukazala se prava zelena i vodena oaza u hladovini rijetkog panonskog jasena. Uklanjanjem trske omogućen je nesmetan pristup vodi za divljač za koju lovačka organizacija »Subotička pješčara« ovdje postavlja hranilice, ali i uređen kutak gdje će se za djecu iz osnovne škole u Maloj Bosni održavati nastava u prirodi. Na obali bare bit će postavljena edukativna ploča s informacijama o prirodnim vrijednostima ovog područja. Projekt je osmislila Udruga »Protego« iz Subotice, a podr-

žan je od Pokrajinskog tajništva za urbanizam, graditeljstvo i zaštitu okoliša i Ekološkog fonda Srbije. Dio projekta – čišćenje dijela obale bare od trske, realiziran je u suradnji s Ribolovnim savezom Udruge klubova sportskih ribolovaca Sjeverne Bačke »Ecofish«, tj. s članovima klubova sportskih ribolovaca »Match«, »Poštar 024« i Udrugom sportskih ribolovaca »Sveti Sava« iz Srpskog Krstura.

JEZERCE SE SAČUVALO

Obala jezerca ili bare koje se nalazi na mjestu gdje se rječica Čik nekada križala s Pačirskom prugom pruža iznimno ugodno ozračje, s obzirom na nedimur-

tu prirodnu oazu. »Davno je u ovoj dolini Čika bilo močvarno područje, a danas je ostalo nekoliko ovakvih vodenih otoka duž rječice. Na neki način ona sama sebe čuvaju jer imaju toliko vode da se ne mogu obrađivati, a naokolo su oranice«, kaže dr. Gábor Mészáros, predsjednik Upravnog odbora »Protega« i organizator akcije

uređenja okruženja ovog prirodnog staništa.

Ljepoti vodene i zelene oaze pridonosi i rijetka vrsta drveta koja na obali jezerca formira šumarak. »To je panonski jasen, vrsta koja je nekada bila široko rasprostranjena«, ističe dr. Meszaros. »Danas je potisnuta i od drugih vrsta drveća, ali i zbog toga što sve manje ima ovakvih barskih zajednica u kojima može opstati. U Vojvodini, naravno, ima i većih površina od ovog šumarka pod panonskim jasenom, ali je uglavnom sveden na neka usamljena stabla.« Kada se postave informativne table bit će navedeno, između ostalog, da je ova tipična panonska bara i mala stajaća voda dom za dvije-tri vrste žaba, tritone ili mrmoljke (grupa repatih vodozemaca), veliki broj viliških konjica, povremeno i kornjača, itd. »Ovo područje, kako

edukativne ploče s informacijama o prirodnim vrijednostima

ovog područja, kao i organizacijom nastave u prirodi

za đake iz osnovne škole u Maloj Bosni

Karta iz 1949. (dok je još postojala pruga) na kojoj je žutim obilježena lokacija jezerca

na neki način samo sebe čuva, je i mjesto gdje se sklanja, hrani i poji smeća divljač i fazani, te ih ovdje lovci i dohranjuju tako što su postavili nekoliko hranilica.«

Čišćenjem obale jezerca omogućen je lakši pristup divljači vodi, ali i pružena mogućnost ljudima da uživaju u njenoj ljepoti.

RIBOLOVCI POMAŽU

Jezerce nije ribolovački resurs, ali su se članovi sportskih ribolovačkih klubova uključili u akciju čišćenja jer s »Protegom« surađuju na planu održavanja, uređivanja i održivog korištenja vlažnih staništa.

Saša Lerinc, predsjednik Ribolovačkog saveza »Ecofish«, navodi da su imali nekoliko zajedničkih akcija na uređenju okruženja vodenih površina i da su članovi klubova Saveza uvijek spremni odvojiti slobodnog vremena u korisne svrhe jer vole prirodu. »Prostor je predivan za edukaciju djece o očuvanju ovakvog prirodnog bogatstva.«

Tomo Tikvicki, jedan od sudionika uređenja jezerca, ovdje je iz Aleksandrova s prijateljem dolazio još u dječje doba. »Tada smo pecali karase, voda je bila čistija i nije bila ovako obrasla trskom, ali još nije bilo ni šumarka.«

Goran Ivić, predsjednik Ribolovačkog kluba »Poštar 024«, kaže: »Jesenas smo s

Sudionici čišćenja jezerca

»Protegom« imali sličnu i vrlo uspješnu akciju na Majdanu. Prvi put sam na ovom lijepom mjestu za koje nisam ni znao da postoji, a rođeni sam Subotičanin.«

Cilj organizatora i sudionika ove akcije je da i drugi upoznaju ljepotu sačuvanog jezerca, a sada je uklanjanjem korova, trske na dijelu obale i uređenjem pristupa omogućeno nesmetano

uživanje u pogledu na vodu i okoliš. Također, osigurani su i uvjeti kako bi učenici mogli organizirati edukacije i nastavu u prirodi.

Katarina Korponaić

U sjeni rijetkog Panonskog jasena: hranilica za divljač

Autobus Subotica – Novi Sad – Zagreb

Međunarodna linija Subotica – Novi Sad – Zagreb, koju održava JP »Suboticatrans« u suradnji s Presečki grupom, od 10. travnja do 31. svibnja prometovat će u skraćenom režimu održavanja, odnosno, autobus će prometovati petkom, subotom, nedjeljom i ponedjeljkom. Od 1. lipnja do 31. kolovoza autobus će prometovati svakodnevno, priopćila je Prometna služba JP »Suboticatrans«.

Cijena karte Subotica – Zagreb iznosi 2.850 dinara, a cijena povratne 4.845 dinara. Studenti imaju popust od 20% te je za njih cijena karte u jednom smjeru 2.280, dok je povratna 3.990 dinara.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

Tel.: 024/555-566

ODRŽAN FESTIVAL DJEČJEG FOLKLORA »DJECA SU UKRAS SVIJETA« U TAVANKUTU

Djeca - budućnost očuvanja kulturnog naslijeđa u Vojvodini

Sedamnaesti po redu Festival dječjeg folklora »Djeca su ukras svijeta«, ugostio je u nedjelju 10. lipnja, malene čuvarke folklorne tradicije. Na manifestaciji priređenoj u Domu kulture u Tavankutu, nastupili su mališani iz ukupno sedam kulturno-umjetničkih društava, pripadnika nacionalnih manjina u Vojvodini.

Organizator Festivala je Hrvatsko kulturno-prosvjetno društvo »Matija Gubec«, čiji su najmlađi članovi bili domaćini svojim vršnjacima iz HKC-a »Srijem« iz Srijemske Mitrovice, HBKUD-a »Lemeš« iz Svetozara Miletića, DFA »Pramjenok« iz Selenče, HKUD-a »Vladimir Nazor« iz Sombora, potom najmlađim folklorcima iz KUDH-a »Bodrog« iz Bačkog Monoštora, te HKD-a »Šid« iz Šida. Naziv Festivala opravdali su njegovi sudionici, predstavivši kroz pjesmu i ples, te u raskoši različitih narodnih nošnji, folklorno naslijeđe kraja iz kojega dolaze. Bilo je veselo, razigrano i s puno srca, a uostalom djeca i ne bi znala drukčije.

Veselom ozračju i ove je godine pridonijela maskota Festivala – »Flora«, uspješno mameći dječje osmjehe.

Budući da se Festival »Djeca su ukras svijeta« organizira gotovo dva desetljeća, nebrojeno je malenih folkloraša sudjelovalo

na njemu i steklo nova poznanstva, kao i nove spoznaje o kulturi i tradiciji svojih vršnjaka iz drugih krajeva Vojvodine, istaknuo je predsjednik HKPD-a »Matija Gubec« *Ladislav Suknović*:

»Festival je od pokrajinskog značaja, ali je daleko značajniji radi djece koja sudjeluju na njemu. Neki od voditelja folklora koji su došli s djecom na ovogodišnji festival, također su svojedobno bili sudionici ove manifestacije i rado se sjećaju svojega nastupa, te kažu da su također ostvarili fantastične kontakte. Nama je drago čuti da ovaj festival, osim očuvanja kulturne baštine i upoznavanja djece s različitim kulturama, jezikom i nošnjom, ima značajnu ulogu i u međusobnom povezivanju i sklapanju prijateljstava među djecom«.

Sudionicima Festivala su na koncu uručene zahvalnice koje će ih sjećati na Tavankut, a nakon svršetka programa uslijedilo je druženje, iz kojega u proteklih sedamnaest godina nastaju velika prijateljstva malenih folkloraša.

Marija Matković

PRIREĐEN JUBILARNI KONCERT HUK-A »LAJČO BUDANOVIĆ« IZ MALE BOSNE

Bogatstvo folklornog stvaralaštva

Hrvatska udruga kulture »Lajčo Budanović« iz Male Bosne je u povodu 10. obljetnice svoga postojanja i djelovanja, u subotu 9. lipnja, priredila svečani godišnji koncert.

U mjesnom Domu kulture brojnoj su se publici predstavili članovi Folklorne sekcije koji su osim bunjevačkih prikazali i plesove iz našega okruženja, te iz Republike Hrvatske, uz pratnju tamburaša HKUD-a »Ljutovo« i HUK-a »Lajčo Budanović«.

Osim domaćina, na koncertu su nastupili i članovi Folklornog odjela Hrvatskog kulturnog centra »Bunjevačko kolo« – ogranak Bikovo.

Tijekom večeri moglo se vidjeti bogatstvo folklornog stvaralaštva, prikazanog kroz različitost narodnih nošnji, plesova, običaja, koji se stoljećima čuvaju u hrvatskom narodu ovoga kraja.

Prisutnima se tom prigodom obratio predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća dr. *Slaven Bačić*, koji je, čestitavši na jubileju, istaknuo kako je, redovito se odazivajući pozivu na ovu manifestaciju, uočio upornost i dosljednost u radu članova društva, unatoč teškim, prije svega financijskim uvjetima u kojima djeluje:

»Znam da djelovati u Maloj Bosni nije bilo nimalo jednostavno. Stoga mi je drago da ste izdržali i opstali. Aktualni saziv Hrvatskog nacionalnog vijeća u protekle dvije godine pomaže rad HUK-a 'Lajčo Budanović', a činit ćemo to i ubuduće. U tom smislu, čestitam svim članovima Udruge i želim da još dugo čuvaju i pronose slavu bunjevačkog imena i hrvatskoga roda«, rekao je dr. Bačić.

Uspjeh u daljnjemu radu udruge zaželjela je tom prigodom

i djelatnica Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, *Katarina Čeliković*:

»Nije bilo lako opstati proteklih deset godina, međutim, kada sam vidjela osmjeh na licima folklorša, shvatila sam da samo srce pobjeđuje i opstaje, a vi ste to i dokazali. Hvala vam što čuvate hrvatsku tradiciju, bunjevačku ikavicu, a time naravno i hrvatski identitet. Nadam se da ćete i nadalje uz folklor i tradiciju, čuvati i rič i riječ«, rekla je Katarina Čeliković.

Hrvatska udruga kulture »Lajčo Budanović« osnovana je 2002. godine, a trenutačno broji oko 40 članova, od kojih je većina aktivna u folklornoj sekciji, u sklopu koje se radi u tri dobne skupine. Volja i potencijal za djelovanje postoje, a poteškoće s kojima se susreću u ovoj udruzi poglavito su financijske prirode, budući da se sredstva za aktivnosti ostvaruju isključivo

putem natječaja, kaže predsjednik HUK-a »Lajčo Budanović«, *Stipan Dulić*:

»Najviše su nam potrebni nošnja i instrumenti, a također su nam neohodna i novčana sredstva za redovitu djelatnost. Međutim, opstajemo zahvaljujući nesebičnom angažmanu, radu i upornosti naših članova, koji na sve načine podupiru rad udruge«, naveo je Stipan Dulić.

Hrvatska udruga kulture »Lajčo Budanović« iz Male Bosne svake godine priređuje svoj godišnji koncert, kao i folklornu manifestaciju »Mladost pleše«, a također sudjeluje i na mjesnoj i gradskoj žetvenoj manifestaciji »Dužijanca«. Uskoro ih očekuje i putovanje u Republiku Hrvatsku, gdje će, na poziv Srpskog kulturnog društva »Prosveta«, po drugi put sudjelovati na proslavi Dana općine Darda.

Marija Matković

15. lipnja 2012.

SVOJEVRSNI HOMAGE JULIJU NJIKOŠU PRIREDILA DJECA OŠ »VIJENAC« U OSIJEKU

Kad zapjeva pusta Slavonija

Pjesnici žive i kad umru, žive u svojim pjesmama, u svojim knjigama, pa tako i glasoviti Osječanin, *Julije Njikoš*, pjesnik, književnik, glazbenik, meliograf, kroničar, publicist, urednik i novinar, a prva mu je knjiga o bogatoj slavonskoj, baranjskoj i srijemskoj glazbenoj baštini »Kad zapjeva pusta Slavonija«, objavljena davne 1954. godine. Čuvajući uspomenu na njegov lik i djelo, »Šokačka« je »grana« upriličila divnu manifestaciju – »Dani Julija Njikoša«, i druga će biti najesen, no ovdje je riječ o prinosu osječke djece, učenika Osnovne škole »Vijenac«, koja su u jednosatnom programu priredila svojevrсни homage Njikošu, u naznočnosti kulturnih i javnih djelatnika, svojih učitelja i roditelja, te članova obitelji Njikoš, a nazočile su njegova supruga *Vera Svoboda* i kći *Vesna Njikoš-Pečakaj*, zaposlena u Generalnom konzulatu RH u Subotici.

Bilo je tu pjesme, igre, kola, ali i starinskih običaja, poput čijala. Bilo je i starinskih naziva osječkih ulica i trgova, na kojima se u Njikoševo vrijeme i plesalo kolo, dakle sve ono o čemu je u svojem plodonosnom opusu bilježio, pisao i govorio Julije Njikoš. Kroz tu program-

sku raskoš vodila su nas djeca, a njihova profesorica glazbenog *Sofija Kožinek*, pohvalila ih je javno. Ona i kolegica *Anka Borić*, posebno su sve ovo istraživale skupa s djecom, još od početka školske godine, hodale s njima kroz Osijek, pronalazile knjige, prebirale po internetu, uložile dosta truda, ubacujući onodobne detalje koji su se divno uklopili u ovu priču o Juliju Njikošu. Nastojale su i uspjele svoj toj djeci, ukazati na bogatstvo tradicije i baštine, koju je Njikoš na svoj način obogatio, privoljeli ih da sve to zdušno prihvate, jer ta je baština ono čime se žitelji Slavonije i Baranje mogu ponositi.

Ravnatelj OŠ »Vijenac« *Stjepan Sokol* otkrio je tajnu dječjeg uspjeha. Oni u ovoj školi još od 1995. godine, kroz ovakve projekte, govore o glazbenim obiteljima Osijeka, pa su kroz malu školsku dvoranu prošle obitelji *Branka Mihaljevića*, *Pere* i *Marte Nikolin* i one koji se bave ozbiljnom glazbom, poput obitelji *Cvetičanin*, zatim zabavne, pa je tu gostovao i *Kićo Slabinac*, i svi koji nešto znače i koji su ostavili svoj trag u glazbenom životu Osijeka. Ovo doista rade iz srca i želja im je da generacijama mladeži, koje prolaze kroz njihovu školu

i onima koje će tek doći, uliju ljubav prema bogatstvu glazbenih ukusa grada i čitave regije.

I tako čitav sat, red priče, red pjesme, pa red kola i sve to praćeno suvremenom video projekcijom, pa su posjetitelji, koji su napunili sportsku dvoranu škole »Vijenac« doista uživali. Uživala je i Vera Svoboda i kći joj Vesna, pa bilježimo njihove dojmove.

svjedočit će o njihovoj općoj kulturi, a kada se ovako mlada generacija bavi takvom glazbom, jamstvo je da će ta glazba uvijek naći put do srca novih pokoljenja.

I kći Vesna je zahvalila djeci, ravnatelju škole i njihovim učiteljima, svima koji su omogućili da ova djeca na ovako topao i lijep način otmu od zaborava važne detalje iz bogate glazbene

Vesna Njikoš Pečakaj i Vera Svoboda sa sudionicima programa

Vera Svoboda je iznenađena da mladež u tinejdžerskoj dobi, djeca koja uživaju u nekoj drugoj, suvremenoj glazbi, odlično umiju dočarati fragmente iz bogate slavonske i šokačke baštine. I vjeruje da je baš to dobro, da im ta glazba uđe u uho, jer ta ljepota narodnoga blaga i ta divna narodna glazba

povijesti Osijeka i Slavonije. »Hvala im svima što su nas ovako divno proveli kroz rad i život mogega tate i njegov Osijek, koji će zauvijek ostati u pjesmama i knjigama mogega tate, Osijek kojemu je poklonio svoje najljepše pjesme i čitav svoj život«, rekla je Vesna.

Slavko Žebić

IZLOŽBA RADOVA RADIONICA »ŠOKAČKE GRANE« U OSIJEKU

Suveniri zlatom izvezeni

»Šokačka grana« je po šesti put na prigodnoj izložbi prikazala »Šokački suvenir gradu Osijeku. Radove je izložilo desetak radionica »Šokačke grane«, a bilo je tu prekrasnih hekleraja i nece-
raja, do pletenja i štrikanja te odjevnih predmeta ukrašenih zlatove-
zom s ornamentima i motivima starinskog ručnog rada.

Trud vrijednih snaša pohvalio je župan osječko-baranjski *Vladimir Šišljagić* i naravno »Granu« koja se dokazala s pregršt uspješnih manifestacija, po kojima je prepoznatljiva ne samo u gradu već i diljem Hrvatske i preko njenih granica. I što je važno, izazvali su zanimanje javnosti pa su ove radionice već neka vrsta tradicije čija je svrha njegovanje i promicanje bogate šokačke baštine, a ono što je još važnije, puno je mladih, što je doista pravo bogatstvo. Zadovoljan je izložbom i vjeruje kako će puno toga naći

JUBILARNI, DVADESETI PO REDU SUSRET ISELJENIH BEŠČANA

Svjedodžba o ustrajnosti i vitalnosti Srijemaca

Zavičajni klub Beščana jedan je od devet zavičajnih klubova koji djeluju u okviru Zajednice protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata i jedini koji svoja redovna okupljanja organizira čak dva puta godišnje. Zimska se okupljanja održavaju svake godine u Zagrebu, a ljetna u Virovitici, Bjelovaru, Požegi i Zagrebu, u mjestima u kojima Zavičajni klub ima svoje ogranke i gdje je najveća koncentracija iseljenih Beščana.

Ovogodišnje, jubilarno 20. okupljanje Beščana održano je 10. lipnja u Bjelovaru. Susret je započeo tradicionalnom sv. misom za Beščane i prijatelje u crkvi sv. Antuna Padovanskog, a služili su je preč. *Tomislav Radišić* i preč. *Božidar Lusavec*, bivši i sadašnji župnik Beške i Maradika, te fra *Dominko Batinić*, podrijetlom iz ovog najvećeg srijemskog sela. Ovogodišnji susret je otvorio i riječi dobrodošlice uputio svim Beščanima i njihovim dragim gostima predsjednik Zavičajnog kluba Beščana *Mladen Čavar*, podsjetivši da je prvi susret iseljenih Beščana održan 1993. godi-

ne u Virovitici i da ga je organizirao predsjednik Ogranaka *Pero Marić* i time postao utemeljitelj beščanskih redovitih okupljanja koja traju i danas. »Naši predsjednici ogranaka u Bjelovaru i Požegi, *Ivo Martinović* i *Marko Majić*, nastavili su tu hvalevrijednu tradiciju i održali kontinuitet susreta, koji su u svojoj suštini izrasli iz prijateljstva, a ostvareni snagom beščanskog jedinstva utemeljenog na zajedničkoj ljubavi prema zavičaju«, rekao je predsjednik Čavar.

U ime gostiju iz Beške na gostoljubivosti i dobrodošlici zahvalio se preč. *Božidar Lusavec* te iskoristio prigodu da se zahvali i svim bivšim i sadašnjim župljanima na donacijama za crkvu sv. Male Terezije od Djeteta Isusa u Beški te naglasio svoje zadovoljstvo zbog snažnog

zajedništva raseljenih Beščana i onih koji su ostali živjeti u Srijemu, kao i zbog činjenice da su ostali jaki u svojoj katoličkoj vjeri. Podsjetio je i na početak devedesetih godina prošlog stoljeća kada su u masovnom egzodusu srijemskih Hrvata mnogi vjernici otišli iz Beške. »Neki su prognani, neki su dobrovoljno zamijenili kuće i naselili se po cijeloj Hrvatskoj i svijetu. Po popisu moga prethodnika, preč. *Radišića*, Beška je 1991. godine imala 2.150 vjernika, da bi u periodu od 1991. do 1996. godine kuće zamijenilo i iz župe otišlo 320 obitelji, ili oko 1400 vjernika, odnosno ostalo je 750 vjernika. Od toga broja dosta ih je umrlo, neki su mladi otišli i još uvijek odlaze iz Beške tako da je od 1996. godine i tadašnjih 750 vjernika župa danas spala na 560 vjernika. U tih 260 obitelji što su ostali u Beški ima vrlo malo djece, te obitelji čine pretežito stariji ljudi. Vjenčanja ima vrlo malo, tako reći ništa, krštenja također malo, ali je zato, nažalost, sprovoda mnogo«, rekao je preč. Lusavec, uz napomenu kako je baš prije dolaska u

Bjelovar nakon dugo vremena imao i jedno krštenje.

»Dakle, broj župljana se stalno smanjuje te će se ovim trendom broj katolika umiranjem, seljenjem u druga mjesta ili asimilacijom u mješovitim brakovima, za deset godina smanjiti i pasti na oko 300 vjernika«, zaključio je crkvenu statistiku preč. Lusavec.

Predsjednik Zajednice protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata *Mato Jurić* naglasio je svoje veliko zadovoljstvo tradicionalnim okupljanjem Beščana i Srijemaca općenito te ustvrdio kako ovakvi susreti svjedoče o ustrajnosti i vitalnosti Srijemaca koji i u teškim i burnim vremenima nalaze snagu u čuvanju svog identiteta, ali i drugima pokazuju svu ljepotu svoje duhovne i kulturne baštine.

Ovim jubilarnim susretom iseljeni Beščani su još jednom pokazali (i dokazali) da su jedna od najaktivnijih i najbolje organiziranih srijemskih zajednica koje krase zajedništvo u dobru i zlu, a sljedeći susret zakazan je naredne godine u Požegi.

Zlatko Žužić

svoju primjenu bilo kao detalj odjeće ili obuće, bilo nakita i drugih detalja koje već prihvaćaju i mladi diljem Slavonije i Baranje. Sve to ove vrijedne Šokice dobro rade, a ako je rekla i snaša Ružica, zlatovez je svojom originalnošću zavrijedio svoje mjesto u bogatoj riznici UNESCO-ve nematerijalne baštine.

Vera Erl, predsjednica »Šokačke grane« djelovala je zadovoljno, prosto oduševljena odazivom snaša i voditeljica, ali i posjetitelja i dolaskom gradskih i županijskih dužnosnika, pa pitamo za dojmove: »Evo već je šest ovakvih radionica i isto toliko izložbi, što je rezultiralo brojnim suvenirima koje su prepoznali i grad i županija, i doista sam ponosna na to. Prvobitna je ideja bila da ovo bude ne samo edukacija već i mogućnost da naši ljudi, prvenstveno žene, ostvare i mogućnost nekakve zarade, da to naprosto bude šokački biznis. Imam dojam da smo u svemu uspjeli, a ponajviše da smo okupili značajan broj gradske mladeži, što je također bio cilj 'Šokačke grane'«, rekla je Erl.

Slavko Žebić

15. lipnja 2012.

Iseljeni Beščani ispred crkve sv. Antuna Padovanskog u Bjelovaru

Na zajedničkom druženju Beščana bilo je obilje emocija, ali i pjesme i plesa

POTPORA LOKALNE VLASTI GRADNJI ŠOKAČKOG DOMA U SONTI

Sveobuhvatnom akcijom do otvorenja

Nakon više najava i odgoda, sada je već izvjesno da će prva faza Šokačkog doma u Sonti biti otvorena u srpnju. Na račun KPZH »Šokadija« prispjela je prijeko potrebna financijska »injekcija« od 200.000 dinara iz proračunskih sredstava općine Apatin. Na izgradnji se zastalo na korak do otvaranja prve faze, koja će obuhvatiti dvije etno prostorije, knjižničko-čitaonički prostor, »pridnji dvor«, a najproblematičnije za »Šokadiju« bilo je dovršenje sanitarnoga čvora i priručne kuhinje, bez kojih se ne bi moglo realizirati planirano.

Problemi su bili u kroničnom nedostatku materijalnih sredstava. Početnim donacijama MVP Republike Hrvatske od 5.000 i 3.000 eura kupljena je stara kuća i urađeni su najneophodniji radovi, kako bi se spriječilo djelomično zarušavanje. Dodatni

novci su kroz ove godine obećavani s više strana, no sve bi se na koncu svelo samo na obećanja

dana u slavljeničkim ozračjima. Nakon jednog nedavnog neformalnog razgovora s pojedinim članovima UO-a »Šokadije«

predsjednik općine Apatin dr. Živorad Smiljanić obećao je potrebnu potporu iz općinskoga

proračuna. Kroz nekoliko dana 200.000 dinara je prispjelo na račun Zajednice i skupa s 20.000 dinara odobrenih od HNV-a za

iste namjene omogućit će se nabava potrebnog materijala za planirane radove. »Ova financijska 'injekcija' iz općinskog proračuna, omogućit će nam vrlo brzo otvorenje prve faze našega doma. Na završne radove zovemo sve ljude dobre volje, pa nam se tako odazivaju i Sončani koji nisu članovi 'Šokadije', međutim, shvatili su značaj objekta za samo mjesto i rado su nam se odazvali. Šokački dom će, među ostalim, obuhvatiti i mali etno muzej, a brendirat ćemo i neka etno jela, koja su specifična samo za Sontu. Ukoliko ne bi bilo nekih velikih iznenađenja, nadam se da ćemo već u ovoj sezoni biti potpuno spremni za prihvati i da ćemo vidjeti prve turiste u našem Domu«, kaže predsjednik »Šokadije« Zvonko Tadijan.

Ivan Andrašić

Prikazan komad »Samo lijepim«

SVETOZAR MILETIĆ – Dramski odjel HBKUD-a »Lemeš« bio je u petak 8. lipnja domaćin dramskoj sekciji »Velimir Sandić-Veljko« iz Sivca. Stari znalci lemeške publike ovaj put su izveli komad *Jana Čajaka* »Samo lijepim« u režiji *Fedora Popova*. Komad se bavi nasiljem u obitelji u različitim vremenskim epohama i režimima. Ovaj problem je obrađen na tragikomičan način. Glumci su se uživali u uloge, a moramo pohvaliti i kostimografiju koja je bila perfektno urađena. Publika je pljeskom nagradila trud ove vrijedne skupine. Ono što je obilježilo ovu večer je razmjena iskustava i planova dvaju odjela.

L. Tošaki

Vratili se sa zlatnom medaljom i peharom

BAČKI MONOŠTOR – Članovi Dobrovoljnog vatrogasnog društva iz Bačkog Monoštora sudjelovali su nedavno na natjecanju vatrogasnih ekipa ručnom vatrogasnom štrcaljkom u selu Petlovac u Baranji.

Vatrogasna zajednica »Baranja« organizator je ovog međunarodnog natjecanja, a vatrogasci iz Monoštora redovito se natječu u grupi veterana već godinama. Prošle godine su ponijeli zlatnu medalju, a dvije godine prije toga bili su drugi.

Ekipa od deset članova, predvođena *Jakobom Gjzingerom*, pokazala je izuzetnu spretnost u rukovanju zaprežnom ručnom štrcaljkom, te se kući vratila ponovno sa zlatnom medaljom i peharom.

Značaj ovog priznanja je i u razvijanju dobrih odnosa i uspostavljanju veza sa susjedima, budući da su na natjecanju sudjelovale i ekipe iz okolnih zemalja.

Z. Mitić

Obnavlja se Hrvatski dom

SOMBOR – Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo »Vladimir Nazor« iz Sombora dobilo je pomoć hrvatskog veleposlanstva za obnovu Hrvatskog doma. Rekonstruirana je mala dvorana za oko 80 posjetitelja koja će tijekom zime biti korištena za različite programe i seminare. Sređen je ulaz u Hrvatski dom, obnovljena kanalizacijska mreža i toaleti, a u planu je uređenje velike dvorane. Vrijednost radova je oko 3.000 eura, a sredstva su donacija Veleposlanstva Republike Hrvatske.

Z.V.

Čistili i mladi i stari

BAČKI MONOŠTOR – Ove godine po treći put je organizirana akcija »Očistimo Srbiju«. Ovoj akciji su se u Lemešu odazvali učenici OŠ »Bratsvo jedinstvo«, članovi Mjesnog savjeta i članovi udruge umirovljenika. Tako su najmlađi i najstariji mještani radili skupa na uređenju okoliša. Lemeš je dugo imao problem s divljim deponijem smeća na putu ka Čonoplji. Deponij je saniran i zatvoren, ali nesavjesni građani još uvijek bacaju smeće na to mjesto. Moramo naglasiti da somborska »Čistoća« organizirano odnosi smeće iz sela jednom tjedno.

L.Tošaki

PRIVODI SE KRAJU ŠKOLSKA GODINA U OŠ »22. OKTOBAR« U BAČKOM MONOŠTORU

Godina puna aktivnosti

Osnovna škola »22. oktobar« Bački Monoštor, kao i sve druge, privodi kraju još jednu nastavnu godinu. Pored briga oko popravke i zaključivanja ocjena, organiziranja male mature, priprema za prijemne ispite i sl., nastavni kadar i učenici zajednički se prisjećaju događanja koja su obilježila ovu školsku godinu.

Završna priredba za učenike osmog razreda organizirana je 8. lipnja, u dvorani za tjelesni odgoj u školi, nakon čijeg službenog dijela je uslijedilo druženje generacije svršenih osnovnoškolaca u zgradi škole. Na priredbi je proglašen i đak generacije – *Marko Nađ*, koga osim perfektnih ocjena odlikuje i talent za umjetničku fotografiju. Razrednica učenika generacije *Sonja Dorđević*, profesorica srpskog jezika, veoma je ponosna na svoga đaka, a i ostali nastavnici će ga zasigurno

pamtiti kao uzorno i maštovito dijete.

Tijekom drugog polugođa, osnovci su imali veoma mnogo sportskih, kreativnih i ekoloških akcija. Naime, proteklog mjeseca, učenici prvog razreda sudjelovali su na državnoj školskoj Olimpijadi, predvođeni nastavnicima *Ivankom Kusturin*, *Lidijom Marinković* i *Damirom Šimunovim*. *Davor Štrangar* iz 8. razreda i *Vanja Golub* iz 7. razreda, natjecali su se na republičkom natjecanju iz modelarstva, a pripreme za natjecanje vršio je nastavnik tehničkog odgoja *Borivoje Ristić*. Učenici 4. razreda osvojili su četiri diplome u rasponu od prvog do trećeg mjesta, na natjecanju u starim sportovima, organiziranom u Bilju, u Republici Hrvatskoj.

Kao minule aktivnosti učenika i kolektiva škole, ističu se i one povezane uz čuvanje okoli-

Osnovci u ribičiji

ša i promidžbu prirodnih bogatstava. Sudjelovanjem u akciji sakupljanja smeća i uređivanja sela, povodom Dana planeta Zemlje u travnju, te sličnoj akciji povodom Dana zaštite okoliša 9. lipnja naziva »Veliko spremanje Srbije«, djeca su u suradnji s Mjesnom zajednicom pokazala brigu za okoliš i spremnost za davanje osobnog doprinosa

u osiguranju zdravijeg i čistijeg okoliša. Osnovci su bili i sudionici projekta »Štapom protiv miša«, kojega su realizirali članovi Udruge sportskih ribolovaca »Šaran« iz Bačkog Monoštora, pohađajući obuku pecanja, s ciljem približavanja prirode djeci u zamjenu za konstantno sjedenje za računalom.

Zdenka Mitić

ČISTE VODE I PROMOCIJA DOMAĆEG PODUZETNIŠTVA

Predstavljena plovna kosilica visoke kvalitete

Proteklog tjedna u Bačkom Monošturu održana je promocija prve završene plovne kosilice »Somborka PK-01«, proizvođača »So Vode« iz Sombora, po mnogo čemu specifična.

Ovaj plovni objekt namijenjen je za sječenje (košenje) drezge, trske i ostalog vodenog raslinja, za uporabu na jezerima, kanalima, rijekama, ribnjacima i ostalim prirodnim i umjetnim vodenim površinama. Prednosti ove kosilice ogledaju se u nekoliko tehničkih karakteristika: mogućnost kretanja u oba smjera – naprijed i natrag, lijevo i desno, što nije slučaj s većinom kosilica koje se nalaze na našem tržištu. Nadalje, stabilne su i nemaju veliku težinu, ali imaju veliki zahvat kose, velik učinak pri

radu, te zadovoljavajuću brzinu kretanja.

Vizija vlasnika ove tvrtke pri proizvodnji kosilice bila je da stvori stroj koji će biti primjenjiv na svim vodotokovima, a pri tom visoke kvalitete i učinkovitosti, visokih performansi,

te pristupačne cijene. Veliki plus za cijeli projekt jest i to što je ova kosilica u cijelosti napravljena od dijelova i materijala proizvedenih u našoj zemlji, što potvrđuje da ne moraju samo proizvodi iz inozemstva biti visoke kvalitete.

Ovakav objekt ima velik značaj i za zaštitu okoliša jer omogućava kontrolu invazivnih vrsta, sprečava zamočvarivanja vodotokova, te unapređuje mogućnosti za povećanje ribljeg fonda, pridonosi funkcioniranju sustava za navodnjavanje i dr.

Na prezentaciji održanoj u Etno-kući »Kuveljčić« u Monošturu, među predstavnicima lokalne samouprave, Mjesne zajednice i kapetanije bili su prisutni i predstavnici Pokrajinskog tajništva za rad, zapošljavanje i ravnopravnost spolova – tajnik *Miroslav Vasin* i njegova pomoćnica *Anita Beretić*, koji su pohvalili ovakve privatne inicijative, te pokazali spremnost i potporu za daljnje predstavljanje ovog objekta na tržištu.

Zdenka Mitić

Plovna kosilica pred porinuće

IMAM POSLA PREKO GLAVE !

www.svastara.rs

VOJVODANSKA
Svaštara

Predstavljen drugi Zbornik radova s Dana Balinta Vujkova

SEGEDIN – U segedinskoj je Gradskoj knjižnici u petak 8. lipnja predstavljen Zbornik radova sa znanstveno-stručnih skupova održanih u Subotici od 2006. do 2010. u okviru Dana Balinta Vujkova, dana hrvatske riječi i knjige. Domaćini i inicijatori predstavljanja bili su članovi Hrvatsko-mađarske kulturne udruge »András Dugonics«, koju je utemeljila Hrvatska manjinska samouprava iz Segedina. Uz *Dušana Marjanovića*, iz Hrvatske manjinske samouprave, u predstavljanju Zbornika sudjelovali su ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata iz Subotice *Tomislav Žigmanov*, djelatnica Zavoda i priređivačica Zbornika *Katarina Čeliković*, te prof. *Vladan Čutura*, koji su u svojim izlaganjima nazočne upoznali sa životom i djelom Balinta Vujkova, sadržajem Zbornika, te širim značajem manifestacije *Dani Balinta Vujkova*, kako za kulturu vojvođanskih, tako i šire Hrvata u Podunavlju.

Predstavljanje prvog sveska Biografskog leksikona Hrvata istočnog Srijema

PETROVARADIN – HKPD »Jelačić« iz Petrovaradina i Hrvatsko akademsko društvo iz Subotice organizatori su predstavljanja prvog sveska Biografskog leksikona Hrvata istočnog Srijema koje će biti održano danas, u petak 15. lipnja s početkom u 18 sati u prostorijama Srijemske biskupije, Strossmayerova 20, u Petrovaradinu. O Leksikonu će govoriti: mr. sc. *Dominik Deman*, suradnik Leksikona, *Davor Martinčić*, voditelj Istraživačke pri HKPD-u »Jelačić«, *Tomislav Žigmanov* iz Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata i *Ivana Andrić Penava*, zamjenica glavnog urednika Leksikona.

Obljetnica rođenja Ante Evetovića Miroljuba

SUBOTICA/SOMBOR – Obilježavanje stoljetnih obljetnica rođenja hrvatskih velikana u Vojvodini nastavljeno je misom i polaganjem vijenaca na spomenik *Ante Evetoviću Miroljubu*, bačkom i hrvatskom književniku, pjesniku, svećeniku, franjevcu, profesoru filozofije, kateheti, publicistu i javnom djelatniku. U

subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske služena je sveta misa, prilikom koje je katedralni župnik *Stjepan Beretić* podsjetio da je Evetović djelovao na cijelom području Bačke koja se u njegovo vrijeme nalazila u okviru Austro-ugarske Monarhije, te je istaknuo kako je Evetović bio »prvi

književnik bačkih Hrvata koji je pisao hrvatskim književnim jezikom«.

Veliki hrvatski kipar i umjetnik *Ivan Meštrović* sačinio je bistu pjesnika koja je postavljena 1936. godine, a uklonjena je početkom Drugoga svjetskog rata. Ponovno je vraćena na svoje mjesto devedesetih godina prošlog stoljeća. Vijence su na bistu položili izaslanici Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, Hrvatskog nacionalnog vijeća i NIU »Hrvatska riječ«.

U povodu obilježavanja 150. obljetnice rođenja *Ante Evetovića Miroljuba*, Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo »Vladimir Nazor« priređuje spomen večer u velikoj dvorani Društva danas, 15. lipnja, s početkom u 20 sati.

O Društvu, koje je 1936. godine dobilo ime »Miroljub« i nosilo ga s ponosom do 1944., govorit će njegov predsjednik *Mata Matarić*, a svećenika i pjesnika predstaviti će vlč. dr. *Marinko Stantić*. Uz Miroljubove pjesme u izvedbi recitatora Društva, zbor će izvesti Miroljubovu pjesmu »Jorgovane, jorgovane«. Društvo priprema i izložbu lista »Miroljub« o kojem će govoriti urednik *Alojzije Firanj*.

Večer posvećena *Ante Evetoviću Miroljubu* organizira se u okviru obljetnice hrvatskih velikana u Vojvodini koju je pokrenuo Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata u suradnji s mjesnim udrugama kulture.

Z.V.

Međunarodna smotra amaterskih dramskih društava

SOMBOR – HKUD »Vladimir Nazor« organizira 15. i 16. lipnja Treću međunarodnu smotru amaterskih dramskih društava. Sudjelovat će amaterska društva iz Travnika, s Hvara i domaćini. Predstava domaćina bit će izvedena u petak 15. lipnja, nakon književne večeri posvećene 150. obljetnici rođenja pjesnika *Ante Evetovića Miroljuba* koja počinje u 20 sati. Gosti iz Travnika i Staroga grada nastupit će 16. lipnja, a početak je od 19 sati. Predstave će biti izvedene u Hrvatskom domu, a ulaz je slobodan.

Z. V.

»Mikini dani« u Beregu

BEREG – U Beregu će 16. i 17. lipnja biti održani »Mikini dani«, manifestacija koja se 15. put priređuje u znak sjećanja na *Miku Ivoševa*, violinistu iz Berega. U subotu 16. lipnja bit će održana likovna kolonija na kojoj će sudjelovati slikari iz Likovne udruge »CroArt« iz Subotice i književna večer »Lira naiva« na kojoj će sudjelovati pjesnici iz Vojvodine, Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Smotra tamburaških društava je u nedjelju 17. lipnja, a nastupit će tamburaši iz Vojvodine i Hrvatske. Organizator »Mikinih dana« je HKPD »Silvije Strahimir Kranjčević« iz Berega.

Z.V.

Otkazano predstavljanje Leksikona u HNV-u

SUBOTICA – Predstavljanje Biografskog leksikona Hrvata istočnog Srijema, koje je trebalo biti održano u petak, 15. lipnja, u prostorijama Hrvatskog nacionalnog vijeća u Subotici (Preradovićeve 13), s početkom u 19 sati, otkazano je zbog spriječenosti sudionika.

Ljepota narodnoga pjevanja

Vjerne glazbeno-pjevačkoj tradiciji svojega mjesta, »Kraljice Bodroga« predstavljaju jednu od najprepoznatljivijih stanica na sceni tradicijske kulture Hrvata u Vojvodini

Petnaest izvornih narodnih pjesama na ovome nosaču zvuka čine djelić iz bogatoga narodnog glazbenog naslijeđa Hrvata u Vojvodini, naslijeđa koje je često nedovoljno poznato i zatumljeno. Njihove su baštinice i »čuvari-ce« Šokice iz Monoštora, pitomoga mjesta u Bačkoj, okruženog vodama i šumama. *Pisme* su ove šokačke Hrvatice nekoć »pivale« u različitim prilikama – »na divanima, po čoškova, na

korzi, na igrankama«, uz narodne i »virske« običaje..., te ih kao narodnu popudbinu prenosile s koljena na koljeno.

Danas, okupljene u »pivanju« u izvornoj ženskoj pjevačkoj skupini »Kraljice Bodroga«, koja djeluje pri mjesnom Kulturno-umjetničkom društvu Hrvata »Bodrog«, »monoštorračke« Šokice s ponosom čuvaju kako uspomene na ta vremena tako i ljepotu narodnoga pjevanja. Vjerne glazbeno-pje-

vačkoj tradiciji svojega mjesta, »Kraljice Bodroga« predstavljaju jednu od najprepoznatljivijih stanica na sceni tradicijske kulture Hrvata u Vojvodini.

O SKUPINI

U sklopu Kulturno umjetničkog društva Hrvata »Bodrog« iz Monoštora, osnovanog 2001. godine, istovremeno je stasala i izvorna ženska pjevačka skupina »Kraljice Bodroga«. Na rad

ove skupine najviše je utjecala Monoštorka *Katica Pašić*, prenijevši im ujedno i najveći dio glazbenoga repertoara. Danas ulogu voditeljice skupine obavlja *Marijana Šeremešić*.

Pjevačka skupina »Kraljice Bodroga« aktivno je sudjelovala na brojnim manifestacijama tradicijske kulture u zemlji i inozemstvu: »Balkan fest« (Bugarska, 2011.), »Međunarodna smotra folklor« – osvojeno prvo mjesto (Livno, 2010.), »Tragovi Šokaca«

IZ RECENZIJE TAMARE ŠTRICKI

»Pisma« monoštorskih Šokica

Zvučni zapisi ovoga nosača zvuka predstavljaju dio nekadašnjega bogatstva narodnoga života Hrvata u Vojvodini, kao i posebno vrijednu posljednju napora na opstanak izvornoga glazbenog stvaralaštva skupine darovitih Šokica iz Monoštora. U trenutku snimanja skupinu sačinjavaju žene starosti između 25 i 73 godine,

koje prije svega s velikom ljubavlju i ustrajnom željom teže ka očuvanju šokačke narodne pjesme. Osim toga, one su svjesno uspjele u svakodnevnom govoru i pjesmi sačuvati narodnu terminologiju šokačkog dijalekta. (...)

Redoslijed pjesama sačinjen je prema karakteru melodije, ritma i načinu izvođenja. CD »Alaj piva Šokica« otvara »pisma«

koja ukazuje na priliku koja je imala značajnu ulogu u životima mladih Monoštoraca. Potom slijedi blok pjesama vezan uz pretežno šokački način izvođenja, a nakon njih, tri pjesme žalosne tematike. Slijede pjesme koje svjedoče o utjecaju i preplitanju panonskih tradicijskih elemenata. Suvremenijem i bržem načinu života, vremenom se prilagođa-

vala i narodna pjesma. S tim u vezi, pjesme među kojima je zastupljena promjena ili ubrzavanje tempa, nalaze se na samom završetku prvog diska »Kraljice Bodroga«.

Pjesmu započinje jedna pjevačica – »počimalja«, prvim dijelom melostiha, dok se sve ostale uključuju pri ispjevavanju drugog dijela melostiha. Od toga

(Tuzla, 2008.), »14. tjedan hrvatskih manjina« (Zagreb, 2008.), »Brodsko kolo« (Slavonski Brod, 2007.), Međunarodna smotra folklora (Zagreb, 2005.), BEMUS (Beograd, 2005.), »Đakovački vezovi« (Đakovo, 2004. i 2011.), Međunarodna smotra folklora (Pečuh, 2003.), »Vinkovačke jeseni« (Vinkovci, 2002.), redoviti su sudionici Dužijance u Subotici, a često nastupaju na kulturnim priredbama vojvođanskih Hrvata te u samome Monoštoru.

SUDIONICE:

POČIMALJE:

Marijana Šeremešić, rođena Šuvak 31. kolovoza 1969. godine u Monoštoru

Marija Francuz, rođena Kolar 1. prosinca 1970. godine u Monoštoru

ROŽALJE:

Marija Kovač, rođena Turkalj 17. travnja 1939. godine u Monoštoru

Marija Kaplar, rođena Patarić 13. kolovoza 1948. godine u Monoštoru

Anica Šuvak, rođena Balaž, 6. svibnja 1952. godine u Monoštoru

Ana Periškić, rođena Đanić 1. rujna 1957. godine u Monoštoru

Marija Leka, rođena Rang, 3. prosinca 1958. godine u Monoštoru

Anica Kovač, rođena Pašić 19. srpnja 1965. godine u Monoštoru

Anita Đipanova, rođena 29. lipnja 1987. godine u Somboru.

Unutarnje stranice prateće knjižice prvog nosača zvuka »Kraljice Bodroga«

Nakladnik: Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Subotica (www.zkvh.org.rs)

Sunakladnik: Kulturno-umjetničko društvo Hrvata »Bodrog«, Monoštor

Urednica i recenzentica: Tamara Štricki

Stručni suradnik: Vojislav Temunović

Snimljeno u Kesler studiju, 17. 3. 2012. godine u Subotici. **Snimatelj:** Viktor Kesler

Likovna oprema: Darko Vuković

Autor fotografija: Augustin Juriga

trenutka jedna pjevačica pjeva unisono s »počimaljom – prati prvi glas«, a ostale ih prate u paralelnim tercama, dok se na određenim mjestima u kadenci spuštaju za čistu kvartu naniže – one »rožu« i prema tome nose naziv »rožalje«. Smatra se da je ovakav stil izvođenja u panonske krajeve došao pod utjecajem zapadnoeuropske glazbene kulture, najvjerojatnije krajem XIX. stoljeća, a u glazbenom folkloru naziva se »pjevanje na bas«.

U pjesmama je prisutna tematika koja se odnosi na

priče o ljubavi, obitelji, o krajevima iz kojih skupina Šokaca vodi podrijetlo. Samim tim što je mjesto Monoštor smješteno uz rukavce Dunava, motiv koji se često provlači kroz pjesme je voda, a razlog ovome je prije svega život kraj nje. Tipovi versifikacije stiha u primjerima najčešće su zasnovani na simetričnom, ponekad asimetričnom osmercu, potom na asimetričnom desetercu, dok su također prisutni i različiti oblici šesterca, sedmerca, dvanaesterca i trinaesterca. Promatranjem

glazbenoga oblika zabilježenih pjesama često se uočava prisutnost dvodijelne i trodijelne forme koje se u najvećem broju slučajeva temelje na bitematskom materijalu. Završetak ovih melodijskih odjeljaka, kako unutarnjih, tako i vanjskih kadenci očituje se ternim, odnosno kvintnim suzvučjima, koja u pojedinim slučajevima nisu u potpunosti stabilna, što i jest česta pojava prilikom amaterskih izvođenja.

Pjesme Šokica sazdane su od tonskih nizova dijatonske struk-

ture, te se može govoriti o njihovom durskom odnosno moltskom karakteru. Distributivni ritmički sustav u najvećem broju primjera predstavlja njihov okosnicu (2/4, 4/4), dok se u pojedinim pjesmama osjeća pulsiranje osminkog takta (6/8). Česte su pojave motiva produženog ritma i obrnutog punktiranog ritma. Silabična podjela teksta zastupljena je u svim pjesmama, a ornamenti i pokreti u glisandnom obliku češće se mogu uočiti u pjesmama laganijeg tempa.

TRI GODINE PORTALA KULTURE HRVATA U VOJVODINI (IV. DIO)

Najčitaniji sadržaji o Zavodu i manifestacijama

Piše: Ljiljana Dulić-Mészáros

Prva tri nastavka bilo je riječi o vrsti i količini sadržaja objavljenih na portalu Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, a u ovom i sljedećem nastavku pokušat ćemo dati odgovor na pitanje ispunjava li portal svoju temeljnu svrhu – veću vidljivost kulture Hrvata u Vojvodini u javnosti. Odgovor na ova pitanja mogu nam dati podaci o čitanosti pojedinih sadržaja, kao i statistike posjećenosti portalu.

Čitanost pojedinih članaka objavljenih na portalu vidljiva je u administrativnom dijelu portala, koji pokraj svakog članka bilježi broj »klikova« na njega. U tablici je dan pregled broja članaka u pojedinim rubrikama, ukupan zbroj učitavanja (»klikova«) svih članaka po rubrikama, te prosječan broj učitavanja po članku, u promatranom razdoblju.

Kada podatke o čitanosti analiziramo prema skupinama objavljenih članaka koje smo rasporedili po načelu opisanom u prethodnim nastavcima, možemo vidjeti da su tzv. stalni članci (o Zavodu, o udrugama i manifestacijama, u rubrici Baština) u promatranom razdoblju najviše i čitani. Tome jednim dijelom pridonosi tematika kojom se bave (napisi o Zavodu su najviše čitani što je i logično budući da se radi o našim web stranicama), a drugim dijelom njihovo vrijeme objavljivanja, odnosno, duljina trajanja na portalu. Naime, najveći dio tih napisa (osim onih u rubrici Baština) objavljen je prigodom postavljanja web stranica, te su posjetitelji imali priliku pune tri godine otvarati i čitati te članke. Dodajmo ovome i činjenicu da se poveznice (linkovi) na članke o Zavodu nalaze na naslovnici (»homepageu«) portala, pa su članci praktično izravno dostupni posjetiteljima. Napisi o manifestacijama i udrugama su također lako dostupni

na naslovnici, što dakako pridonosi njihovoj većoj čitanosti.

Iz podataka u tablici razvidno je da je u promatranom razdoblju od tri godine, svakoga dana svaki od objavljenih napisa o Zavodu bio otvoren (a, nadamo se, i pročitao) prosječno 35 puta (38.907 : 1095 dana), dok su se članci o manifestacijama čitali prosječno pet puta dnevno. Što se tiče članaka o udrugama, i oni su se čitali prosječno više od pet puta dnevno ako se uzme u obzir vrijeme njihova trajanja na portalu, s time da prosjek prikazan u tablici »kviri« jedan članak objavljen početkom ove godine.

Gledajući pojedinačno, najviše zanimanja posjetitelji portala pokazali su za naše najveće udruge: HKC »Bunjevačko kolo« Subotica (4.592 učitavanja u promatranom razdoblju), HKUD »Vladimir Nazor« Sombor (3.514), HKPD »Matija Gubec« Tavankut (2.727) i Hrvatska čitaonica Subotica (2.694), kao i manifestacije od šireg, pokrajinskog značaja: Dužijanca (7.193), Festival dječjeg folklora »Djeca su ukras svijeta« (6.763), Festival bunjevački pisama (6.705), Lira naiva (6.592) i Dani Balinta Vujkova (6.319). Ostali napisi o udrugama objavljeni prije tri godine čitani su između 1.200 i 2.000 puta, a o manifestacijama preko pet tisuća puta, što pokazuje veliko zanimanje javnosti o institucijama i aktivnostima hrvatske zajednice u Vojvodini.

Članci iz rubrike Baština učitavani su, prema podacima u tablici, prosječno 1,5 puta dnevno,

Tema	Broj članaka	Ukupan broj učitavanja	Prosje. učitavanje po članku u prom. razdoblju
O Zavodu	5	194.534	38.907
O udrugama	39	66.581	1.707
O manifestacijama	15	86.976	5.798
Baština	33	53.240	1.613
Aktivnosti Zavoda	175	159.445	911
Iz hrvatske zajednice	350	278.056	794
Najave	418	49.981	120
Natječaji	26	3.703	142
Ukupno	1.061	892.516	841

no, međutim, njihovo je dnevno učitavanje više, budući da su postavljani u kontinuitetu, odnosno, nisu svi članci bili dostupni u cijelom promatranom razdoblju. Tako je, primjerice, tekst *Hrvatski ban Josip Jelačić Bužimski*, postavljen na portal u ožujku 2009. godine, učitao ukupno 7.036 puta, odnosno, moglo bi se reći, prosječno dnevno 6,5 puta. Za njim po čitanosti slijede napisi *Hrvati u Vojvodini danas* (5.198) te *Pregled povijesti Hrvata u Vojvodini* (3.740), dok je s njima u rang po dnevnoj čitanosti i članak objavljen prije dvije godine *Bunjevačka narodna nošnja* s 2.231 učitavanjem.

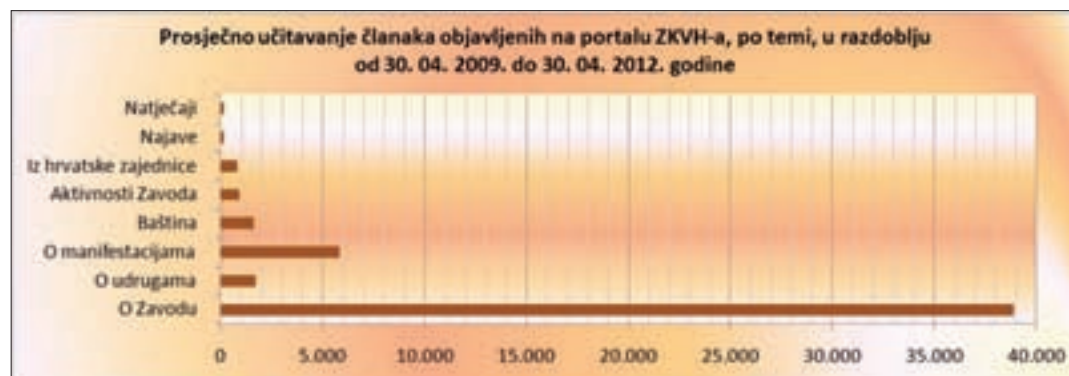
Glede čitanosti vijesti, prednjače one o aktivnostima Zavoda, ali su visoko čitane i vijesti o kulturnim aktivnostima hrvatske zajednice. S obzirom da se ovi napisi postavljaju na portal kontinuirano, teško se može govoriti o njihovoj prosječnoj čitanosti u promatranom razdoblju, ali se ipak može zaključiti da je veliki broj napisa starijih od, primjerice, mjesec dana, pročitao od 200 do gotovo tri tisuće puta. Također je uočeno da se u

roku od svega dva-tri dana od postavljanja, članci čitaju od 40 do 60 puta, da bi se već nakon 15-tak dana ta brojka popela na 250 do 300.

U analizi čitanosti sadržaja na portalu ZKVH-a moramo istaknuti i činjenicu da portal svakodnevno »posjećuju« internet-ski pretraživači (Google, Yahoo, MSN i sl.), čiji posjeti sudjeluju u prethodno navedenim brojkama. Međutim, iz statistika posjećenosti, o čemu će biti riječi u sljedećem nastavku, vidi se da oko 20 posto posjeta učine pretraživači koji indeksiraju sadržaje na portalu, što temeljem unosa ključnih riječi omogućava njihovo lako nalaženje na spomenutim pretraživačima i, po dosadašnjem zapažanju, njihovo vrlo visoko mjesto u popisu rezultata pretraživanja.

Uzimajući u obzir navedene podatke, može se zaključiti da portal kulture Hrvata uspješno udovoljava potrebi da se na jednome mjestu dobiju relevantne informacije o kulturi Hrvata u Vojvodini čime ona postaje vidljivija u javnosti.

(nastavit će se)

SUBOTIČKI TAMBURAŠI PONOVO SURAĐUJU S TALIJANSKIM TENOROM TINOM FAVAZZOM

Pjesme ljubavi i sunca

Za sada su dogovoreni njihovi zajednički koncerti u Beogradu i Subotici, a planiraju i druge nastupe u zemlji i inozemstvu

U prostorijama Hrvatske glazbene udruge »Festival bunjevački pisama« odzvanjale su ugodne melodije Mediterana, privlačeći kroz otvorene prozore pozornost šetača i slučajnih prolaznika u obližnjem parku Ferenc Raichlea. Razlog tomu bila je prva proba u sklopu jednog novog glazbenog projekta. Naime, nakon uspješne suradnje od prije šest godina, subotički tamburaši pod vodstvom prof. Mire Temunović spremaju novi glazbeni projekt s renomiranim talijanskim tenorom Tinom Favazzom, ovoga puta »pojačani« primadonom beogradske opere, sopranisticom Jasminom Trumbetaš-Petrović.

Tino i njegova supruga, profesorica violine Snežana Tintor-Favazza, preko petnaest godina putuju po svijetu te surađuju s različitim glazbenicima. Sada su se ponovno vratili u Srbiju, zemlju iz koje njegova supruga potječe.

»Prije nekoliko godina, 2006. i 2007. napravili smo seriju koncerata u Subotici, Srijemskoj Mitrovici i na beogradskom 'Kolarcu' na kojima su naši gosti bili tamburaši pod ravnanjem prof. Mire Temunović. Sada tu suradnju nastavljamo sa skoro dvostruko prošire-

nim orkestrom od 30 glazbenika«, kaže za HR Snežana Tintor-Favazza. »Prvi koncert imat ćemo 17. lipnja u sklopu 'Bojčinskog ljeta' u Beogradu, a on se održava pod pokroviteljstvom Grada Beograda.

Na programu cjelovečernjeg koncerta kojega ugledni pjevači spremaju s tamburašima naći će se dueti i instrumentali. Bit će to mahom talijanske (napolitanske i sicilijanske) i španjolske, ali i pjesme iz drugih država svijeta.

koji me podsjeća na mandoline iz kraja u kojem sam rođen, odlično se uklopio s energijom koju pokušavam podijeliti s publikom kada nastupam. Posebice mi je drago što mogu surađivati s mladima jer je to

S prve probe: tamburaši predvođeni Mirom Temunović i Tino Favazza

Tino će gostovati 24. lipnja na Petrovačkom koncertu tamburaša HGU 'Festival bunjevački pisama' u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici. U tijeku su i pregovori oko nastupa u Zemunu, u okviru svečanosti koja se priređuje za maturante tamošnje gimnazije. Također, s ovim programom od jeseni planiramo još koncerata u zemlji i inozemstvu«, dodaje ona.

»Projekt se zove 'Pjesme sunca i ljubavi' i repertoar koji će biti izveden predstavlja poziv na život i vedrinu, izričaj koji je bitan za čovjeka, za njegovo duhovno zdravlje«, napominje Snežana Tintor-Favazza.

»Impresione positiva«, kaže nam ukratko temperamentni Tino Favazza, govoreći o iskustvima suradnje s tamburašima iz Subotice. »Zvuk tambure,

ipak rijetko u mojem poslu, budući da sam profesionalac. Sviđa mi se kako oni gledaju na glazbu i kako koriste svoje instrumente. Također, pohvalio bih profesionalnost i veliko srce prof. Mire Temunović, na što se i tijekom ove suradnje oslanjamo«, ističe za HR talijanski pjevač.

D. B. P.

**MILENIJUM
OSIGURANJE**

- Registracija i osiguranje motornih vozila,
- Najpovoljnije osiguranje imovine,
- Kasko osiguranja motornih vozila i radnih strojeva plaćanjem na 12 rata
- Osiguranje robe u transportu i osiguranje nezgode
- Putna zdravstvena osiguranja
- Sigurna i brza isplata štete

POSTANITE I VI ČLAN VELIKE PORODICE »CROATIA OSIGURANJA« D.D. IZ ZAGREBA

»Milenijum osiguranje« A.D.O. Beograd-Filijala Subotica
24000 Subotica, Karadordev put 38, telefon +381(24) 555-867 i 552-406
e-mail: mios@tippnet.rs
www.milenijum-osiguranje.rs
Radno vrijeme: od 8 do 16 sati

Euharistija je živi Krist među nama

GOLUBINCI – Svetkovina Tijelova proslavljena je u srijemskoj župi svetog Jurja, mučenika u Golubincima svečanom svetom misom i tijelovskom procesijom. Nakon svete mise, koju je predvodio župnik *Željko Tovilo*, održana je i svečana procesija oko crkve gdje su vjernici pripremili i ukasili četiri postaje (sjenice) kod kojih su se čitali ulomci Evanđelja i molio blagoslov za cijelu župu. U homiliji župnik Tovilo je naglasio: »Doista je veliko otajstvo Euharistija čiji smo postali svjedoci, kako svećenici, tako i ostali vjernici. To je otajstvo ljubavi bez granica 'budući da je ljubio svoje,

one u svijetu, do kraja ih je ljubio' (Iv 13,1); to je otajstvo jedinstva koje se prelijeva na nas iz vrela trojstvena života i čini nas 'jedno' darom Duha Svetoga (Iv 17). To je veliko bogatstvo kršćanskog života. Htio je Sin Božji da sve to bogatstvo bude sadržano u Nekrvnoj Žrtvi Novoga zavjeta, u svetoj misi, u Euharistiji. Svuda po zemlji i do konca ljudske povijesti čovječanstvo će imati u svojim rukama dar dostojan neizmjernog Boga. 'Jer od istoka do zapada veliko je ime moje među narodima i na svakom mjestu prinosi se žrtva čista imenu mojemu' (Mal 1,11)«, rekao je predvoditelj slavlja i nastavio, »vrijednost Euharistije razlijeva se u razmjerima svijeta i prelazi u vječnost preko granica vremena. Euharistija je živi Krist među nama. A taj božanski dar i tu nedokučivu tajnu položio je Isus u svećeničke ruke kad je rekao 'Ovo činite meni na spomen'. Zato, molimo za svoje svećenike i za nova svećenička i redovnička zvanja«, pozvao je Tovilo na kraju homilije.

Ž. T.

Svetkovina zajedništva Boga i ljudi

SRIJEMSKA MITROVICA – Središnja svečanost proslave svetkovine Tijelova za Srijemsku biskupiju održana je u katedrali svetog Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici. Misno slavlje predvodio je generalni vikar za Srijem, preč. *Eduard Španović* sa župnim vikarom *Mariom Paradžikom* i đakonom *Željkom Štimcem*.

Obraćajući se mnoštvu okupljenih vjernika preč. Španović je naglasio u homiliji da je ova svetkovina najviše vezana uz tijelovske procesije koje su »vanjski« pokazatelj vjere u Isusa Krista.

»Euharistija je jedan od najljepših Božjih darova čovjeku«, naglasio je predvoditelj slavlja, te je stoga potrebno dopustiti tom daru da grije naše duše, a sve na veću slavu Božju i duhovno dobro ljudi. Tijelovo je svetkovina zajedništva Boga i ljudi, te ljudi međusobno.«

Tijekom mise liturgijsko pjevanje predvodio je katedralni zbor »Sveta Cecilija« uz pratnju orguljašice sestre *Cecilije Tomkić*. Nakon mise, priređena je tijelovska procesija. Kao i svake godine pridružile su se djevojčice na bijelom koje su posipale latice ruža pred Presvetim. Ophod je uz pratnju katedralnog zbora te mnoštva vjernika zastajao na pripravljenim postajama u dvorištu župe, te čitanjima, molitvom i pjesmom proslavljali Isusa u Presvetom oltarskom sakramentu. Na koncu je svim vjernicima podijeljen blagoslov s Presvetim.

M. P.

DUHOVNE VJEŽBE ZA DJELATNIKE RADIO MARIJE

Identitet Isusovih učenika

U franjevačkom domu za duhovne vježbe »Domus Pacis« pokraj Horgoša, blizu Subotice, održane su prošloga tjedna trodnevne duhovne vježbe za djelatnike Radio Marije iz Hrvatske, Srbije, Albanije i Bosne i Hercegovine. Duhovne vježbe je predvodio vlč. dr. *Ivica Čatić*, ravnatelj Radio Marije Srbije, a pod motom »Identitet Isusovih učenika«. Bila je ovo ujedno prilika za zajedničku molitvu, upoznavanje i razmjenu iskustava među suradnicima iz raznih zemalja, koji svakodnevno rade na važnom poslanju navješćivanja Božje riječi putem radio valova. Svakodnevna zajednička sveta misa, molitva i razmatranja, ojačala su suradnike ove radijske postaje koja djeluje po istim principima u svim zemljama. Duhovne vježbe su zaključene zajedničkom emisijom u subotičkom studiju Radio Marije Srbije, gdje su urednici i predstavnici pojedinih zemalja iznijeli svoje utiske. Bilo je prilike i za uključenje slušatelja u

ovaj program, koji su mogli pratiti slušatelji ne samo u Srbiji, već i u Albaniji, Bosni i Hercegovini, te Hrvatskoj. Ovakve duhovne vježbe organizirane su po drugi put, a kako se pokazalo da je to nasušna potreba za djelatnike ovog sredstva nove evangelizacije, od sada će se održavati svake godine.

Čaba Kovač

ČETVRTA PO REDU DUHOVNA OBNOVA NA TEKIJAMA

Kada sam slab onda sam jak

Po preporuci Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije i odobrenjem srijemskog biskupa *Dure Gašparovića*, a u organizaciji upravitelja svetišta vlč. *Stjepana Barišića*, u svetištu Gospe Snježne na Tekijama u Petrovaradinu održat će se četvrta po redu duhovna obnova 7. i 8. srpnja godine. Četvrti termin duhovne obnove zakazan je pod geslom »Kada sam slab, onda sam jak (2 Kor 12, 10)«. Duhovnu obnovu će voditi svećenik grkokatoličke župe »Pokrov presvete Bogorodice« u Petrovcima, mr. sc. *Vladimir Sedlak*.

T. Mađarević

VRIJEME, LJUDI, DOGAĐAJI

Priprema: Lazar Merković

KRONOLOGIJA od 15. do 21. lipnja

15. LIPNJA 1945.

U Suboticu se počinju dopremati prve tiskovine iz Zagreba, isprve dnevni list »Vjesnik«, organ JNOF-e Hrvatske i »Slobodni dom«, popularni tjednik Hrvatske seljačke stranke.

15. LIPNJA 1953.

Opernom predstavom »Nikola Šubić Zrinski«, Ivana pl. Zajca, hrvatskog skladatelja i dirigenta, u izvođenju subotičkog Opernog ansambla, otvoren je VI. susret profesionalnih kazališta Vojvodine. Osim tri ansambla iz Subotice, grada domaćina, u službenoj konkurenciji su teatri iz Novog Sada, Srijemske Mitrovice, Sombora, Bačke Topole, Vršca i Zrenjanina.

16. LIPNJA 1989.

Sve veće osipanje članova Saveza komunista Jugoslavije, znakovito za cijelu zemlju, nije mimošlo ni Suboticu, u kojoj je za oko 800 smanjen broj (od oko 20.000) članova Partije. I premda su se svi zdušno zaklinjali u Tita, kolektivno vodstvo što je došlo na njegovo mjesto, istjeruje interese svako svoje republike, potičući i ubrzavajući konačni rasap SKJ koji će formalno uslijediti 22. siječnja 1990.

16. LIPNJA 1992.

Ivan Pančić, istaknuti subotički književnik i ugledni kulturni djelatnik, specijalist kliničke psihologije, prekratio je sebi život u 59. godini. Objavio je osam pjesničkih djela: »Buđenje, u 3 x 20« s J. Orčićem i A. Zolanićem (1957.); – »Oblak na dlanu« (1962.); – »Grozдови svetlosti« (1970.); – »Natpivavanja« (separat iz 1971.); – »Natpivavanje« (1972.); – »Koji stižemo sami«, (1979.); – »Ogovaranje života« (1984.); – »Bečarske balade«, (1986.), kao i studiju »Kolera u Subotici 1873.« (1991.).

16. LIPNJA 1995.

Na godišnjoj skupštini

Kulturno-umjetničkog društva »Bunjevačko kolo«, odlučeno je da se ono preimenuje i djelatno transformira u Hrvatski kulturni centar »Bunjevačko kolo«.

17. LIPNJA 1945.

Kroz trinaest subotičkih prihvatilišta za povratnike iz Njemačke i drugih zemalja u koje su dospjeli tijekom rata, do sredine lipnja prošlo je oko 50 tisuća ljudi. Svakom je dodijeljen paket Crvenog križa s hranom i drugim potrepštinama.

17. LIPNJA 1966.

Nakon višegodišnje uspješne suradnje, predsjednici gradskih skupština Segedina dr. György Bicó i Subotice Matija Sedlak, potpisali su sporazum o bratimljenju dva grada.

17. LIPNJA 1999.

U 73. godini preminuo je Josip Bajić, poznati glumac, redatelj i jedno vrijeme ravnatelj subotičkog kazališta, u mladosti vrstan sportaš (nogomet, košarka).

18. LIPNJA 1978.

Završena je izrada idejnog projekta za novu željezničku jugoslavensko-mađarsku ranžirnu postaju, koja je trebala biti izgrađena na dva i pol kilometra, sjeverno od subotičkog kolodvora. Prema projekcijama razvoja željezničkog prometa između dvije zemlje, ranžirna postaja trebala je imati 17 kolosijeka u duljini od 60 kilometara.

18. LIPNJA 1989.

Papa Ivan Pavao II. postavio je kotarskog dekana i svećenika Župe sv. Ivana Nepomuka iz Horgoša, Jánosa Pénzsesa (Bajmok, 10. kolovoza 1943.) za subotičkog biskupa 25. travnja 1898. koji je potom zaređen i ustoličen 18. lipnja 1989. u subotičkoj crkvi Svete Terezije Avilske. Prije njega od 1968. na čelu Subotičke biskupije bio je Matija Zvekanović koji je 1989. umirovljen.

18. LIPNJA 1994.

Osnovana je nova politička stranka – Savez vojvodanskih Mađara, za čijeg je predsjednika izabran Ferenc Csubela, a za potpredsjednike Gábor Tóth Horthy, Mihály Szecsei, Antal Bálint i Sándor Egeressi.

19. LIPNJA 1927.

Osnovano je »Društvo književnika i umjetnika Subotice«, za čijeg predsjednika je izabran dr. Radoje Belić, za tajnika prof. Milivoje V. Kanežević, za rizičara novinar i urednik Joso Šokčić, a članovi Uprave bili su još Ferenc Bermel i Flóris Mikes.

19. LIPNJA 1929.

Okončano je gostovanje »Novosadsko-osječkog kazališta«, koje je započelo 29. travnja. Prema sudu gledatelja i ocjeni stručne kritike, tijekom šest tjedana uspješno je prikazan sadržajan i umjetnički zahtjevan repertoar. Po prvi put je u Subotici izvedeno jedno djelo Miroslava Krleža (»U agoniji«), kao i djela Milana Begovića, Josipa Kulundžića, Branislava Nušića, F. M. Dostojevskog, Jaroslava Haške, L. N. Tolstoja, Ivana Turgenjeva i drugih.

19. LIPNJA 1944.

Tijekom deportacije subotičkih Židova u njemačke koncentracijske logore, u vlaku je izvršio samoubojstvo Károly Havas (Handelsmann), rođen 1887. godine, poznati subotički književnik i urednik listova »Bácsmegyei Néplop«, kasnije »Néplop«. Pisao je satirične romane, fantastiku i povijesne studije.

19. LIPNJA 1981.

U 87. godini preminuo je učitelj, prozni i dramski pisac Ilija Džinić, dugogodišnji javni i kulturni djelatnik, utemeljivač »Bunjevačke čitaonice«

(1920.), kasnije preimenovane u »Bunjevačku kasinu«, kada pokreće i »Veliko bunjevačko prelo« koje se u Čonoplji održalo do 40-ih godina. Značajna je njegova uloga i u osnutku knjižnice, kao ustrajnom i prikazivanju kazališnih predstava, budući da je bio svjestan od koliko su one značaja za očuvanje, učvršćivanje i izgradnju materinskog hrvatskog jezika. Objavio je monografije o Somboru i Čonoplji, a surađivao je i s mnogim listovima i časopisima u Subotici, Zagrebu, Novom Sadu, Beogradu i dr. Rođen je 23. listopada 1894. godine.

20. LIPNJA 1945.

Vojni sud u Subotici izrekao je smrtnu kaznu Jánosu Pozsonyiju, pripadniku hitlerovskih SS postrojbi i Ivanu Ostrogoncu, pripadniku Horthyjevih domobrana zbog nedjela što su ih počinili u Poljskoj i Rusiji.

20. LIPNJA 1986.

U Tavankutu je počela s radom »Prva likovna kolonija slamarki«. Za počasnog predsjednika novoutemeljene kolonije izabran je poznati slikar Milan Konjović iz Sombora.

21. LIPNJA 1998.

U Zagrebu je pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike dr. Franje Tuđmana završena smotra – »Tjedan Hrvata iz Vojvodine«. Različitim kulturnim, umjetničkim, književnim, znanstvenim i ostalim sadržajima pred zagrebačkom i javnosti Hrvatske, nastupilo je preko 400 Hrvata iz Vojvodine, mahom iz Subotice, prikazujući vrijednosti ovog narodnog odvijetka s hrvatskog ruba.

21. LIPNJA 2003.

Njemački narodni savez održao izbornu skupštinu na kojoj je za predsjednika izabran prof. Rudolf Weiss.

Piše i uređuje: Branka Dulić

Balancan, melancan... plavi patlidžan

Patlidžan se uzgaja u Kini i Indiji od 5 stoljeća. Kasnije se proširio na Daleki istok, a u Europi se pojavio tijekom 13. i 14. stoljeća, najprije u Španjolskoj, gdje su ga, kao i na sjever Afrike, donijeli arapski trgovci. U 15. se stoljeću pojavljuje u Italiji, a u 16. stoljeću u Hrvatskoj.

Uspijeva u toplim i vlažnim predjelima. U početku je biljka patlidžana davala svijetle, neugledne plodove veličine jaja. Kasnije su uzgojem dobiveni patlidžani različite veličine, oblika (okrugli, duguljasti) i boje. Ima obli i prilično veliki plod. Zagasitoplava do ljubičasta boja debele kože njegova je najuočljivija karakteristika.

Patlidžan je izdašno povrće, pikantnog okusa. Cijenjene, sjajne, ljubičaste plodove patlidžana, jedinstvenog i ugodnog gorkog okusa i spužvaste teksture najbolje je konzumirati od kolovoza do listopada.

Ključna stvar kod kupovine patlidžana je njegova svježina. Lagani srednji primjerci sadrže manje sjemenki jer one uzrokuju gorčinu patlidžana. Vanjska kora treba biti sjajna i čvrsta, bez oštećenja, smeđih mrlja ili rupica. Stabljika mora imati izražajnu zelenu boju, a unutrašnjost bijelu boju s nekoliko sjemenki.

Čuvajte ih u hladnjaku, u odjeljku za povrće, u plastičnoj vrećici do 5 dana i podalje od jabuka, koje proizvode etilen i time utječu na brže starenje patlidžana.

PRIPREMA JELA S PATLIDŽANOM

Prva odluka s kojom se susrećemo nakon pranja i odstranjenja stabljike jest oguliti patlidžan ili ne. Naravno, ova odluka ovisi o načinu pripreme. Najbolji način termičke obrade za ovu vrstu povrća su parenje, pir-

janje ili pečenje na tavi, roštilju ili u pećnici.

Tavu prije pripreme lagano poprskajte maslinovim uljem, a zatim patlidžane pecite narezane na kolutove ili kockice ili ih možete prethodno uroniti u lijevano tijesto (kao za palačinke). Izbjegavajte prženje patlidžana u dubokom ulju, jer zbog svoje spužvaste strukture upija puno masnoće.

Dosta recepata zahtijeva da se patlidžani prije pripreme narežu, posole i ostave da odstoje. Razlog – izvlači se vlaga, a s njom i gorčina te se sprječava upijanje velikih količina ulja prilikom pečenja. Međutim, kao posljedica toga gubi se spužvasta struktura patlidžana. Stoga, patlidžan prepolovite po dužini ili narežite na ploške, posolite i ostavite da odstoje najmanje 30 minuta u cjedilu. Nakon toga ga isperite pod mlazom tekuće vode i osušite laganim pritiskom kuhinjskog papira.

Sjajni i ljubičasti plodovi su jedinstvenog, prijatnog okusa, smanjuju kolesterol i štite od tumora

Iako se patlidžan priprema na različite načine diljem svijeta, primat svakako drže zemlje Mediterana. Italija, Grčka i Turska mogu se pohvaliti s preko 100 različitih načina pripreme ovog povrća.

Kao predjela patlidžani se mariniraju, poslužuju kao salata, namazi i umaci – *dipovi*.

U arapskoj kuhinji češće se kao predjela koriste namazi i *dipovi*. Pečeni patlidžani s češnjakom, maslinovim uljem, limunovim sokom i nasjeckanim peršinom čine namaz na mediteranski način. Poznati bliskoistočni *baba ganoush* se priprema od pečenih patlidžana, češnjaka, limunova soka i tahini umaka, koji se poslužuje kao umak – dip uz svježe narezano povrće, pogaču ili lepinju.

Marokanska kuhinja priprema patlidžane kao pire, u kombinaciji s češnjakom, mljevenim paprom i paprikom, a poslužuje ih se uz pogače s kimom.

PATLIDŽAN S RIŽOM I ORASIMA

Potrebni sastojci:

- 4 patlidžana
- 4 žlice maslinovog ulja
- pola šalice isjeckanog luka
- 1 šalice kuhane riže
- 2 rajčice, sitno sjeckane
- 1 žlica sjeckanih oraha
- 1 žlica svježeg peršina
- sitno sjeckanog
- 1 žličica soli
- 50 g parmezana
- papar

Priprema:

Prerezati patlidžane uzduž na polovice. Premazati žličicom ulja. Staviti u tepsiju s korom prema gore. Peći oko 25 minuta

na 200 stupnjeva dok patlidžan ne postane smeđ. Kad je gotov, izvaditi patlidžan i okrenuti polovice s prerezanom stranom prema gore da se malo ohladi. U međuvremenu pržiti luk na 1 žlici ulja. Dodati rižu, rajčice, orahe, peršin, sol i papar i pirjati dok se ne sjedini smjesa. Pokriti i maknuti s vatre. Izdubiti sredinu iz patlidžana, narezati i nasjeckanu sredinu patlidžana dodati mješavinu s rižom, dobro promiješati. Smjesom napuniti patlidžane, posuti sirom. Peći još 10-ak minuta. Po želji možete u smjesu dodati žlicu sjeckane šunke.

Patlidžani vole slojevitost u jelima, pa ih Talijani i Grci slažu u tepsijama i peku u pećnicama u čuvena jela poput patlidžana *alla parmigiana* i musake.

S umakom od rajčica patlidžani čine izvrsnu kombinaciju samostalno ili s tjesteninama, te kao nadjev za pizze. Ovo povrće idealno je za nadijevanje, pa se tako u poznatom *Imam Bayaldi* (u prijevodu: Imam je pao u nesvijest) patlidžani pune nadjevom od rajčice.

U mesnim jelima patlidžani se mogu kombinirati s puretinom, govedinom ili janjetinom. Uz pirjanu janjetinu Turci pak poslužuju umak od patlidžana – inačicom bešamel umaka, koja se priprema od maslaca, mlijeka, brašna, pirea od patlidžana i naribanog parmezana. Jelo se, ne bez razloga, naziva »Sultanova poslastica« (*Hunkar Begendi*).

Azijska kuhinja priprema ga u voku narezani na štapiće s mladim lukom, češnjakom, đumbirom, soja umakom i, po želji, čili umakom.

MOŽDA NISTE ZNALI A TREBALI BISTE ZNATI

Patlidžani pripadaju grupi velebilja – bilja koje sadrži alkalioide (kao što su rajčica, krumpir, saltki feferon). Alkaloidi, koji inače uzrokuju živčane smetnje i probleme s probavom, u patlidžanu se nalaze u niskom udjelu i mogu ih konzumirati gotovo svi, a važno je napomenuti i da se kuhanjem udio alkaloida smanjuje za 50 posto.

Uz to što je izvor vitamina i minerala, patlidžan sadrži i mnogo antioksidanasa. Smanjuje kolesterol u krvi, štiti stanice od oštećenja i mogućeg stvaranja tumora. Štiti žile od ateroskleroze i dr.

PATLIDŽAN S JOGURTOM I TELETINOM

Potrebni sastojci:

600 g kockica patlidžana
600 g kockica teletine
malo češnjaka
3 glavice crnog luka
juha
crno vino
malo brašna
jogurt
sol, papar
ulje

Priprema:

Na ulju najprije ispržiti patlidžan, a zatim meso. Dobro posoliti, popapriti, dodati češnjak, sjeckan crni luk, preliti mješavinom vina i vode. Kuhati mješajući sve dok tečnost sasvim ne ishlapi, dodati žličicu brašna, doliti 1-1,5 dl jogurta i odmah poslužiti.

SALATA OD PATLIDŽANA

Potrebni sastojci:

3-4 patlidžana
100 g sira tvrdog
2 krumpira
2 jaja
100 g sira mekog
50-100 g oraha
2-3 žlice majoneze
2 žlice kiselog vrhnja
sol

Priprema:

Patlidžane ispecite, kada su pečeni stavite ih u najlon vrećicu. Nakon nekog vremena ogulite ih od ljuske. Meso od patlidžana sameljite na mašini za meso ili sitno nasjeckajte, dodajte obareni krumpir sitno nasjeckan, sitno nasjeckana barena jaja, sol, i mljevene orahe. Narendajte sir pa promiješajte dobro s kiselim vrhnjem i majonezom.

POLIKLINIKA

Jelene Čović 28, 24000 Subotica, www.badawi-su.com, poliklinika@badawi-su.com
 024/553-774, 024/567-495, 063/508-811, 0600/553-774, 0600/567-465

Kućni posjeti, prijevoz pacijenata

Badawi

Stiglo je proljeće, a snjim cvijeće, pelud i alergije!

Alergotestiranje na 370 alergena, bez bola, bez krvi, pouzdano.

Poliklinika za vašu obitelj

od 1991 sa vama!

13 6 2012 14:50:18

Moto hodočašće u Međugorje

bih spomenuti izuzetnu gostoprimljivost naših domaćina, prije svih predsjednika njihovog biker kluba iz Međugorja, čiji smo bili gosti na spavanju u apartmanima koji se nalaze u neposrednoj blizini svetišta. Također, zanimljivo je istaknuti kako smo David i ja, ovoga puta, bili jedini sudionici moto-hodočašća iz Srbije, pa smo na određeni način reprezentirali sve bikere s ovih prostora «.

KIŠNI POVRATAK

Dojam lijepog vjerničkog moto doživljaja pokvarilo je samo loše vrijeme koje je subotičke hodočasnike pratilo tijekom povratka za Suboticu.

»Kiša i hladno vrijeme, u jednom trenutku temperatura je iznosila svega 5 stupnjeva, pratili su nas sve do kuće, pa je sinovljeva oprema počela propuštati. No, pripremljen sam i za ovakve situacije, pa sam iz dodatne opreme izvadio posebnu najlonsku vreću, i mogli smo nesmetano nastaviti put. Na koncu, puni dobrog raspoloženja i duhovno obogaćeni, nakon duge vožnje stigli smo sigurno u našu Suboticu. Svaki dolazak u Međugorje predstavlja za mene poseban doživljaj, osobito sveta misa i blagoslov motorkotača, uz osjećaj kako nas Gospa čuva na našim putovanjima. Vjerujem, ukoliko bude sve u redu, i na godinu ćemo se ponovno zaputiti prema Međugorju«, zaključio je Marinko priču o motohodočašću u Međugorje.

Ovoga puta priča o fotografiji za temu neće imati prošlost, nego neposrednu sadašnjost staru svega mjesec dana. Glavni akteri ove priče su otac i sin, *Marinko i David Vujković Lamić*, koji su tijekom središnjeg vikenda svibnja (11.-13.) motorkotačem hodočastili u Međugorje, na tradicionalno motohodočašće na kojem sudjeluju bikeri iz država neposrednog okruženja. Storiju o ovom lijepom i nesvakidašnjem vjerničkom doživljaju ispričao nam je tata Marinko, koji je po drugi puta vozio relaciju od Subotice do Međugorja.

»Put prema Hercegovini smo moj trinaestogodišnji sin David, kojemu je ovo bilo prvo moto hodočašće, i ja započeli prvo odlaskom do subotičke katedrale, izmolili molitvu za put i zaputiti se motorkotačem Suzuki GSX 600 R prema našem više od 600 km udaljenom odredištu. Neposredno nakon što smo prešli u Hrvatsku,

kod Vinkovačke šume smo naišli na jednog kolegu bikeru koji je, također, krenuo u istom smjeru, ali je ostao bez goriva jer je vozio na rezervi u namjeri da tankira u susjednoj Bosni. Donio sam mu goriva s obližnje benzinske crpke i potom smo skupa nastavili put do Međugorja. Putna trasa vodila nas je daljnom rutom Orašje – Modriča – Doboj – Zenica – Sarajevo – Mostar, gdje smo se malo odmorili i potom nastavili do konačnog odredišta našeg moto hodočašća. Put je trajao oko 12 sati, jer se tijekom vožnje striktno pridržavam prometnih propisa i svih zadanih ograničenja brzine.

MEĐUGORJE

Susret bikeru na moto hodočašću u Međugorju svake godine okupi brojne ljubitelje moto sporta koji se tijekom tri dana druže na prostorima ovog glasnog svetog mjesta.

»Prvog dana, u petak, stiglo je negdje oko 200 bikeru, ali ih je sutradan u svečanom defileu bilo sigurno tisuću. Uz to, mnogi od sudionika motohodočašća su tijekom prijepodneva pohodili i Križevac, sudjelujući na križnom putu, te navečer na svetoj misi i blagoslovu motorkotača. Nakon svega, navečer je započela svojevrsna moto fešta na kojoj su se svi sudionici hodočašća družili uz prigodnu rock glazbu, uživajući u ljepoti zajedništva i prijateljstva. Želio

OČNA KUĆA
optika i ordinacija
na jednom mjestu
551-045
Subotica
Maksima Gorkog 20
KOD GLAVNE POŠTE

Susret vrtića »Marija Petković« u Blatu

Hodočašće i zahvala prije polaska u školu

Predškolci i druga djeca Vrtića »Marija Petković« iz Subotice, skupa sa svojim roditeljima i odgojiteljicama hodočastili su u Blatu, na grob naše blaženice kako bi zahvalili za sve primljene milosti i događaje iz vrtića te zazvali Božji blagoslov prije polaska u školu. Istodobno sudjelovali su i u tradicionalnom susretu predškolaca vrtića koja nose ime Marije Petković iz Zagreba, Pule, Splita, Blata i Subotice.

Na put su hodočasnici krenuli 3., a vratili se u Suboticu 11. lipnja. Tijekom ovog perioda bili su smješteni na Prižbi, u samostanu sestara Kćeri Milosrđa. Svaki dan započeo je zajedničkim misnim slavljem koje je predvodio vlč. **Goran Vilov**, župnik iz Bačkog

Monoštora. On je istodobno realizirao i nekoliko duhovnih predavanja za roditelje. Mališani su posjetili spilju gdje je Blažena Marija Petković pisala pravila svoje Družbe Kćeri Milosrđa, sudjelovali u tjelovskoj procesiji u Blatu te u raznim radionicama koje su za njih organizirale odgojiteljice, a predstavili su se i prigodnim programom na Susretu vrtića koji je organiziran 9. lipnja.

U Svetišu Blažene Marije Propetog Isusa Petković mnogi su na njenom oltaru ostavili slike svojih najbližih ili onih koji su se preporučili u njihove molitve, uzdajući se da će ih Blaženičin zagovor zauvijek pratiti.

Bilo je ovo prekrasno hodočašće naših budućih prvašića koji će nastavu nastaviti na hrvatskom jeziku u nekoj od subotičkih škola te njihovih mladih prijatelja iz vrtića koje je realizirano uz potporu Hrvatskoga nacionalnog vijeća, Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, Grada Subotice, Osiguravajuće kuće »Milenij« te obitelji **Pavla Kujundžića, Pelhe i Ivanković**. Mališani vam od srca zahvaljuju!

Juuuupi!!! Danas kraj škole!!!

Dočekasmo i ovaj dan! Danas je posljednji dan ove školske godine! Jupii, jupii, ja, ja! Dobro, možda jest malo staromodan uzvik, ali je svakako od srca i sreće.

Praktički je već počeo raspust za vas osnovce, a srednjoškolci će se mučiti još tjedan dana, dok oni koji baš i nisu bili vrijedni tijekom godine (ne želim ni misliti o tome), oni će još morati i tijekom ferija grijati stolce. Ali, znam da su moji Hrckovci svi dobri i vrijedni i da idu na zasluženi odmor.

Neki će na more, neki kod majke i dide na salaš, neki u kamp, a neki će vjerojatno ostati kod kuće. Bilo kako bilo, svaki odmor može biti kvalitetan ako se potrudite i valjano ga osmislite. Najprije se dobro odmorite, ispavajte, a poslije ćemo pisati i o tomu kako možete kvalitetno provesti raspust.

Dotad uživajte u ljetu koje konačno stiže!

MOLITVA, ZNANJE I SPORT

Godišnji susret ministranata

Kao i svake godine, i ove smo se okupili u Tavankutu na susretu ministranata Subotičke biskupije. Susret je održan u subotu 9. lipnja, a došlo je oko 100 ministranata iz desetak župa.

Sвета misa je počela u 10 sati svečanom procesijom. Ministranti iz svih župa su obukli svoje haljine i sudjelovali na misi. Misu je predvodio vlč. Josip Štefković u zajedništvu sa svojom braćom svećenicima. Nakon svete mise, kao i svake godine, bio je kviz, ali ne običan kviz nego igra asocijacija i bilo je veoma interesantno. Kada su asocijacije završene započeo je dugo očekivani nogometni turnir. Moja župa, župa svetog Roka se ove godine nije baš proslavila u najjačoj razini, ali su mlađi ministranti dosta dobro igrali te su uspjeli izboriti treće mjesto. I vrijeme nas je poslužilo, cijeli dan je sijalo sunce i nije bilo kiše. Oko podneva napravili smo kratki predah za ručak, a nakon objeda smo nastavili turnir. Kada se susret završio svi smo otišli u slastičarnicu na sladoled. Naravno, tome su se najviše veselili mali ministranti.

Kada sve skupa pogledamo, susret ministranata Subotičke biskupije je dobro prošao, vrijeme je bilo lijepo, društvo odlično, još samo da smo pobijedili u nogometu... No, bit će prilike dogodine.

Drago mi je što sam ministrant, što služim na oltaru na misi i što svake godine sudjelujem na ovom našem susretu. Iduće godine svakako planiramo pobijediti, stoga ćemo svaki vikend trenirati nogomet, a nedjeljom i ostalim danima eto nas na misi. Tako ćemo, vjerujem, biti PRVI u svakom pogledu.

Marin Piuković

**PETAK
15.6.2012.**

06:17 Trenutak spoznaje
06:47 TV kalendar
07:00 Dobro jutro, Hrvatska
07:05 Vijesti
08:40 Dobro jutro, Hrvatska
08:58 ZABA - 90 sekundi
09:05 Divlji plamen 2
09:50 Vijesti iz kulture
10:00 Vijesti
10:05 Vrijeme danas
10:10 Mjesto pod suncem - ostati ili otići 5
10:55 Prapočeci života, dokumentarni film
12:00 Dnevnik
12:30 Moć sudbine, telenovela
13:15 Blackwater Lightship, američki film
15:00 Vijesti iz hrvatski znakovni jezik
15:15 Ponos Ratkajevih, TV serija
16:05 Gorski liječnik 2, serija
16:45 Putem europskih fondova
17:00 Vijesti u pet
17:25 Hrvatska uživo
17:55 Jugoslavija - JNA - sedma republika
18:30 Dr. Oz, talk show
19:12 Opet, kviz
19:30 Dnevnik
20:09 ZABA - 90 sekundi
20:10 Elizabeta I. - Djevičanska kraljica, dokumentarni film
21:00 Ciklus hrvatskog filma: Ludi dani
22:40 Dnevnik 3
23:20 Seks i grad, humoristična serija
23:55 Edison, američki film
01:30 Ludi dani, film
03:00 Euro 2012.: Švedska - Engleska, snimka
04:45 Dr. Oz, talk show
05:25 Reprizni program
05:45 Skica za portret
05:55 Divlji plamen 2, serija

06:40 Moć sudbine, telenovela
07:25 Teletubbies
07:50 Mala Tv
08:20 Fantastični prijatelji 2
08:45 H2O Uz malo vode!
09:10 Patak Frka
09:30 Pipi Duga Čarapa
10:00 Prijenos sjednice Hrvatskog sabora
13:30 Idemo na zapad
14:10 Jugoslavija - Vrijeme reformi

14:40 Ljubav u zaleđu
15:25 Edgemont 1, serija
15:50 Olujni svijet, serija
16:15 Briljanteen
17:00 Euro 2012.
17:50 Donjeck: Euro 2012.: Ukrajina - Francuska
19:50 Euro 2012., emisija
20:35 Poznan: Euro 2012.: Švedska - Engleska
22:35 Euro 2012., emisija
23:20 Euro 2012., sažeci
23:35 Bitange i princeze 1
00:10 Ministrova nasljednica
01:00 Ministrova nasljednica
01:50 Kalifornikacija 2, sat
02:20 Vjeruj mi, serija
03:05 Odjel za žrtve 11, serija
03:50 Glazbeni spotovi
05:45 Glazba, glazba

07:00 I tako to..., serija
07:25 Astro boy,
07:50 Beba Felix, crtana serija
08:15 TV izlog
08:30 Kad lišće pada, serija
09:25 TV izlog
09:40 Strasti Orijenta, serija
10:40 Walker, teksaški rendžer, serija
12:40 IN magazin
13:30 Larin izbor, serija
14:30 Walker, teksaški rendžer, serija
16:25 Zauvijek susjedi, serija
17:00 Vijesti Nove TV
17:25 IN magazin
18:05 Kad lišće pada, serija
19:15 Dnevnik Nove TV
20:05 Strasti Orijenta, serija
22:00 Gospodin dadilja, igrani film
23:40 Delta Force One: Izgubljena patrola, igrani film
01:25 Obiteljska čast, igrani film
03:10 Ezo TV
04:40 Dnevnik Nove TV
05:30 IN magazin R
05:45 Kraj programa

05:45 RTL Danas, informativna emisija
06:20 Dragon Ball Z, animirani film
07:10 PopPixie, crtani film
07:20 Moji džepni ljubimci, crtani film
07:35 Cobra 11
08:30 Kismet - okovi sudbine, dramska serija

09:25 Kismet - okovi sudbine, dramska serija
10:20 Kuhar i pol, kulinarski show
10:25 Vatrene nebo, telenovela
11:45 Ekkluziv Tabloid
12:05 Večera za 5, lifestyle emisija
13:15 Krv nije voda, serija
15:00 Cobra 11, akcijska serija
15:05 Ezel, dramska serija
16:00 Ezel, dramska serija
16:55 RTL 5 do 5, Informativna emisija
17:10 Večera za 5
17:58 Kuhar i pol, kulinarski show
18:05 Ekkluziv Tabloid, magazin
18:30 RTL Danas, informativna emisija
19:05 Krv nije voda, serija
20:00 Kismet - okovi sudbine, dramska serija
20:30 Kismet - okovi sudbine, dramska serija
21:35 Djeca čovječanstva, igrani film
23:30 Air America, igrani film
01:40 Dobar dan za umiranje, igrani film
03:40 Astro show, show, emisija uživo
04:40 RTL Danas

**SUBOTA
16.6.2012.**

06:42 Drugo mišljenje: Prava pacijenata
07:12 Mi smo picoki, emisija pučke i predajne kulture
07:52 Hrvatska kronika BiH
08:10 Annie Oakley, američki film
09:50 Vijesti iz kulture
10:00 Vijesti
10:13 Kućni ljubimci
10:45 Narodna medicina, dokumentarna serija
11:15 Normalan život, emisija o obitelji
12:00 Dnevnik
12:17 TV kalendar
12:33 Moć sudbine, telenovela
13:18 Duhovni izazovi, međureligijski magazin
13:48 Prizma, multinacionalni magazin
14:33 Životinjska farma, film
16:05 Madagascar, dokumentarna serija
17:00 Vijesti u pet
17:09 Vrijeme sutra
17:10 HAK - Promet info
17:15 Alpe Dunav Jadran

17:53 Odmotana riba - što jedemo
18:53 Najbolje od Globalnog sijela
19:30 Dnevnik
20:10 Pacifik, serija
21:00 Pjesme Podravine i podravlja Pitomača 2012.
22:40 Dnevnik 3
23:15 Francuska veza, američki film
00:55 Nosferatu - fantom noći, film
02:45 Izlazeće sunce, film
04:50 Euro 2012.: Grčka - Rusija, snimka

06:05 Moć sudbine
06:50 Majstori svirači
07:20 Animanijaci 1
07:45 Priče u slikama, serija
08:00 Mala TV
08:30 Kućni svemirci, crtana serija
09:00 Tom's Midnight Garden, film
10:45 Lily in Love, film
12:35 Čuvari zdravlja, emisija
13:05 KS Automagazin, emisija
13:35 Obrtnik i partner, emisija
14:05 4 zida, emisija
14:35 Elizabeta I. - Djevičanska kraljica
15:25 Znanost i hrana
16:00 Ružiona
16:30 Dance Star 2012. - svjetsko natjecanje u plesu
17:30 Ivan Ladislav Galeta i krajolik nulte točke
18:20 Boje turizma
19:05 Teletubbies, animirana serija
19:30 Garaža
20:35 Euro 2012.: Grčka - Rusija / Poljska - Češka
23:30 Euro 2012.: Grčka Rusija / Poljska - Češka, snimka
01:20 Zbor HRT-a i Gudački orkestar Dušan Skovran pod ravnanjem Tončija Bilića
02:35 Glazbeni spotovi
04:35 Noćni glazbeni program - arhiva

05:45 TV Izlog
06:00 Dodir s neba, serija
06:55 Zauvijek susjedi, serija
09:00 Ptica trkačica, serija
09:25 Lego Ninjago

09:50 Gormiti
10:15 Pokemoni
10:40 Pokemoni
11:05 Sestra Hawthorne, serija
13:05 Larin izbor
15:10 Gospodin dadilja, igrani film
17:00 Vijesti Nove TV
17:10 Proverjeno, informativni magazin
18:05 Nad lipom 35
19:15 Dnevnik Nove TV
20:05 Gas do daske, igrani film
21:55 Zmije u avionu, igrani film
23:55 Zora očajnika, igrani film
02:05 Pumpkinhead 3: Pepeo pepelu, igrani film
03:40 Ezo TV, tarot show
05:10 Dnevnik Nove TV

04:20 Dragon Ball Z
04:45 RTL Danas
06:50 PopPixie, crtani film
08:05 Ben 10: Ultimate Alien
08:30 Učilica, kviz za djecu
09:21 Kuhar i pol
09:25 Columbo
11:35 Poroci Miamijsa
12:55 Čarobnjak, film
14:55 Jezgra, film
17:21 Kuhar i pol, kulinarski show
17:25 Euro - specijal iz Poljske
17:30 Preživjeti divljinu - Gvatemala
18:30 RTL Danas, informativna emisija
19:10 Galileo
20:00 Pčelin film, film
21:45 Air America, film
23:50 Collateral, film
02:05 Astro show, show
03:25 Lutrija mi je promijenila život
03:50 RTL Danas

**NEDJELJA
17.6.2012.**

06:42 Duhovni izazovi, međureligijski magazin
07:12 TV kalendar
07:25 Normalan život, emisija o obitelji
08:00 Guns at Batasi, film
10:00 Vijesti
10:10 ni DA ni NE: Obavezna lektira

11:00 Poirot 5
12:00 Dnevnik
12:25 Plodovi zemlje
13:20 Rijeka: More
14:00 Nedjeljom u dva
15:05 Živjeti slobodno, film
17:00 Vijesti u pet
17:15 Mir i dobro
17:45 Vrtlarica
18:15 Lijepom našom:
Novigrad Istarski
20:10 U registraturi,
TV serija
21:20 Dva sunčana dana,
hrvatski film
22:45 Dnevnik 3
23:20 Pošteno i prema zakonu
1, serija
00:05 Dr. Oz 1b, talk show
00:50 Nedjeljom u dva
01:50 Živjeti slobodno, film
03:25 Euro 2012.: Portugal -
Nizozemska, snimka
05:10 Skica za portret
05:25 Prizma,
multinacionalni
magazin

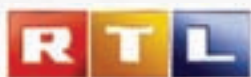

06:50 Zbor HRT-a i Gudački
orkestar Dušan Skovran
08:05 Prijatelji 3
09:00 Vesele trojke
09:25 Silvestrove i Čičijeve
tajne
09:50 Merlin 3, serija
10:40 Biblija
10:50 Portret Crkve i mjesta
11:00 Novalja: Misa
12:05 The Legend of Sleepy
Hollow, film
13:40 Strani igrani film
15:40 Babybonus,
emisija pod
pokroviteljstvom
16:10 Put na more,
dokumentarni film
18:35 Najveće senzacije OI,
dokumentarna serija
19:05 Teletubbies
19:30 Glazbeni specijal
20:00 Euro 2012.
20:30 Portugal - Nizozemska
/ Danska - Njemačka
23:30 Euro 2012.: Portugal
- Nizozemska / Danska
- Njemačka, snimka
01:20 Glazbeni spotovi
04:20 Noćni glazbeni
program - arhiva

06:25 TV Izlog
06:40 Dodir s neba,
serija
07:35 Zauvijek
susjedi
08:50 Ptica trkačica

09:15 Lego Ninjago
09:40 Gormiti
10:05 Pokemoni
10:30 Pokemoni
10:55 Klub otpisanih,
serija
11:55 Larin izbor
14:00 Kćer čuvara
uspomena
15:45 Nad lipom 35
17:00 Vijesti Nove TV
17:10 Gas do daske,
igrani film
19:15 Dnevnik Nove TV
20:05 Larin izbor, serija
21:00 Luda vjenčanja,
igrani film
22:55 Red Carpet,
showbiz magazin
00:20 Mreža 2,
igrani film
01:55 Gospodari iluzija,
show
02:40 Klub otpisanih,
serija R
03:20 Red Carpet,
showbiz magazin
04:30 Dodir s neba, serija
05:15 Dnevnik Nove TV

04:30 RTL Danas
05:20 Dragon Ball Z
06:40 Moji džepni
ljubimci, film
07:50 Ultimate Alien,
animirani film
08:15 TV prodaja
08:30 Columbo,
kriminalistička serija
10:05 TV prodaja
10:20 Poroci Miamijsa
11:20 Poroci Miamijsa
12:20 TV prodaja
12:35 Air America, igrani film
14:50 Pčelin film, igrani film
16:30 Budva na pjenu od mora
17:31 Kuhar i pol
17:35 Euro - specijal iz
Poljske
17:45 Ekkluziv Vikend
18:30 RTL Danas,
informativna emisija
19:10 Galileo
20:00 Budva na pjenu od mora
21:00 Časni ljudi, igrani film
23:20 CSI: Miami
00:15 CSI: Miami
01:10 CSI: Miami
02:00 Astro show, show
03:00 RTL Danas,
informativna emisija
03:35 Lutrija mi je
promijenila život

**PONEDJELJAK
18.6.2012.**

HRT2 16.6.2012. 17:30

Na rubu znanosti

Naslov epizode: IVAN LADISLAV GALETA -

KRAJOLIK NULTE TOČKE

Ivan Ladislav Galeta bio je voditelj Centra za multimedijalna istraživanja Studentskog centra u Zagrebu, osnivač i urednik programa »Filmoteke 16«, a danas predaje na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu gdje je jedan od osnivača Odsjeka za animirani film i usmjerenja Multimediji. Otvorenost

prema svim medijima umjetnosti i vlastitog originalnog izražaja vodila ga je od eksperimentalnih filmova i fotografije do permakulture. Na tom je putu dotaknuo medije, filozofiju, vrijeme, prostor, duhovnost, tehnologiju i na kraju prirodu samu. Formula je ipak bila provokativna: igranje s percepcijom. Skoro četiri desetljeća poigravanja s percepcijom Ivan Ladislav Galeta pokazao je na dvomjesečnom postavu u Muzeju za suvremenu umjetnost u Zagrebu pod nazivom »Krajolik nulte točke«.

Voditelj: Krešimir Mišak

Urednik: Krešimir Mišak

06:17 Mir i dobro
07:00 Dobro jutro, Hrvatska
07:05 Vijesti
07:40 Dobro jutro, Hrvatska
08:35 Vijesti
08:40 Dobro jutro, Hrvatska
08:58 ZABA - 90 sekundi
09:05 Divlji plamen 2
09:49 Vijesti iz kulture
10:00 Vijesti
10:10 Mjesto pod suncem -
ostati ili otići 5
11:05 Prirodni svijet 4,
dokumentarna serija
12:00 Dnevnik
12:10 Sport
12:30 Moć sudbine
13:15 Call of the Wild,
američki film
15:00 Vijesti uz hrvatski
znakovni jezik
15:15 Ponos Ratkajevih
16:05 Gorski liječnik 2
16:50 TV kalendar
17:00 Vijesti u pet
17:25 Hrvatska uživo
17:55 Jugoslavija - država za
jedno stoljeće:
Odlazak Tita,
dokumentarna serija
18:30 Dr. Oz, talk show
19:12 20pet, kviz

19:30 Dnevnik
20:09 ZABA - 90 sekundi
21:40 The Last Station, film
23:40 Dnevnik 3
00:25 Četiri godišnja doba,
serija
01:55 Hrvatska - Španjolska,
snimka
03:40 Dr. Oz, talk show
04:25 Povijest ženskim
rukopisom:
Ivana Brlić Mažuranić
04:55 Katarina Zrinska
05:25 Divlji plamen 2, serija

06:40 Moć sudbine,
telenovela
07:25 Teletubbies,
animirana serija
07:50 Mala Tv
08:20 Fantastični prijatelji 2
08:45 H2O Uz malo vode! 2
09:10 Patak Frka
09:30 Pipi Duga Čarapa
10:00 Gradić Wakkaville
10:25 Povijest ženskim
rukopisom: Ivana Brlić
Mažuranić
10:55 Povijest ženskim

rukopisom:
Katarina Zrinska
11:25 Gorski liječnik 2
12:10 Plodovi zemlje
13:00 Idemo na zapad
13:45 Jugoslavija - država za
jedno stoljeće: JNA -
sedma republika
14:15 Ljubav u zaleđu
15:00 Glazba, glazba
15:10 Edgemont 1
15:35 Obična klinka
16:00 Ubi me dosada 1
16:30 Ekspedicija u magli
16:55 Malavi i Zvezdano
jezero
17:45 Obrtnik 100%
poduzetnik
17:50 Top Gear 9,
dokumentarna serija
18:45 Novi klinici s Beverly
Hillsa 1, serija
19:30 Teletubbies
20:00 Euro 2012., emisija
20:35 Hrvatska - Španjolska
22:35 Euro 2012., emisija
23:40 Italija - Irska, snimka
01:25 Kalifornikacija 2, serija
01:55 Vjeruj mi, serija
02:40 Zakon i red:
Odjel za žrtve 11,
serija

03:25 Glazbeni spotovi
05:15 Noćni glazbeni program

06:00 I tako to..., serija
06:25 Astro boy
06:50 Beba Felix
07:15 TV izlog
07:30 Kad lišće pada
08:25 TV izlog
08:40 Strasti Orijenta
10:40 Walker, teksaški rendžer
12:40 IN magazin
13:30 Larin izbor, serija
14:30 Walker, teksaški rendžer
16:25 Zauvijek susjedi
17:00 Vijesti Nove TV
17:25 IN magazin
18:05 Kad lišće pada
19:15 Dnevnik Nove TV
20:05 Strasti Orijenta
22:05 Večernje vijesti
22:25 Ubojstvo po brojevima, igrani film
00:35 Dubina, igrani film
02:45 Živa meta, serija
03:35 Seinfeld, serija
04:20 Ezo TV
05:20 Dnevnik Nove TV
06:10 IN magazin

05:20 RTL Danas, informativna emisija
06:00 Dragon Ball Z
06:45 PopPixie, crtani film
07:00 Moji džepni ljubimci, animirani film
07:15 Cobra 11
08:10 Kismet - okovi sudbine
09:58 Kuhar i pol
10:00 Vatrorebo, telenovela
11:15 Ekkluziv Vikend
12:00 Večera za 5, lifestyle emisija
13:20 Krv nije voda
14:10 Cobra 11
15:10 Ezel
16:00 Ezel
16:55 RTL 5 do 5, Informativna emisija
17:00 Euro - specijal iz Poljske
17:10 Večera za 5
17:58 Kuhar i pol, kulinarski show
18:05 Ekkluziv Tabloid, magazin
18:30 RTL Danas, informativna emisija
19:05 Krv nije voda, serija
20:00 Kismet - okovi sudbine
20:50 Kismet - okovi sudbine

21:35 Vojnici, igrani film
23:20 RTL Vijesti, informativna emisija
23:35 28 tjedana poslije, igrani film
01:20 Astro show, show, emisija uživo
02:20 CSI: Miami
03:05 RTL Danas, informativna emisija

**UTORAK
19.6.2012.**

06:14 Treća dob
06:44 TV kalendar
06:54 Obrtnik 100%
07:00 Dobro jutro, Hrvatska
07:05 Vijesti
08:40 Dobro jutro, Hrvatska
08:58 ZABA - 90 sekundi
09:05 Divlji plamen 2, serija
09:50 Vijesti iz kulture
10:10 Mjesto pod suncem - ostati ili otići 5
11:05 Prirodni svijet 4
12:00 Dnevnik
12:30 Moć sudbine
13:15 Finding Buck McHenry, film
15:00 Vijesti uz hrvatski znakovni jezik
15:15 Ponos Ratkajevih
16:05 Gorski liječnik 2
16:50 TV kalendar
17:00 Vijesti u pet
17:20 HAK - Promet info
17:25 Hrvatska uživo
17:55 Jugoslavija poslije Tita
18:30 Dr. Oz, talk show
19:12 20pet, kviz
19:30 Dnevnik
19:59 Sport
20:09 ZABA - 90 sekundi
20:10 Boje turizma
21:00 Jednom zauvijek, film
23:10 Dnevnik 3
23:40 Vijesti iz kulture
23:55 Seks i grad
00:30 Četiri godišnja doba, serija
02:00 Ukrajina - Engleska, snimka
03:45 Dr. Oz, talk show
04:25 Najbolje iz povijesti
05:25 Divlji plamen 2, serija

06:40 Moć sudbine
07:25 Teletubbies
07:50 Mala Tv
08:20 Fantastični prijatelji 2
08:45 H2O Uz malo vode! 2
09:10 Patak Frka
09:30 Pipi Duga Čarapa
09:55 Gradić Wakkaville
10:20 Razgovor sa sjenama - August Šenoa: Karanfil s pjesnikova groba

11:20 Gorski liječnik 2
12:05 Obrtnik i partner
12:35 Hrvatska kronika BiH
12:50 Idemo na sjever
13:35 Odlazak Tita, dokumentarna serija
14:05 Ljubav u zaleđu, telenovela
14:50 Glazba, glazba
15:10 Edgemont 1, serija
15:30 Obična klinka, serija
15:55 Ubi me dosada 1, humoristična serija
16:25 Rekonstrukcija
17:00 Dodjela nagrada Vladimir Nazor
17:55 Top Gear 9, dokumentarna serija
18:45 Novi klinici s Beverly Hillsa 1, serija
19:30 Ružiona
20:00 Euro 2012.
20:35 Euro 2012.: Ukrajina - Engleska / Švedska - Francuska
01:15 Kalifornikacija 2
01:45 Vjeruj mi
02:30 Odjel za žrtve 11, serija
03:15 Glazbeni spotovi

07:00 I tako to...
07:25 Neustrašivi
07:50 Scooby-doo
08:15 Beba Felix
08:30 TV izlog
08:30 Kad lišće pada
09:25 TV izlog
09:40 Strasti Orijenta
11:40 Walker, teksaški rendžer, serija
13:40 IN magazin
16:25 Zauvijek susjedi
17:00 Vijesti Nove TV
17:25 IN magazin
18:05 Kad lišće pada
19:15 Dnevnik Nove TV
20:05 Strasti Orijenta
21:00 Larin izbor
22:05 Večernje vijesti
22:25 Odmor u Las Vegasu, igrani film
00:10 Ubojstvo po brojevima, film
02:15 Živa meta, serija
03:05 Seinfeld, serija
03:55 Ezo TV
04:55 Dnevnik Nove TV
05:45 Seinfeld
06:25 IN magazin R

05:45 RTL Danas
06:20 Dragon Ball Z
07:10 PopPixie
07:20 Moji džepni ljubimci, crtani film
07:35 Cobra 11
08:30 Kismet - okovi sudbine

10:20 Kuhar i pol
10:25 Vatrorebo
11:20 TV prodaja
11:40 Ekkluziv Tabloid
12:05 Večera za 5
13:10 Krv nije voda
14:10 Cobra 11
15:05 Ezel, dramska serija
16:00 Ezel, dramska serija
16:55 RTL 5 do 5
17:00 Euro - specijal iz Poljske
17:10 Večera za 5
17:58 Kuhar i pol
18:05 Ekkluziv Tabloid, magazin
18:30 RTL Danas
19:05 Krv nije voda
20:00 Kismet - okovi sudbine
21:40 Mentalist
00:20 RTL Vijesti
00:35 Vojnici, igrani film
02:10 Astro show, show
03:10 RTL Danas

**SRIJEDA
20.6.2012.**

06:17 Među nama: Retorika i moderna praksa
07:00 Dobro jutro, Hrvatska
07:05 Vijesti
07:40 Dobro jutro, Hrvatska
08:35 Vijesti
08:40 Dobro jutro, Hrvatska
08:58 ZABA - 90 sekundi
09:05 Divlji plamen 2, serija
10:00 Vijesti
10:10 Mjesto pod suncem - ostati ili otići 5
11:05 Prirodni svijet 4, dokumentarna serija
12:00 Dnevnik
12:30 Moć sudbine, telenovela
13:15 To što mi radiš, američki film
15:00 Vijesti uz hrvatski znakovni jezik
15:15 Ponos Ratkajevih
16:05 Gorski liječnik 2
16:50 TV kalendar
17:00 Vijesti u pet
17:20 HAK - Promet info
17:25 Hrvatska uživo
17:55 Jugoslavija Sumnje u opstojnost
18:28 Dr. Oz, talk show
19:10 20pet, kviz
19:30 Dnevnik
20:02 ZABA - 90 sekundi
20:03 Hrvatsko podmorje
21:03 My Beautiful Son, film
22:55 Dnevnik 3
23:25 Vijesti iz kulture
23:40 Seks i grad, serija
00:15 Četiri godišnja doba, serija
01:45 Putem europskih fondova

02:00 Vrijeme je za jazz
03:15 Zločinačke nakane 5, serija
03:55 Dr. Oz, talk show
04:35 Ubi me dosada 1, serija
05:05 Skica za portret
05:20 Divlji plamen 2, serija

06:40 Moć sudbine
07:25 Teletubbies
07:50 Mala Tv
08:20 Fantastični prijatelji 2
08:45 H2O Uz malo vode! 2
09:10 Patak Frka
09:30 Pipi Duga Čarapa
10:00 Prijenos sjednice Hrvatskog sabora
13:30 Idemo na sjever
13:40 Jugoslavija poslije Tita, dokumentarna serija
14:45 Ljubav u zaleđu
15:30 Edgemont 1
15:50 Obična klinka
16:10 Ubi me dosada 1
16:40 Rijeka
17:05 Carski grad Kyoto: Svetkovina Gion Matsuri
17:50 Obrtnik 100% poduzetnik
17:55 Top Gear 10: Polar Special
18:45 Novi klinici s Beverly Hillsa 1
19:30 Teletubbies, animirana serija
20:00 Euro 2012.
21:00 Shine a Light - The Rolling Stones
23:05 Bitange i princeze 1
23:40 Zločinačke nakane 5
00:25 Kalifornikacija 2 sat
00:55 Vjeruj mi, serija
01:40 Odjel za žrtve 11
02:25 Glazbeni spotovi
04:25 Noćni glazbeni program

07:00 I tako to..., serija
07:25 Neustrašivi
07:50 Scooby-doo
08:15 Beba Felix
08:30 TV izlog
08:30 Kad lišće pada
09:25 TV izlog
09:40 Strasti Orijenta
10:40 Walker, teksaški rendžer
12:40 IN magazin
13:30 Larin izbor, serija
14:30 Walker, teksaški rendžer
16:25 Zauvijek susjedi
17:00 Vijesti Nove TV
17:25 IN magazin
18:05 Kad lišće pada

19:15 Dnevnik Nove TV
20:05 Strasti Orijenta
21:00 Larin izbor
22:05 Večernje vijesti
22:25 Netko poput tebe, igrani film
00:20 Odmor u Las Vegasu
02:00 Živa meta, serija
02:50 Seinfeld, serija
03:40 Živa meta, serija
04:25 Ezo TV, tarot show
05:25 Dnevnik Nove TV
06:15 Seinfeld, serija
06:35 IN magazin

05.35 RTL Danas
06.10 Dragon Ball Z, animirani film
07.00 PopPixie
07.15 Moji džepni ljubimci
07.30 Cobra 11
08.20 Kismet - okovi sudbine
09.20 Kismet - okovi sudbine
10.18 Kuhar i pol
10.20 Vatrene nebo
11.40 Ekkluziv Tabloid
12.00 Večera za 5
13.10 Krv nije voda
14.05 Cobra 11
14.55 Ezel
16.55 RTL 5 do 5
17.00 Euro - specijal iz Poljske
17.10 Večera za 5
17.58 Kuhar i pol, kulinarski show
18.05 Ekkluziv Tabloid
18.30 RTL Danas

19.05 Krv nije voda
20.00 Kismet - okovi sudbine
20.50 Kismet - okovi sudbine
21.35 CSI: NY
00.20 RTL Vijesti, informativna emisija
00.35 Mentalist
01.25 Mentalist
02.10 Astro show
03.10 Mentalist
03.55 RTL Danas

**ČETVRTAK
21.6.2012.**

06:10 Kako se poštuje kultura rada?, religijska emisija
06:55 Obrtnik 100%
07:00 Dobro jutro, Hrvatska
07:05 Vijesti
08:40 Dobro jutro, Hrvatska
09:05 Divlji plamen 2, serija
09:50 Vijesti iz kulture
10:00 Vijesti
10:09 Vrijeme danas
10:10 Mjesto pod suncem - ostati ili otići 5
11:05 Prirodni sasvijet 4
12:00 Dnevnik
12:30 Moć sudbine
13:15 Morski ljudi, film
11:55 Ponos Ratkajevih
16:05 Gorski liječnik 2
16:50 TV kalendar
17:00 Vijesti u pet
17:25 Hrvatska uživo
17:55 Jugoslavija - Početak kraja
18:30 Dr. Oz, talk show
19:12 20pet, kviz
19:30 Dnevnik

20:10 Kratki susreti
20:35 Moć boja, dokumentarna serija
21:00 Southern Belles, američki film
--:-- Dnevnik 3
23:45 Vijesti iz kulture
00:00 Seks i grad
00:30 Četiri godišnja doba sat
02:00 Zločinačke nakane 5
02:45 Euro 2012
04:30 Ubi me dosada 1
05:00 Traumatologija
05:25 Divlji plamen 2

06:40 Moć sudbine
07:25 Teletubbies
07:50 Mala Tv
08:20 Fantastični prijatelji 2
08:45 H2O Uz malo vode! 2
09:10 Patak Frka, crtana serija
09:30 Pipi Duga Čarapa
10:00 Prijenos sjednice Hrvatskog sabora
13:30 Idemo na sjever
14:20 Jugoslavija - Sumnje u opstojnost serija
14:50 Ljubav u zaleđu
15:35 Edgemont 1
16:00 Ubi me dosada 1, humoristična serija
16:30 Traumatologija
16:55 Morava - Rijeka bez granica, dokumentarni film
17:55 Top Gear 10, dokumentarna serija
18:45 Novi klinici s Beverly Hillsa 1
19:30 Teletubbies
20:35 Euro 2012., prijenos četvrtfinala

22:35 Euro 2012., emisija
23:35 Bitange i princeze
00:10 Zločinačke nakane 5
00:55 Kalifornikacija 2, humoristična serija
01:25 Dobra žena 1, serija
02:10 Odjel za žrtve 11
02:55 Glazbeni spotovi

07:00 I tako to..., serija
07:25 Neustrašivi
Scooby-doo
07:50 Beba Felix
08:15 TV izlog
08:30 Kad lišće pada
09:25 TV izlog
09:40 Strasti Orijenta
10:40 Walker, teksaški rendžer
12:40 IN magazin
13:30 Larin izbor, serija
14:30 Walker, teksaški rendžer
16:25 Zauvijek susjedi
17:00 Vijesti Nove TV
17:25 IN magazin
18:05 Kad lišće pada
19:15 Dnevnik Nove TV
20:05 Strasti Orijenta
21:50 Večernje vijesti
22:10 Provjereno
23:10 Superman 2, igrani film
01:25 Magazin
MMA Lige
01:55 Na drugoj strani svijeta, igrani film
04:05 Glupost nije zapreka, serija

04:50 Ezo TV, tarot show
05:50 Dnevnik Nove TV
06:40 IN magazin R

05.35 RTL Danas, informativna emisija
06.15 Dragon Ball Z
07.00 PopPixie
07.15 Moji džepni ljubimci
07.30 Cobra 11
08.25 Kismet - okovi sudbine
09.15 Kismet - okovi sudbine
10.14 Kuhar i pol
10.15 Vatrene nebo
11.35 Ekkluziv Tabloid
12.00 Večera za 5
13.05 Krv nije voda, serija
14.00 Cobra 11
14.55 Ezel
16.00 Ezel
16.55 RTL 5 do 5
17.00 Euro - specijal iz Poljske
17.10 Večera za 5
17.58 Kuhar i pol
18.05 Ekkluziv Tabloid
18.30 RTL Danas, informativna emisija
19.05 Krv nije voda
20.00 Kismet - okovi sudbine
20.50 Kismet - okovi sudbine
21.30 CSI
22.25 CSI
23.20 CSI
00.15 RTL Vijesti, informativna emisija
00.30 CSI: NY
02.05 CSI: NY
02.50 RTL Danas, informativna emisija

HRVATSKI PROGRAM NA RTV-U

Informativna emisija na hrvatskom jeziku »Dnevnik« emitira se od ponedjeljka do subote u terminu od 17,45 minuta na Drugom programu Radio-televizije Vojvodine. Emisija »Izravno« - razgovor na aktualne teme emitira se nedjeljom u 16 sati a emisija iz kulture »Svjetonik« nedjeljom od 16,30 sati.

Polusatna emisija na hrvatskom jeziku emitira se subotom s početkom u 21 sat na Radio Novom Sadu.

GLAS HRVATA

Radijska emisija »Glas Hrvata« u produkciji HKUD »Vladimir Nazor« iz Starišća emitira se na valovima Radio Sombora nedjeljom od 17 do 18:30 sati.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 18 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o životu Hrvata izvan domovine pod nazivom »Glas domovine«, emitira se na HRT1 ponedjeljom od 14,40 sati.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 - 19,00

Najava programa • Večernji dnevnik • Anemov prilog »Bolja Srbija« • Agencijske vijesti iz RH • Kronologija - Dogodilo se na današnji dan • Jezični savjetnik »Govorimo hrvatski«

19,00 - 19,30

• Poetski predah • Popularne melodije - zabavna glazba (ponedjeljkom) • Na valovima hrvatske glazbene tradicije - narodna glazba (utorkom) • Veliki majstori glazbe - ozbiljna glazba (srijedom) • Rock vremeplov' (četvrtkom) • Minute za jazz' (petkom)

19,30 - 20,00

• 'Europski magazin' - magazin Radija Deutsche Welle (ponedjeljkom) • 'Kulturna povijest' (utorkom) • 'Znanjem do zdravlja' (srijedom) • 'Razmišljanje dopušteno' (četvrtkom) • 'Tjedni vodič' (petkom)

20,00 - 20,30

• »U pauzi o poslu« (ponedjeljkom) • 'Aktualije' (utorkom) • »Otvoreni studio« (srijedom) • »Kultur café« - magazin iz kulture Radija Deutsche Welle (četvrtkom) • »Vodič za moderna vremena« - emisija Hrvatskoga radija (petkom)

20,30 - 21,00

• Narodna glazba • Blic vijesti i odjava programa

SHEMA ZA DANE VIKENDA:
Subota

• 18,00 Najava programa, Vijesti dana, zabavna glazba
• 18,15 'Vojvodanski tjedan'
• 18,30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
• 20,00 Divni novi svijet
• 20,55 Odjava programa

Nedjelja

• 18,00 Najava programa, Vijesti dana
• 18,10 Nedjeljni mozaik (kronologija, zanimljivosti, zabavna glazba)
• 18,30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19,30 'Putnici kroz vrijeme' emisija za djecu Hrvatskoga radija
• 20,00 'Hrvatima izvan domovine' - emisija Pitomog radija iz Pitomače (RH)
• 20,55 Odjava programa

104, 4 Mhz

NOGOMET

MEĐUOPĆINSKA NOGOMETNA LIGA SOMBOR – APATIN – ODŽACI – KULA

Sončani poput ispuhane lopte

SONTA – Sončani su u utakmici 25. kola prvenstva Međuopćinske nogometne lige Sombor – Apatin – Odžaci – Kula na svom terenu bili vrlo gostoljubivi i ekipu »Rastina 1918« iz istoimenog mjesta počastili s tri boda. Nakon pobjeda i odličnih igara na prethodne dvije utakmice, »Plavi« su pred više od 200 svojih navijača djelovali poput raštimanoga orkestra. O igri »Plavih« ne može se puno toga napisati. U središnjem redu lopta se predugo zadržavala, a u

rijetkim prilikama za zgoditke napadači su bili tromi i nesnalažljivi, često i sebični. Za razliku od domaćina, nogometaši iz Rastine bili su vrlo borbeni, više su trčali, u skoku dominirali i zahvaljujući takvoj igri, uz odlično suđenje Vračara iz Sombora, zgoditkom postignutim u 12. minuti zabilježili zasluženu pobjedu. Jedina svijetla točka u ekipi »Plavih« bio je kapetan Oliver Mihaljev. Dinamo: Balog, Borić, Klipa, O. Mihaljev, Krpijan, A. Duraković (M. Vidaković), Petrović (Majstorović), Šarac, Brkin, Đurđević (D. Duraković), Vučićević.

I. A.

Bačka bez baraža

SUBOTICA – Unatoč pobjedi protiv Vojvodine (8-2) u posljednjem prvenstvenom kolu Vojvođanske lige skupina Istok, nogometaši Bačke nisu uspjeli izboriti plasman u baraž za popunu Srpske lige. U konačnom poretku Subotičani su osvojili drugo mjesto, ali isti broj bodova imaju Radnički Bajmok i Proleter, koji je na osnovi boljeg uspjeha u međusobnim susretima izborio plasman u doigravanje.

Zrinjski remijem okončao sezonu

SUBOTICA – Neodlučenim rezultatom (1-1) u posljednjem kolu Gradske nogometne lige, nogometaši Zrinjskog 1932 okončali su svoj debitantski nastup u općinskom ligaškom natjecanju. Zahvaljujući osvojenom bodu izbjegli su plasman na posljednje mjesto i na koncu su prvenstvo završili na 11. mjestu s 16 osvojenih bodova.

ŽENSKI NOGOMET

Nogometašicama dupla kruna

INDIJA – Pobjedom protiv LASK Crvene zvezde (2-1) u finalnom susretu Kupa Srbije, igranom na neutralnom terenu u Indiji,

nogometašice ŽNK Spartak osvojile su naslov pobjednica najmasovnijeg nogometnog natjecanja, pridodavši ga naslovu državnih prvakinja.

MALI NOGOMET

Hrvatski konzulat u finalu

ČANTAVIR – Na malonogometnom turniru, održanom u povodu dana mjesta, prošle subote u Čantaviru, u konkurenciji dvadeset momčadi, nogometaši ekipe Hrvatski konzulat ostvarili su zapažen rezultat osvajanjem drugog mjesta. Do velikog uspjeha i plasmana u finale Hrvatski konzulat je zabilježio sljedeće rezultate. Prvu utakmicu skupine B su igrali protiv mladog čantavirskog tima »QRD Elöre« i ostvarili laganu pobjedu od 4-0. Sljedeći susret su igrali s timom »STR 8« iz Subotice sastavljenom od mladih sudaca Subotičke lige, odigraši neodlučeno 1-1. U trećem kolu sastali su se s lokalnim timom »Csapatszellem« koji su dobili rezultatom 2-0. U posljednjem kolu upisali su laganu pobjedu protiv tima »Outsiders« s 3-0.

Grupnu fazu su prošli kao prvi u skupini s 10 bodova ispred ekipe »STR 8«.

U četvrtfinalu igrali su s drugim iz grupe D, timom »TMT COMERC«. Poslije neriješenog ishoda u regularnom dijelu igre (1-1), pobijedili su na penale (3-1). U sljedećem kolu lako su izišli na kraj s momčadi »M.R.M« 4-1, koju je predvodio Laszlo Balint. U finalnom duelu, Hrvatski konzulat se sastao s momčadi »NEXTEL« iz Tornjoša koja je bila bolja 4-1 i osvojila naslov pobjednika turnira.

STOLNI TENIS

Kostadinović prvi u Đakovu

ĐAKOVO – Mladi stolnotenisač subotičkog Spartaka, Stefan Kostadinović, pobjedom 3-0 u finalnom susretu apsolutne kategorije protiv Dragana Kneževića (Olimpija, Osijek), osvojio je prvo mjesto na memorijalnom turniru »Dr. Stjepan Rac – Zlatko Knežević« igranom prošlog vikenda u Đakovu.

MARIO HORVACKI, NOGOMETAŠ NK »ZRINJSKI 1932«

Povijesna sezona

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Reosnovana momčad odigrala je ligaški dio natjecanja u Gradskoj nogometnoj ligi Subotice

Zahvaljujući neodlučenom rezultatu protiv »Elektrovojvodine«, u posljednjem kolu Gradske nogometne lige Subotice, nogometaši NK »Zrinjski 1932« uspjeli su izbjeći posljednje mjesto u debitantskoj sezoni općinskog natjecanja. Unatoč slabijem natjecateljskom rezultatu, ova sezona će svakako ući u povijest kluba kao prva nakon reosnivanja i ponovnog »povratka u život« momčadi koja se na ovim prostorima natjecala još prije Drugog svjetskog rata. Kako završeno prvenstvo svojim očima vidi jedan od standardnih prvotimaca Mario Horvacki, upitali smo u kraćem razgovoru za naš tjednik.

»Izuzev jednog, u kojemu sam prisilno pauzirao zbog dva žuta kartona, odigrao sam za 'Zrinjski' sve prvenstvene susrete u ovoj, za nas debitantskoj sezoni Gradske nogometne lige. Iako naš plasman na pretposljednje mjesto ne predstavlja očekivani i zadovoljavajući rezultat, ipak nakon svega, na određeni način, možemo biti zadovoljni – nismo posljednji«, konstatirao je Mario Horvacki.

SEZONA 2011/12.

Bilo kako bilo, sezona Gradske nogometne lige 2011/12. ostaje zapisana u povijest reosnovanog kluba s hrvatskim predznakom, ali od rezultata je važnija okolnost kako je stvorena jedna zdrava, sportska sredina u kojoj vlada prijateljstvo svih njegovih članova.

»Momčad zbilja krasi veliko prijateljstvo i sloga, zahvaljujući kojoj smo istrajali tijekom cijele sezone i utrljali put novom životu našeg kluba osnovanog daleke 1932. godine. I pored slabijih

rezultata nikada nije došlo do bilo kakvih svađa i rasprava, nego je tijekom cijeloga ligaškog natjecanja vladao pozitivan odnos i pravi sportski duh. Nažalost, nedostatak natjecateljskog iskustva većeg dijela momčadi stajao nas je nekoliko propuštenih pobjeda i boljih rezultata, zahvaljujući kojima, zasigurno, ne bismo završili na pretposljednem mjestu prvenstvene tablice. Najbolji primjer je naše nedavno gostovanje u Bačkom Dušanovu, protiv 'Hajduka', gdje smo do 75. minute imali vodstvo od 3-1 i na koncu bili poraženi 4-3, a slično je bilo i protiv Đurđina u porazu 3-5. No, sve je to dobra škola i veliko igračko iskustvo, zahvaljujući kojem bismo u novoj sezoni trebali biti bolji i rezultatski uspješniji.«

SUSRET ZA PAMĆENJE

»Na određeni način, mnogi od ovih susreta u prvoj natjecateljskoj sezoni će nam ostati u pamćenju, ali ovaj posljednji protiv 'Elektrovojvodine' imao je specifičan značaj za sve nas, jer bismo u slučaju poraza bili posljednji na tablici. Tu se najbolje vidio pravi momčadski duh i snaga, jer su svi igrali jedan za drugog, borbeno i vrlo odgovorno, pa mislim kako je to naša najbolja utakmica dosada. Vjerujem kako će takvih, u budućnosti, biti još mnogo više, kao i pobjeda naše momčadi«, zaključio je na koncu standardni prvotimac NK »Zrinjski 1932« Mario Horvacki.

Bela Temunović, predsjednik NK »Zrinjski 1932«

»Iskreno govoreći, od samoga starta prvenstva bilo je, organizacijski gledano, teško s određenim

Mario Horvacki i Bela Temunović

problemima, ali smo ipak uspjeli sve prebroditi i bez dugova okončati prvenstvo u Gradskoj nogometnoj ligi. Zahvaljujući članarinama i donatorskoj pomoći prijatelja kluba, podmirene su sve financijske obveze, jer svaki odigrani susret, osobito na domaćem terenu, iziskuje namirivanje određenih troškova bez kojih je nemoguće organizirati utakmicu. Što se tiče rezultata, vodstvo kluba je očekivalo bolji rezultat, osobito nakon jesenskog dijela kada je momčad imala 10 bodova, ali imali smo određenih rezultat-skih pehova i propuštenih prilika, pa je na koncu najvažnije kako smo izbjegli plasman na posljednje mjesto. U pitanju je neiskustvo momčadi, što je u ovakvim uvjetima donekle očekivano, ali vjerujem kako ćemo već u sljede-

ćoj natjecateljskoj sezoni napraviti znatno bolji rezultat. Slijedi ljetna stanka, a potom pripreme za novu sezonu u kojoj ćemo nastojati ojačati igrački pogon s nekim iskusnijim nogometašima, koji bi uz postojeći igrački kadar mogli konkurirati za mjesto u sredini tablice. Uz suradnju s 'Bačkom' i 'Lokomotivom', s kojima smo odigrali i nekoliko prijateljskih susreta, vjerujem kako ćemo biti mnogo bolji. Momčad će i u novom prvenstvu voditi Dejan Bašić Palković, koji ima naše puno povjerenje. Na koncu, istaknuo bih okolnost kako smo skupa s momčadi 'Elektrovojvodine' zauzeli prvo mjesto u fair playu, što je također potvrda kakvo je ponašanje naših nogometaša i odnos prema sportu, bilo u pobjedi ili porazu.«

REZULTATI NK ZRINJSKI 1932

Lokomotiva 0-3, 2-2, Bratstvo 3-0, 2-2, Udarnik 0-5, 1-2, Žednik 0-4, 1-7, Dušan Silni 2-3, 1-5, Solid 2-2, 0-3, Mala Bosna 0-3, 3-0, Đurđin 1-7, 3-5, Hajduk 4-1, 3-4, Poljoprivrednik 3-2, 1-2, Elektrovojvodina 0-2, 1-1

Tablica: 11. mjesto »Zrinjski 1932« 16 bodova (4 pobjede, 4 neriješene utakmice, 14 poraza; gol razlika 33-65)

POGLED S TRIBINA

Start iz snova

Europsko nogometno prvenstvo u Poljskoj i Ukrajini nije moglo bolje započeti za reprezentaciju Hrvatske. Izvršna predstava protiv Irske u Poznanu, dva Mandžukićeva pogotka i jedan Jelavićev za veliku startnu pobjedu protiv uvijek neugodnih Iraca, i nakon remija Španjolaca i Talijana, nakon prvog kola prvo mjesto na tablici skupine C. Start iz snova i velika navijačka euforija. Ali...

Pobjedom protiv Irske ostvaren je prvi zacrtani plan u »poljskoj« operaciji, ali je upravo neodlučni ishod susreta između dva sljedeća suparnika »pokvario« prvobitnu računicu jednog od očekivanih scenarija. Jer očekivanom pobjedom Španjolaca, »vatrenima« bi za prolaz potencijalno trebao biti dovoljan i bod protiv Italije (kalkulacija s 4 osvojena boda), no ovako taj plan pada u vodu, jer bi u tom slučaju porazom protiv Španjolske, a pobjedom Italije protiv Irske hrvatska nacionalna momčad ostala na trećem mjestu, »kratka« za jedan bod. Treba zaboraviti sve kalkulacije i igrati nogomet. I pobijediti. Jedna pobjeda, bilo protiv Talijana (četvrtak, 14. lipnja) ili Španjolaca (ponedjeljak, 18. lipnja), rješava sve i eliminira bilo kakve spekulacije. Uspjehom u prvom susretu izbornik Slaven Bilić i »njegovi momci« dobili su priliku sami odlučivati o svojoj euro sudbini. Do posljednjeg susreta. A to je u sportu i najvažnije. Start iz snova je također važan. Za samopouzdanje u nastavku natjecanja, ali nikako ne smije biti »uspavljajući«. Konačno, kada ovaj tekst bude pred vama bit će poznat i rezultat susreta protiv Italije i mnogo toga će biti jasnije u poretку skupine C.

Pobjedom protiv Italije, s kojom Hrvatska uvijek dobro igra na velikim natjecanjima, započeo bi novi veliki san, neodlučni ishod donio bi lagano buđenje, dok bi poraz značio potrebu za potpunim »osvježavanjem«.

I dalje treba vjerovati. I navijati.

D. P.

Europsko nogometno prvenstvo »Poljska – Ukrajina 2012«

Posljednjim susretom skupine D i pomalo neočekivanom pobjedom domaćina Ukrajine protiv favorizirane Švedske 2-1 (Ševčenko 2, Ibrahimović 1), kompletirano je prvo kolo natjecanja po skupinama. Nakon osam odigranih susreta viđen je dopadljiv nogomet, čak i dosta golova, ali sve je još uvijek na samom početku i prvi rezultati mogli bi biti varljivi u pogledu konačnog redoslijeda. Evo malog rezultatskog podsjetnika:

SKUPINA A

Poljska – Grčka 1:1

Duel kojim je otvoren Euro 2012, donio je zanimljivu utakmicu u

kojoj je bilo dva crvena kartona, neiskorišteni grčki penal i neodlučni rezultat u konačnici.

Rusija – Češka 4:1

Uvjerljiva pobjeda Rusa i najefikasniji susret dosadašnjeg dijela prvenstva.

SKUPINA B

Danska – Nizozemska 1:0

Najveće iznenađenje prvog kola i posve neočekivani poraz Nizozemaca koji su prije početka turnira sloveli za jedne od glavnih favorita.

Njemačka – Portugal 1:0

Teška pobjeda Nijemaca koji su se tijekom cijelog susreta mučili s defanzivnom postavkom Portugalaca.

SKUPINA C

Španjolska – Italija 1:1

Dinamična utakmica u kojoj je Italija povel, a Španjolska ubrzo izjednačila. Rezultat koji najmanje odgovara Hrvatskoj.

Hrvatska – Irska 3:1

Odlična igra cijele momčadi, uz tri velika pogotka, predstavlja najbolju uvertiru pred duele s glavnim rivalima za prolazak u četvrtfinale.

Hrvatska: Pletikosa, Strinić, Srna, Schildenfeld, Ćorluka, Vukojević, Rakitić, Perišić, Modrić, Mandžukić, Jelavić (još su igrali: Eduardo, Kranjčar i Dujmović).

SKUPINA D

Engleska – Francuska 1:1

Pomalo miroljubiv meč u kojem obje strane nisu željele previše riskirati.

Ukrajina – Švedska 2:1

Pobjeda koja je dala krila domaćinima i uvećala im šanse za potencijalni proboj u nastavak natjecanja.

Lista strijelaca nakon 1. kola

2 gola: Mandžukić, Džagojev, Ševčenko

1. gol: Jelavić, Pavličenko, Širokov, Di Natale, Fabregas, Salpingidis, Gomez, Ibrahimović, Kron-Delhi, Lescott, Nasri, Lewandowski, St. Ledger, Pilar

Sljedeći susreti hrvatske reprezentacije u skupini C

Četvrtak, 14. lipnja, 18 sati: Hrvatska - Italija

Ponedjeljak, 18. lipnja, 20,45 sati: Hrvatska - Španjolska

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće
- Subotica, Karađorđev put 2,
- Telefon (danonoćno):
(024) 55-44-33

Raspored sprovođa i umrlice na
Internetu: www.funero.co.rs
e-mail: funero@funero.co.rs
Kod smrti umirovljenika umanjujemo račun
za iznos posmrtno pomoći koju daje PIO.

Izdajem poslovni prostor u Subotici veličine 240 m² (radionica/skladište 100 m², 2 ureda 56 m² i 4 prazne prostorije za maloprodaju ili usluge) u Ulici Ivana Ivančića br. 33 (iz Braće Radića). Tel.: 069 754 202.

Torte i kolače pravim. POVOLJNO. Tel.: 024-527-499 i 064-18-39-591.

Prodajem sliku ulje na platnu hrvatskog slikara Ivana Čorka. Slika je stara 50-60 godina. Tel.: 061-139-19-52.

Prodajem ulje lavande, pomaže kod problema s: bakterijom esherihije coli, bronhijalne astme glavobolje. Tel.: 064-29-42-338.

U najljepšem dijelu Kertvaroša u Subotici 800 m od Gradske kuće prodaje se dio obiteljske kuće cca 60 m spremno za adaptaciju za 15.500 eura. Tel.: 063-8838747 i 024-572-875.

Kupio bih vjetrenjaču za 12V=750W. Može nekompletna ili neispravna. Tel.: 061 691 92 37.

U Subotici, na Radijalcu, izdajem jednokrevetnu namještenu sobu s upotrebom kupaonice, CG, CATV. Za učenika ili učenicu, studenta, nepušača. Tel.: 024 558 227 ili 061 19 79 116.

Izdajem dvosoban namješten stan u Zagrebu (Polnegovićevo naselje), 3 kreveta, plinsko grijanje, blizina tramvajske stanice. Cijena: 300 eura. Tel.: 00381 63 8820654 (Srbija) ili 00385 91 1770000 i 00385 98 819437 (Hrvatska).

Prodajem zbirke zadataka za pripremu državne mature za hrvatski, engleski, matematiku, fiziku, kemiju i biologiju. Tel.: 063 8820654.

Tražim mladu žensku osobu koja nije u radnom odnosu za poslove u kući. Tjedno dva puta po par sati. Tel.: 024 520 764. Zvati od 12 do 14 sati.

Povoljno prodajem 80 knjiga iz kompleta »Pet stoljeća hrvatske književnosti«. Tel.: 024/542-754.

Prodajem petosobnu kuću na kat u centru Kertvaroša, može za 2 obitelji, od čvrstog materijala izgrađena 1966.-1968., gradsko grijanje, voda, trofazna struja, parket, cca 200-200 m², plac cca 500 m². Tel.: 024-545-901.

Čamci od belog slavonskog hrasta, po vašim ili mojim dimenzijama, prijevoz po dogovoru. Petar Okrugić, Morović. Tel.: 064-3467056; www.okrugic-camci.co.rs

Primila bih u svojoj kući u Bačkoj Topoli dvije ili tri osobe za izdržavanje; primam i nepokretne. Plaćanje po dogovoru. Tel.: 069-177-17-99.

Pakrac – na prodaju odmah useljiva obiteljska kuća – dvokatnica površine oko 280 m² sa svim priključcima. Dokumentacija o vlasništvu uredna. Tel.: 00 381 62 788 932.

Prodajem kvalitetan bolnički električni krevet i toaletnu stolicu u odličnom stanju. Tel.: 062 890 16 44.

Izdajem poslovni prostor u Subotici, 54m², strogi centar, pješačka zona, ulični deo 10 m, sve u staklu. Tel.: 063 516-300.

Prodajem: proso, zob, kombajn Zmaj 780 u odličnom stanju, peč za centralno grijanje na čvrsto gorivo, novi »smederevac« i električni štednjak s polovinom na plin. Tel.: 064-2281100.

Prodaje se kuća na Makovoj sedmici sa svim sporednim prostorijama i zidanim bazenom u dvorišnom dijelu, dimen-

zija: 7 x 4 m i placem od 3 motike, s mogućom zamjenom za odgovarajući stan i doplatu. Tel.: 063/538-639.

Prodajem sliku ulje na platnu slikara Gustava Matkovića, Portret djevojčice s psom. Povoljno. Tel.: 061-4338-102.

Prodaje se ili izdaje garažno mesto u centralnoj garaži na Radijalcu. Tel.: 064/288-72-13.

Prihvatila bih čuvanje i održavanje stambene zgrade na užem i širem području grada Subotice, uz plaćanje svih režijskih i komunalnih troškova, bez plaćanja zakupnine. Tel.: 064/121-85-48.

Izdajem jednosoban komforan namješten stan – studentima ili mladom bračnom paru u Novom Sadu – blizu sportskog centra na Klisi! Tel.: 063/718-90-33.

Prodajem sliku ulje na platnu slikara Gustava Matkovića. Portret djevojčice s psom. Cijena 500 eura. Tel.: 061-4338-102.

Izdajem kompletno opremljen dvosoban apartman s četiri ležaja, čajnom kuhinjom, kupaonicom, velikom terasom i parkiranim mjestom 150 m od plaže, u Kraljevici na hrvatskom primorju. Tel.: 00381 63/7400209.

Prodajem potpuno novu motornu prskalicu STIHL SR 420. Cijena po dogovoru. Tel.: 064/4088979 ili 063/7246417.

Izdajem jednosoban namješten stan kod Vatrogasaca i VTŠ, pogodan za studente ili radnike. Tel.: 024-562-512 i 064-1485229.

Prodajem katnicu 110 m² i dvosoban stan od 45 m² istom dvorištu s garažom i nusprostorijama, 3 kupaone, centralno grijanje (2 kombibojlera), s voćnjakom i kompletnim namještajem. U obzir dolazi i zamjena za dvosoban stan u Subotici uz doplatu po dogovoru. Nekretnine se nalaze na Senjaku, blizu gradskog vrta u Osijeku. Interesirati se u poslijepodnevni satima. Tel.: 00-385-31 570 355.

U najljepšem djelu Kertvaroša prodajem ulični odvojeni dio obiteljske kuće od cca 64 m², potrebna adaptacija. Cijena 15500 eura. Postoji sva infrastruktura. Tel.: 572-875 ili 063-8838747.

Izdajem apartmane blizu mora u Crikvenici. Tel.: 00-385- 51 241 053.

Kupujem, prodajem i mijenjam značke. Kupujem knjige i medalje nogometnih klubova. Tel.: 024/542-310 i 062/8-528-228.

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Poštovani čitatelji našeg i vašeg tjednika, I dalje nastavljamo objavljivati rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon kojega objavljujemo u svakom broju »Hrvatske riječi«. **Jedan poslani kupon važiti će za četiri broja.** Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

Pretplatite se!

Uz popust od 20%

TUZEMSTVO

- ☐ 6 mjeseci = 1.000 dinara
☐ 1 godina = 2.000 dinara

INOZEMSTVO

- ☐ 6 mjeseci = 40 EURA
☐ 1 godina = 80 EURA

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam stiže »Hrvatska riječ« svakog tjedna.

HRVATSKARIJEČ

Ime i prezime: _____
 Ulica i broj: _____
 Mjesto i zemlja: _____
 Telefon i e-mail: _____

Hrvatska riječ u PDF-u

Pretpлата na internetsko izdanje tjednika

- * Tuzemstvo: 1000 dinara godišnje
- * Inozemstvo: 10 eura godišnje

Nalog otvorite na: www.hrvatskarijec.rs/pretplata

SWIFT: VUBURS 22
 VOJVODANSKA BANKA
 AD MS FIL SUBOTICA
 IBAN: RS35355000000200292421
 NIU Hrvatska riječ,
 Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:
 NIU »Hrvatska riječ«,
 Trg cara Jovana Nenada 15/II,
 24000 Subotica
 Uplatu izvršiti na broj žiro računa
 355-1023208-69

KATA I IVAN JAKŠIĆ

Piše: Ivan Andrašić

Sva djeca su naša

Kata (1935.) i Ivan (1933.) Jakšić u svojoj kući u Sonti žive sami, ali ne i usamljeni. Žive od Ivanove nevelike mirovine, a žive za ljubav brojne rodbine, prijatelja i susjeda, a osobito djece. I ljubav im još većom ljubavlju uzvraćaju. Bog im nije podario vlastitu djecu, ali im je podario veliku ljubav za njih. A kažu da onaj tko voli djecu, voli i životinje. I obrnuto, djecu i životinje se ne može prevariti, nekako osjete tko ih voli iskreno i taj im ostane u srcu.

Baka Kata je pobožna žena, ali i žena koja voli i čuva, u srcu i u namještenoj starinskoj šokačkoj sobi, sve ono narodno blago koje su joj ostavili preci za potomke koje nikad nije imala, pa opet ih danas ima nebrojeno. Njezine suknje i pregače, košuljce i ljope, odijevaju i obuvaju i Sanja i Maja i Milica i... još puno djevojčica i djevojaka, ona ih s ljubavlju gleda tako odjevene, pa se kradomice otme i koja suza. U mladosti je puno toga i sama uradila. »Išla sam i s majkom i s prijateljicama na mnogobrojna prela. To nam je, pored odlazaka na korzu i na čoš bila najdraža zabava. Okupljale smo se u

kućama i sa sobom nosile ručne radove. Meni je oduvijek bilo najdraže heklanje. Voljela sam izmišljati nove mustre. Gledale smo jedna u drugu, procjenjivale urađeno, a svaka od nas željela je da baš njen uradak bude najljepši. Mislim da su upravo iz takvog nazovi natjecanja i nastale mnoge naše stare rukotvorine, koje ni jedan poznati stroj ne bi znao tako naciftrati«, kaže baka Kata.

Dida Iva je pomalo povučen, ovih je dana u brizi za svoje zdravlje. No, za svoje godine izuzetno je vitalan. Još uvijek obrađuje nekoliko jutara zemlje, dvorište im je puno peradi, u svinjcu grokću novi mezimci, koji će potkraj godine popuniti i kućni proračun i hladnjak i pušnicu. Svoje umirovljeničke dane kratki i najdražim hobbijem, koji u kućni proračun donese i malo popune. Naime, on od autohtone biljke metlice (u sončanskom govoru metlinje, op. aut.) izrađuje metle za dvor. Proizvodi ih na starinski način, uz pomoć kratkoga štrika na koljenu ih uvezuje vrbovim prutom, uzdužno raspolućenim. Dida Ivine su metle poznate po kvaliteti i vrlo

tražene, pa ih baka Kata brzo rasproda, a dio podijeli i susjedima i rodbini. Ovih dana dida Iva i baka Kata u svojoj šupici na električnom krunjaču krune kukuruz. »Moji su nećaci htjeli da dođe traktor s krunjačem, pa da se okupimo na mobu i to riješimo za jedan dan. Ne bismo mi to, ovako imamo malo zanimacije. Dok čovjek može raditi, dotle se i osjeća dobro. Odlaskom u mirovinu odjedanput mi se pojavio višak vremena. No, nisam puno razmišljao, posvetio sam se ratarstvu, povrtlarstvu i svinjogojstvu na malo. Bez poljoprivrede život bi mi bio prazan. Njive i dva povrtnjaka nisu nam daleko, pa ih skoro svakodnevno obilazim. Povrtnjak i traži svakodnevno prisustvo ljudske ruke. Ne bih morao to raditi, preživjeli bismo, no to je nešto u meni, nešto puno jače od mene. U ishrani najviše volimo koristiti ono što sami proizvedemo. Tako bar znamo da nije zatrovano prekomjernim dozama kemijskih sredstava. Bude tu i puno viška, no to podijelimo s našom najbližom rodbinom. Svoje djece nemamo, pa smo se predali djeci od mojega pokojnoga brata.

Nismo pogriješili, ni rođena djeca ne bi toliko vodila računa o nama. Redovito nas obilaze, ne smije nam ništa nedostajati. I sa susjedima se pazimo, uvijek smo jedni drugima pri ruci. A znate i kako u našem selu kažu – susjed ti je najveći rod«, priča dida Iva. Pored svega pobrojanoga, velikom ljubavlju obasipaju i svoje malo životinjsko carstvo. Oko nogu im se umiljava pet mačaka i dvoje pasa. Čisti su i uredni, a po njima se vidi kako im ni hrane ne fali.

»Svoje mace i kuce obožavam. Netko kaže kako je to puno za jednu kuću, ja se ne bih mogla odvojiti niti od jednoga od njih. Eto, imali smo dvije mačke i dva mačka, pa pretprošle godine od novoodgojenih jedino ovu malu, zovem ju Pufnica, nitko nije htio uzeti. Bilo mi žao da ostane siroče, pa sam ju zadržala. Tu je stalno i mladi mačak Tigar iz susjedstva, on i Pufnica su uvijek skupa. Neka ih, oni mi uljepšavaju staračke dane«, završava priču baka Kata, odnoseći hranu u gospodarsko dvorište gdje je nestrpljivo iščekuje još dvoje mezimaca, par pasa Dunda i Dara.

I to je bać-Iva dočeko

Bać-Iva sidi zastalom i gleda kako mu ujna sprima stariju u nošnju, danas će se krizmat. Samo se jako zaštodiro, a ko da je i na obrazu ositijo ništa toplo. Kad je to došlo do laloka, ositijo je i da je slano. Taka divojka, već veća od matere, a ko da je juče bilo kad je došla na svit. Oma je ošo javit matere i dade, a već je bijo malo i nacvrkan. »Ta neka se, dite, jidit, daće Bog da makar drugo bude dite...«, oma će dada. Mater se, opet, raspekmezila. »Ajoj, dite moje lipo, samo kad sam ja već jedamput dočekala da Bog i naše familije podari curicu«, veli mu zasuzani očiju. Zoto se dada nabruno. »Ne znam, kanda bi više pristalo da je prvo dite, pa kad upregnem, a on sidne nuza me, pa žeravi kasu i sve noge zabacivu... svaj svit bi gleda za nama. Još bi mu i šeširić kupijo i kandžijicu napravijo, baš bi bijo mali iroš. A vako, šta ja znam?«, veli dada svaj blažen, a izgleda ko da gleda u drugu nedilju. »No, ti ko da nisi kako triba, a jel curica možda ni naša? Oš je možda zabatalit zoto što ni dite?«, veli mater i oma se podbočila, a ko da je i malo jače dunila kroz nos. »Ta idi zbogom, samo jel, opet mislim prvo...«, malo spušćo nos dada. »Daću ja tebe prvo! Deder, biži da projdem, šta si se natofrčijo na po vrati, vidiš da žurim!«, oštro će mater. »Vada ti već jezik srbi, pa moraš it obnarodovat da imademo curicu. Ko da je to štogod«, ne da se dada. »Bome i da znadeš da oču! Idem zvati komšinice, nek mi dojdu na čast, a ti bi baš mogo otpečatit naj balončić što ga čuvamo i otit u dućan samlit malo kafe, znadeš ne, što smo od naši Švaba dobili«, mater se sva raspekmezila, pa samo veze. »Dobro, oču, samo opet, ko velim, baš ne bi marijo...« pomirljivo će dada. »Ko da ja jako i marim šta bi ti marijo, a šta ne bi. Deder već čuti i idi, ko da nisi kako triba! I neka mi tu samo zadržavat!«, opet digne glas mater. Vidi bać-Iva da je on tude već višak, a niko ništa ne nudi i onda šta će, neg ošo doma, navuko se u novo, pa je još u baščice nabro i ružica. Red je da odnese njegove, a mora odnet i još koišta što mu je javila priko telefona. Nemu u bolnice. Pometo sve u ceger, gore metnijo i ružice, al ji je pokrijo tarčićom. Ne mora baš svako gledat šta nosi. Tako se krenijo na ajziban i u varoš. Baš se radovo što će vidit njegovu i curicu. Sirota, vada se i napatila. Ej, što mu se srce zacigralo, kad je vidijo curicu, naku malu, sitnu, a zakunijo bi se da mu se malo i naškobila. A kad je stala drečat, vada se čula čak do štacije. I bać-Iva se naškobijo, curica grlata baš na dadu. Pa još kad je je latijo na ruke, a ona naka mala, ko kilica mesa, pa se samo miškolji... e, srce bi iskočilo iz prsa, išo bi po varoši i svima je pokazivo! Jedva je dočeko da njegova i curica dojdu doma. Lipo je nakurijo u sobe, da jim ne bude ladno, a njegova mater skuvala navaljuščiće, kaže to njezna snaja najviše volji. Bać-Iva jedva da je i pijijo koji zalogaj, ni se mogo odbit od male. Dadiljijo bi je i dan i noć. A vidi vo danas, kad su brže i prošle tolike godine? Eto, bać-Ivina ujna je sprimila u plećak i skute, što su jim ostale još od dadine stare majke, a on gleda i ne može ni bekni. Samo je dlanom otriso oko. »Bože, mala, mala, pa evo odjedamput divojka. Danas-sutra će se i udati... E, kad su, samo, prošle te godine?«, odjedamput mu se otelo ko iza sna. Digo se iza astala i ošo u sobicu. Mora se i on navuč, saće drugo zvono, pa se triba krenit u crkvu. Kad je izlazijo, maćak mu se uputo međ noge. Ni ga ni šljoknijo ko uvik. Samo ga je malo pogladijo izmeđ ušiju. Vada mu danas taki dan.

15. lipnja 2012.

Piše: Ivan Andrašić

U NEKOLIKO REDAKA

Sport

Počelo je europsko nogometno prvenstvo i sve je u znaku nadmetanja najboljih nacionalnih momčadi staroga kontinenta. Euforija velikog sportskog natjecanja zavladała je medijskim prostorom i sve je u znaku nogometne lopte, utakmica, rezultata. A sportsko ljeto je tek započelo. Slijede još Wimbledon, Olimpijada, kvalifikacije Lige prvaka... Igaru ima koliko hoćeš, još samo da bude malo i kruha...

FOTO KUTAK

Nj. V. lopta

POZIVAMO ČITATELJE DA NAM POŠALJU NEKU SVOJU ZANIMLJIVU FOTOGRAFIJU

KVIZ

Šime Starčević

Koje godine i gdje se rodio hrvatski gramatičar Šime Starčević?

Gdje je stjecao akademsku naobrazbu?

Kada je primio svećenički red?

Što je napisao za potrebe francuske vojske?

U čemu je značaj njegove gramatike?

Što je njegov filološki doprinos?

U kojim časopisima je objavljivao svoje radove?

Kada je umro Šime Starčević?

Umrro je 14. svibnja 1859. godine.
Zori dalmatinskoj, Glasniku dalmatinskom, Danici, Nevenu...
Opisao je četiri novostokavska naglasaka.
To je prva gramatika pisana na hrvatskom jeziku.
Gramatiku hrvatskog jezika.
1808. godine u Senju.
U Varaždinu, Grazu i Zagrebu na studijama filozofije.
Rodio se 18. travnja 1874. godine u Klanju.

VIGEV

Pita mater malog Ivicu:

- Koji sok najviše voliš?
- Onaj od dvije litre – odgovori mališan.

Pita mali Ivica svog oca:

- Tata, znaš li ti koji vlak najviše kasni?
- Ne znam, sine.
- Onaj koji si mi obećao za rođendan!

U tri riječi - **SVJEŽE, DOMAĆE, ZDRAVO !**

JKP "Суботичке пијаце"
Szabadkai Piacok KKV
JKP "Subotičke tržnice"

www.supijace.co.rs

ts tržnica AD
subotica

www.subotickatrznica.rs

SVE NA JEDNOM MJESTU

- PRODAJA POGREBNE OPREME
- PRUŽANJE USLUGA PRIJEVOZA I CEREMONIJALA POKOPA
- KOMUNALNE USLUGE

JKP POGREBNO

SUBOTICA, TRG ŽRTAVA FAŠIZMA BROJ 1.

WWW.POGREBNO.RS

KONTAKT TELEFON
ZA DETALJNIJE INFORMACIJE
+381(24) 66 55 44
DEŽURSTVO 0-24 SATA

**KTC SUBOTICA :: SOMBOR ::
APATIN :: SENTA :: BEČEJ**
VIKEND AKCIJA *15.6 - 18.6.2012.*

- ODGODA PLAĆANJA
ČEKOVIMA GRABANA DO **90** DANA

I U VAŠEM GRADU OVOG VIKENDA SUPER PONUDA U KTC MARKETIMA

Panirani fishburger
rinfuzno 1kg

-15%

Luk Srebreñac (veza)

Krumpir mladi 1kg

Puding čokolada 3+1 GRATIS Plazma mijevena 800g

~~219.90 din~~
219.90 din

Sok Fruitti multivitamin
1,75 l

-24%

Pivo Jelen 0,5 l

~~29.90 din~~
29.90 din

~~25.90 din~~
25.90 din

Deterdžent: za rublje Merix
Bademovo
Mijeko 9 kg + Merilemon 1 L gratis

-37%

Deterdžent: za rublje
Bioaktiv Mountain Fresh 9 kg

~~43.90 din~~
43.90 din

~~409.90 din~~
409.90 din

~~75.90 din~~
75.90 din

~~65.90 din~~
65.90 din

~~939.00 din~~
939.00 din

~~779.90 din~~
779.90 din

PETAK - SUBOTA - NEDJELJA

Novo

Popust na svaku kupnju i 10. 11. 25. i 26. u mjesecu!

Popustu ne podliježe: duhanska roba, tisak, artikli iz robnih rezervi, akcijski artikli i artikli sa trajno niškim cijenama

-10%

**više
informacija
o akcijama
i sniženjima
www.ktc.rs**

ZAVOD ZA KULTURU
VOJVOĐANSKIH HRVATA

U NAKLADI ZAVODA ZA KULTURU VOJVOĐANSKIH HRVATA
IZAŠAO JE
PRVI NOSAČ ZVUKA!

VJERNE GLAZBENO-PJEVAČKOJ TRADICIJI ŠOKAČKIH HRVATA U MONOŠTORU,
„KRALJICE BODROGA” PREDSTAVLJAJU JEDNU OD NAJPREPOZNATLJIVIJIH
STANICA NA SCENI TRADICIJSKE KULTURE HRVATA U VOJVODINI.

medijski pokrovitelj:

